

Innkomne forslag før fristen 8. februar 2025 – med styrets innstilling

Totalt 153 forslag mottatt

Kapitteloversikt

1. Arbeid, sysselsetting, næring (14 forslag)
2. Velferd, helse, sosial (33 forslag)
3. Klima, miljø, energi (13 forslag)
4. Internasjonalt, forsvar, beredskap (16 forslag)
5. Utdanning, skole, oppvekst, kultur (22 forslag)
6. Distrikt, landbruk, kommuneøkonomi (20 forslag)
7. Øvrige temaer (35 forslag)

Forslagsoversikt

1.01	Reduksjon av egenandel ved Reisefradraget (pendlerfradraget)	Eidskog Ap
1.02	Endring i sykelønnsordningen	Sør-Odal Ap
1.03	Reiselivet trenger kompetente hender	Sør-Fron Ap
1.04	Gruvedrift på havbunnen	AUF i Innlandet
1.05	Universell utforming og minstelønn som kriterier for alkoholbevilgning	Kongsvinger Ap
1.06	Arbeidsgiverpolitikk i skolesaken	Nord-Odal Ap
1.07	En styrket statlig tariffavtale	Nord-Odal Ap
1.08	Utvidet bruk av varig lønnstilskudd	Sør-Odal Ap
1.09	Bedre vilkår for trygdede som kan bidra i arbeidslivet	Løten Ap
1.10	Forutsigbarhet for arbeids- og inkluderingsbedriftene	Åsnes Ap
1.11	Fullt fagforeningsfradrag	Vestre Toten Ap
1.12	Tariffavgift	Vestre Toten Ap
1.13	Sikre utjevning av sykt-barn dager	Vestre Toten Ap
1.14	Bedre inkludering i bedrifter	Vestre Toten Ap
2.01	Dagens anbudsregime er ikke egnet til å sikre kvalitativt gode døgntilbud i tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB)	Folldal Ap
2.02	Arbeidsrettet rehabilitering, bruk kapasiteten på Hernes Institutt	Elverum Ap
2.03	De med minst må få bedre råd	AUF i Innlandet
2.04	Midler til utvikling og implementering av velferdsteknologi	Kongsvinger Ap
2.05	Fortsatt økt innsats for gratis tannhelse	Nord-Odal Ap
2.06	Dagens anbudsregime er ikke egnet til å sikre kvalitativt gode døgntilbud i tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB)	Ringsaker Ap og Folldal Ap
2.07	Styrking av døgntilbudet til alvorlig psykisk syke	Ringsaker Ap og Folldal Ap
2.08	Gjeninnfør muligheten til å ha ung ufør-tillegget til arbeidsavklaringspenger (AAP)	Ringsaker Ap
2.09	Avlaste kommunenes sosialhjelpsbudsjett	Ringsaker Ap
2.10	Statlig finansiering av barnevernet	Våler Ap
2.11	Videreutvikling av lokalmedisinske senter	Sel Ap

2.12	Et eldrevennlig samfunn	Sel Ap
2.13	Eldreombud	Stor-Elvdal Ap
2.14	Styrking av døgntilbudet til alvorlig psykisk syke	Folldal Ap
2.15	Endre kap 9.2 i helse og omsorgstjenesteloven	Søndre Land Ap
2.16	Tannbehandling må sidestilles med annen sykdom	Grue Ap
2.17	Økt barnetrygd for barn i barnefamilier	Grue Ap
2.18	Økt minstepensjon	Grue Ap
2.19	Godkjenning av dansk KBU som en del av LIS1 i Norge	Årskvinnekonferansen
2.20	Styrket innsats mot negativ sosial kontroll	Årskvinnekonferansen
2.21	Uforutsigbar finansiering av Nok.-sentrene	Årskvinnekonferansen
2.22	Nasjonale tildelingskriterier	Vestre Toten Ap
2.23	Revurdere Statsforvalterens rolle	Vestre Toten Ap
2.24	Samordning av tjenestenivåer	Vestre Toten Ap
2.25	Avvikle foretaksmodellen	Vestre Toten Ap
2.26	Kiropraktorer inn i egenandelsordningen	Vestre Toten Ap
2.27	Styrket lederkompetanse innen helse og omsorg	Vestre Toten Ap
2.28	Opptappingsplan for lavterskeltilbud	Vestre Toten Ap
2.29	Statlige treningssenter	Vestre Toten Ap
2.30	Videreutvikle avansert, klinisk sykepleie	Vestre Toten Ap
2.31	Utrede alternative ordninger for sykepleierutdanning	Vestre Toten Ap
2.32	Vurderingskriterier for sykepleiere	Vestre Toten Ap
2.33	Øke antall sengeplasser i psykiatrien	Vestre Toten Ap
3.01	En trygg omstilling til lavutslippssamfunnet	AUF i Innlandet
3.02	Opprette naturregnskap	AUF i Innlandet
3.03	Gratis-turister som forbruker natur og nasjonalparker	Sør-Fron Ap
3.04	Norsk strøm til norsk pris	Østre Toten Ap
3.05	Sikre en bærekraftig energiforsyning	Gjøvik Ap
3.06	Oppgradering og fornying av strømnettet, og mer overordnet styring slik at hele Norge får tilgang på tilstrekkelig strømkapasitet	Kongsvinger Ap
3.07	Støtteordninger til oppgradering av bolig	Nord-Odal Ap
3.08	Støtteordninger til næringslivet, for omlegging til mer miljøvennlige varer	Nord-Odal Ap
3.09	Statlig strømselskap	Våler Ap
3.10	Kutt momsen på nettleien	Våler Ap
3.11	Støtte til miljøtiltak	Sel Ap
3.12	Nasjonalparkforvaltning	Sel Ap
3.13	Raskere kraftutbygging og nettutvikling for å sikre industriarbeidsplasser og grønn verdiskaping i Norge	Søndre Land Ap
4.01	Ny sikkerhetspolitisk virkelighet gir behov for øst-vestakse mellom Norge og Sverige	Elverum Ap, Trysil Ap og Åmot Ap
4.02	En ambisiøs og målrettet bistandspolitikk	AUF i Innlandet

4.03	Et rettferdig og sosialdemokratisk asylsystem	AUF i Innlandet
4.04	Sanksjoner Israel!	AUF i Innlandet
4.05	Arbeiderpartiet støtter internasjonale lover og regler som grunnlag for rettferdighet og fred	Kongsvinger Ap
4.06	Utvidelse av nordisk samarbeid og vestnordisk råd	Nord-Odal Ap
4.07	Internasjonal gjeldssletting	Nord-Odal Ap
4.08	Solidaritet med palestineres frihetskamp	Ringsaker Ap
4.09	Forsvaret og læreplaner	Tolga Ap
4.10	Kamp mot kjønnsapartheid	Hamar Ap
4.11	Atomvåpen bringer ingen fred	Hamar Ap
4.12	Hjelp og støtte til egenberedskap	Grue Ap
4.13	Modell for spesialisert behandling/behandlingssenter for forsvarsveteraner	Vestre Toten Ap
4.14	Fortrinnsrett for veteraner	Vestre Toten Ap
4.15	Stillingshjemler i Forsvaret	Vestre Toten Ap
4.16	Gjennomgang av erstatningsregelverket	Vestre Toten Ap
5.01	Gratis barnehage	Sør-Fron Ap
5.02	Gratis barnehage – fordi alle skal med	AUF i Innlandet
5.03	SFO skal være for alle	AUF i Innlandet
5.04	Alle med på laget - et sosialdemokratisk frivillighetsløft	AUF i Innlandet
5.05	En mer praktisk skole - med mindre test og press!	AUF i Innlandet
5.06	Styrke satsingen på yrkesfaglige utdanningsløp	AUF i Innlandet
5.07	Utøyas demokrativerksted	AUF i Innlandet
5.08	Ny konverteringstabell for IB-poeng til studiepoeng	AUF i Innlandet
5.09	Musikk i Innlandet på statsbudsjettet	Gran Ap
5.10	Sikre muligheter for temareiser i grunnskolen	Kongsvinger Ap
5.11	Innføring av søskenmoderasjon mellom barnehage og SFO	Kongsvinger Ap
5.12	Utvikling av Campus Kongsvinger	Kongsvinger Ap
5.13	Gratis kjernetid i SFO/AKS for fjerdeklassinger	Sør-Fron Ap
5.14	Lik rett til utdanning i Innlandet fylket – ytterligere økt borteboerstipend	Nord-Odal Ap
5.15	Styrking av grunnbemanning i barnehagen	Ringebu, Nord-Fron og Sør-Fron Ap
5.16	Styrket økonomisk trygghet for alvorlig syke studenter	Hamar Ap
5.17	Et utdanningstilbud tilpasset arbeidslivets behov og en mer tilspisset demografi	Trysil Ap
5.18	Dimensjonering av studietilbudet	Våler Ap
5.19	Økt grunnbemanning i barnehager	Vestre Slidre Ap
5.20	Gratis kjernetid i SFO/AKS for fjerdeklassingene	Årskvinnekonferansen
5.21	Gratis barnehage og styrke grunnbemanning i barnehagene	Årskvinnekonferansen
5.22	Nasjonalt tilsyns og varslingsorgan for barnehager	Vestre Toten Ap
6.01	Verdisetting av areal til jord-, skogbruk og friarealer	Grue Ap
6.02	Tilleggsbevilgning i RNB 2025 til kommunesektoren	Eidskog Ap

6.03	Mer rettferdig refusjon for ressurskrevende tjenester	Eidskog Ap
6.04	En mer effektiv distriktpolitikk	Eidskog Ap
6.05	En mer aktiv boligpolitikk i distriktene	Eidskog Ap
6.06	Styrk kommuneøkonomien!	AUF i Innlandet
6.07	Styrking av kommuneøkonomi for å forebygge utenforskap	Kongsvinger Ap
6.08	Sikre at kommuner som tar imot flyktninger ikke blir økonomisk straffet i inntektssystemet når befolkningsveksten skyldes flyktninger og ikke innflyttere fra andre deler av Norge	Kongsvinger Ap
6.09	Kommuneøkonomien må styrkes	Sør-Odal Ap
6.10	Sikre likeverdig tilbud for mottakere av særlig ressurskrevende tjenester	Sør-Odal Ap
6.11	Støtteordninger ved rovviltangrep	Nord-Fron. Sør-Fron og Ringebu Ap
6.12	Ressurskrevende brukere	Vestre Toten Arbeiderparti
6.13	Vann og avløp, revidert EU-avløpsdirektivet	Trysil Ap
6.14	VA – Opprydding spredt avløp	Ringebu, Sør-Fron og Nord-Fron Ap
6.15	En sosialdemokratisk landbrukspolitikk	Tolga Ap
6.16	Matberedskap – og levende lokalsamfunn	Vestre Slidre Ap
6.17	Investeringstilskudd for nitrogenfjerning	Gjøvik Ap
6.18	Kommuneøkonomi generelt, distriktskommuner spesielt	Stor-Elvdal Ap
6.19	Utjevning av inntekter i takt med økt oppgaveoverføring	Vestre Toten Ap
6.20	Økte kommunale overføringer	Vestre Toten Ap
7.01	Behold postombringingen	Folldal Ap
7.02	Ungdomskriminalitet	AUF i Innlandet
7.03	Likestillingas neste steg	AUF i Innlandet
7.04	Blodgivning for alle	AUF i Innlandet
7.05	En sosialdemokratisk forebyggings- og behandlingsreform	AUF i Innlandet
7.06	Unge må få bedre råd!	AUF i Innlandet
7.07	Kampen mot «kjøp og kast»	AUF i Innlandet
7.08	En boligpolitikk for alle	AUF i Innlandet
7.09	Universelt utformet kollektivtilbud for alle	AUF i Innlandet
7.10	Ny boligpolitikk	Nord-Odal Ap
7.11	Økt satsing på botilbud for eldre	Østre Toten Ap
7.12	Styrking av kollektivtilbudet i Gjøvik-/Totenregionen og mot Gardermoen	Østre Toten Ap
7.13	En helhetlig og økt satsing på Fylkesveg 33	Østre Toten Ap
7.14	Rettigheter til mennesker med nedsatt funksjonsevne	Gjøvik Ap
7.15	Forbud mot oppskyting av privat fyrverkeri	Gjøvik Ap
7.16	Kampen mot ungdomskriminalitet	Lillehammer Ap
7.17	Pressestøtte og NRK	Gjøvik Ap
7.18	Grunnrenteskatt på persondata	Våler Ap
7.19	Styrking av kollektivtransporten i Innlandet	Kongsvinger Ap
7.20	Gangbru over Kongsvinger sentrum	Kongsvinger Ap

7.21	MVA – Ikke konkurransevidende satser ved salg av mat	Sør-Fron Ap
7.22	E16 Kongsvinger – Kløfta må fullføres	Sør-Odal Ap
7.23	Utbygging av infrastruktur for alternative drivstoffkilder til tungtransporten	Nord-Odal Ap
7.24	Nok ressurser til Bane NOR	Nord-Fron, Sør-Fron og Ringebu Ap
7.25	Fokus på digital inkludering og trygghet for eldre	Ringsaker Ap
7.26	Ny gjennomgang av regler for skattlegging av naturalytelser	Ringsaker Ap
7.27	Sikre nasjonalt eierskap av Fagernes Lufthavn, Leirin	Nord-Aurdal Ap
7.28	E16 Fagernes-Hande	Vang Ap
7.29	Husbankens samfunnsoppdrag	Løten Ap
7.30	Fjerne mva på brukte varer	Hamar Ap
7.31	Posten i postkassa	Hamar Ap
7.32	Utbedring av Røros- og Solørbanen	Tolga Ap
7.33	Øke fribeløpet på formuesskatten	Søndre Land Ap
7.34	Videreutvikling av Statens Barnehus (barnehusene) med ambulant tilbud	Folldal Ap
7.35	Forbedret infrastruktur til Elverum og Rena Garnison i forbindelse med Forsvarsløftet	Åmot Ap

1.0 Arbeid, sysselsetting, næring

Forslag nr. 1.01

Tittel: Reduksjon av egenandel ved Reisefradraget (pendlerfradraget)

Fra: Eidskog Arbeiderparti

Forslag:

Arbeiderpartiet ønsker å halvere egenandel ved Reisefradraget.

Begrunnelse:

Mange var stolte når regjeringen Støre reduserte egenandel i Reisefradraget til lavere enn 2013-nivå, etter at regjeringen Solberg hadde økte egenandelen med om lag 60 prosent fra 2013. Det viste at politikk fungerer og at det er forskjell for arbeidsfolk for hvem som styrer landet.

De siste ti årene har derimot boligprisene steget betydelig i sentrale områder. Dette presser ut vanlige arbeidsfolk med vanlige lønninger, og skaper store pendleravstander. Ifølge LO Boligindeks (2023) hadde en husholdning bestående av en tømmer og helsefagarbeider med 2 barn råd til å kjøpe 34.6 pst. av omsatte boliger i Oslo i 2015. For 2023 var andelen av omsatte boliger i Oslo samme husholdningen hadde hatt råd til å kjøpe; 1.1 prosent.

Dette skildrer en betydelig endring på relativ kort tid, og behovet for pendling for mange husholdninger. Med en halvering av i egenandel ved Reisefradraget fra 15 250 kroner, ville det bidratt til å gjøre pendlingen noe mer økonomisk lettere. Velferdsøkonomisk for denne gruppa ville det vært optimalt at egenandelen forsvant, men man må jo også ta hensyn til provenyeffekten.

En reduksjon av egenandelen ville bidratt til et mer fleksibelt arbeidsmarked og økt arbeidstilbudet i visse arbeidsmarkeder. Ifølge Transportøkonomisk institutt er også pendlerfradraget sosialt utjevnende.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 1.02

Tittel: Endring i sykelønnsordningen

Fra: Sør-Odal Arbeiderparti

Forslag:

Nav dekker 50% av sykepengene fra dag 1. Arbeidsgiver dekker de siste 50%. Videre fortsetter arbeidsgiver å betale en andel av lønna seks mnd videre. Det siste halve året med sykepenger betaler Nav i sin helhet, som i dag.

Begrunnelse:

Vi har en sykelønnsordning som er for dyr. Samtidig har vi meget høyt sykefravær. Sykelønnsdebatten er svart-hvitt og det står ofte mellom å bevare, eller fjerne. Dette er et nyansert forslag som rettes inn mot arbeidsgiver for å stimulere til at arbeidstakere kommer raskere tilbake fra sykemelding. Under 50% av de sykemeldte er gradert sykemeldt på 26-ukers tidspunktet. Nav har et mål om å nå 50%, men sliter.

Dersom arbeidsgiver har økonomiske forpliktelser også etter den tradisjonelle arbeidsgiverperioden vil det føre til at arbeidsgivere i større grad legger til rette for at arbeidstakere kommer raskere tilbake i jobb. Det er store variasjoner i kvaliteten på oppfølgingsplanene som arbeidsgiver skal lage for alle som er sykemeldt lenger enn fire uker.

Dette forslaget kan være en justering som gir stor effekt og som kan være med å sikre en god og trygg sykelønnsordning inn i framtida.

Merknad:

Arbeiderpartiet støtter dagens sykelønnsordning, og mener at dersom den skal endres er det helt avgjørende at det skjer gjennom et samarbeid med partene i arbeidslivet.

Innstilling:

Forslaget avvises.

Forslag nr. 1.03

Tittel: Reiselivet trenger kompetente hender

Fra: Sør-Fron Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti må arbeide for å bedre tilgangen til kompetent arbeidskraft i reiselivsnæringen. Reiselivet er en viktig distriktsnæring med en verdiskaping på 4,8 milliarder i Innlandet.

Begrunnelse:

Reiselivsnæringen er en arbeidsintensiv næring, en distriktsnæring, integreringsnæring og ofte den første arbeidsplassen til unge arbeidstakere gjennom sommerjobber og deltidsjobber. Mange reiselivsbedrifter er identitetsbyggende for sin kommune i distrikt og by.

Næringen strever veldig med kompetent arbeidskraft som kokker, servitører, guider og gründere. Næringen trenger intensiver for å kunne øke attraktiviteten og øke lønnsnivå. Innlandet arbeiderparti må sette dette på dagorden og finne løsning gjennom f.eks. lavere arbeidsgiveravgift eller lignende.

Merknad:**Innstilling:**

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 1.04

Tittel: Gruvedrift på havbunnen

Fra: AUF i Innlandet

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil at Norge ikke skal drive med gruvedrift på havbunnen. Norge skal primært satse på sirkulære verdikjeder og forbruksreduksjon, og deretter på utvinning av mineraler på land. Utvinning av mineraler til havs skal ikke tillates. Norge skal også jobbe internasjonalt for å sikre et globalt moratorium mot gruvedrift på havbunnen.

Begrunnelse:

Det finnes lite kunnskap om konsekvensene av gruvedrift på havbunnen, ved å åpne for gruvedrift på havbunnen risikerer vi å ødelegge naturen i havet med store konsekvenser for klima, natur, fiskeri og andre havnæringer. Det er en risiko Innlandet Arbeiderparti ikke mener Norge skal ta. Norge har forpliktet seg til å forvalte naturverdiene våre basert på tilgjengelig kunnskap og etter føre-var-prinsippet. Det må også gjelde for dyphavet.

Innlandet Arbeiderparti mener at mineraler på land må prioriteres framover. Om vi heller velger havbunnsmineraler vil dette være en trussel for klima og natur. Om vi velger havbunnsmineraler vil dette også svekke alle gruveprosjekter på land. Dette vil føre til færre nye, grønne arbeidsplasser, mindre næringsutvikling og mindre verdiskapning i kommunene våre.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 1.05

Tittel: Universell utforming og minstelønn som kriterier for alkoholbevilgning

Fra: Kongsvinger Arbeiderparti

Forslag:

Kriteriene for tildeling av alkoholbevilgning bør utvides til å inkludere universell utforming av serveringsstedet samt krav om at ansatte minst får utbetalt minstelønn i henhold til gjeldende tariffavtale. Dette vil sikre at serveringsbransjen bidrar til økt tilgjengelighet og rettferdige arbeidsvilkår, og samtidig fremme sosialt ansvar i næringen.

Begrunnelse:

Universell utforming: Serveringssteder som søker om alkoholbevilgning, bør sikre at lokalene er tilgjengelige for alle, inkludert personer med nedsatt funksjonsevne. Dette vil fremme inkludering og bidra til å oppfylle kravene i likestillings- og diskrimineringsloven. Tilgjengelige steder gir bedre opplevelser for alle og øker samfunnsdeltakelsen.

Minstelønn: Alkoholbevilgning bør også knyttes til krav om at arbeidstakerne minst mottar lønn i henhold til gjeldende tariffavtale. Dette vil sikre rettferdige arbeidsforhold, forhindre sosial dumping og bidra til en bærekraftig arbeidskraft i serveringsbransjen. Rettferdig lønn og trygge arbeidsforhold skaper også mer motiverte ansatte og bedre kvalitet på tjenestene.

Ved å knytte alkoholbevilgning til universell utforming og minstelønn sikrer vi at næringen oppfyller viktige sosiale og etiske standarder, samtidig som vi fremmer bærekraft og likeverd i samfunnet.

Merknad:

Det er uklart om det menes salgsbevilling eller skjenkebevilling eller begge deler. Vil slike krav gjøre at f.eks. DNTs turisthytter skal fratas skjenkebevilling? Hva med bygninger der det selges eller skjenkes alkohol, der bygningsmassen er bevaringsverdig eller av andre grunner ikke kan bygges om for å gjøres universelt utformet? Det trengs mer kunnskap om konsekvensene av den typen endringer som

foreslås før styret kan støtte forslaget. Vi innstiller likevel på at det oversendes til redaksjonskomiteen så de kan gjøre nærmere vurderinger.

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 1.06

Tittel: Arbeidsgiverpolitikk i skolesaken

Fra: Nord-Odal Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti krever at fylkesadministrasjonen lytter til fagforbundene og har en solidarisk arbeidsgiverpolitikk i nedbemanningsprosessen, etter endring av skolestrukturen.

Begrunnelse:

I den krevende prosessen etter endringer i skolestrukturen i Innlandet fylkeskommune er det viktig å ta ett aktivt ansvar som arbeidsgiver for våre ansatte. Vi må gi en evt nedbemanningsprosess en god tidsramme og ett godt grunnlag. Vi som Arbeiderparti må aktivt jobbe med de tillitsvalgte og lytte til dem

Merknad:

Forslaget er ivarettatt i omstillingsprosessen som er godt i gang i Innlandet fylkeskommune. Denne gjennomføres i tett samarbeid mellom HR, tillitsvalgte, skoleledere og berørte ansatte. Arbeidet følges også opp av administrasjonsutvalget som er partssammensatt med representanter fra fylkestinget (politikere), ansatte (tillitsvalgte) og administrasjonen (fylkeskommunedirektør). Målet for omstillingsprosessen er:

- å sikre ansattes rettigheter
- å sikre arbeidsgivers plikter
- å opprettholde forsvarlig drift

Innstilling:

Forslaget avvises.

Forslag nr. 1.07

Tittel: En styrket statlig tariffavtale

Fra: Nord-Odal Arbeiderparti

Forslag:

- Arbeiderpartiet står fast ved at prinsippet at forhandlinger i arbeidslivet skal skje sentralt og kollektivt mellom representanter for partene i arbeidslivet.
- Arbeiderpartiet vil gjeninnføre én likelydende tariffavtale i staten.

Begrunnelse:

Det har alltid vært viktig for Arbeiderpartiet og lytte til fagbevegelsen. Etter forrige blå regjering ble fagbevegelsene splittet og det ble innført flere tariffavtaler, som splitter de forskjellig arbeidstakerne og deres rettigheter.

Ved å lytte til LO Stat og innføre en tariffavtale i staten vil vi styre arbeidstakerne og likestille de statlig ansatte. Vi vet fra historien at arbeidstakere som stilles mot hverandre alltid kommer svakere ut av en konflikt. Arbeiderpartiet skal spille på lag med de svakeste og vi skal støtte LO sitt ønske om likelydende tariff avtaler i staten.

Merknad:**Innstilling:**

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 1.08

Tittel: Utvidet bruk av varig lønnstilskudd

Fra: Sør-Odal Arbeiderparti

Forslag:

Øk bruken av varig lønnstilskudd. Vi kan øke opp til 10 ganger større kapasitet enn i dag.

Begrunnelse:

Dette vil føre til at langt flere med kan ta aktiv del i arbeidslivet. Dette er for veldig mange et direkte alternativ til uføretrygd.

Vi må erkjenne at de fleste av de som har uføretrygd faktisk ikke har forutsetninger til å stå i ordinær jobb. Det har blitt grundig vurdert at arbeidsevnen er varig nedsatt. Varig lønnstilskudd gir arbeidsgivere muligheten til å ansette personer som ikke jobber ordinært. I dag har vi et krevende arbeidsliv hvor mange faller utenfor. Dette vil bidra til et mye mer inkluderende og mangfoldig arbeidsliv. Dette håper vi blir vurdert nøye.

Merknad:**Innstilling:**

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 1.09

Tittel: Bedre vilkår for trygdede som kan bidra i arbeidslivet

Fra: Løten Arbeiderparti

Forslag:

Fribeløpet man kan tjene ved siden av uføretrygd økes fra 0,4 til 1 G, og kravet om å jobbe minimum 50 % ved deltagelse i tiltaket Varig Tilrettelagt Arbeid (VTA) settes ned.

Begrunnelse:

Både nå og i fremtiden har vi et arbeidsmarked som har et stort behov for flere folk, og noen av de som står utenfor er i den situasjonen at de har igjen noe arbeidsevne som de ønsker å bidra med. Men da må det legges til rette for det, både praktisk og økonomisk. Sann som det er nå kan man tjene max 0,4 G ved siden av trygden man får utbetalt. Hvis man tjener mer blir trygden redusert deretter. Det er krav om innrapportering av det man tjener, og det kan være krevende for den enkelte. Tjener man mer enn man skal, kommer det etter hvert krav om tilbakebetaling fra NAV, og det kan være krav som store beløp som er vanskelig å innfri i en ellers krevende økonomisk hverdag.

For å bidra til at flere uføre som har mulighet til det i forhold til egne helseutfordringer kommer seg i jobb, må fribeløpet de kan tjene ved siden av trygden økes til 1 G, det vil si 124 028 kroner.

De ekstra pengene vil både gi ekstra motivasjon til å prøve seg i jobb, og bidra til at den enkelte vil få en lettere økonomisk hverdag.

Hvis en person får uføretrygd, men har mulighet til å gjøre tilpassede oppgaver, kan det være aktuelt med varig tilrettelagt arbeid i ordinær virksomhet. Det kan også tas inn brukere med gradert uføretrygd. Dette er en ordning gjennom NAV, og en gylden mulighet til å få flere ut i jobb.

Men arbeidstakeren bør som hovedregel kunne arbeide minst halv ordinær arbeidstid pr. uke. Dette er et krav som gjør at mange i målgruppen ikke kan delta i tiltaket, da en halv stilling eller mer rett og slett blir for mye ut fra deres helsesituasjon. På den måten går både den enkelte og samfunnet glipp av den verdien det er i hver enkelt sin arbeidskapasitet

Merknad:**Innstilling:**

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 1.10

Tittel: Forutsigbarhet for arbeids- og inkluderingsbedriftene

Fra: Åsnes Arbeiderparti

Forslag:

Arbeids- og inkluderingsbedriftene er leverandører av viktige tjenester. Arbeiderpartiet skal jobbe for at disse bedriftene har nødvendig forutsigbarhet for å kunne opprettholde tjenester og drifte på best mulig måte.

Begrunnelse:

Atico på Flisa i Åsnes kommune er en av mange tiltaksarrangører som har levert gode tjenester i gjennom mange år. Atico leverer arbeidsrettede tiltak i Glåmdalsregionen, hovedsakelig for kommunene Åsnes, Våler og Grue.

Situasjonen nå er at det er en stadig usikkerhet om antall AFT-plasser. Dette utfordrer bedriftens behov for forutsigbarhet i form av størrelse på tjeneste og antall ansatte. Usikkerhet om man får nedtrekk på plasser, gjør at verdifull kompetanse kan velge å søke seg andre jobber. I Innlandet opplever man et nedtrekk på nær 50 midlertidige plasser og 19 faste AFT plasser totalt for bedriftene i bransjeforeningen Arbeid & inkluderingsbedriftene.

Dette skjer samtidig med regjeringens økning i tiltaksbudsjett med klare intensjoner om å styrke tiltak rettet mot utsatte grupper.

Denne bransjen har mye god kompetanse og ønsker å bidra enda mere til økt inkludering.

Økt forutsigbarhet for bransjen vil også gi bedre resultater i tiltakene, fordi de da i større grad ville hatt muligheter til å bruke ressurser til å utvikle kompetanse, verktøy og innhold i tiltakene. Dette vil styrke samfunnsoppdraget.

Merknad:

Styret legger til grunn at dette gjelder ikke-kommersielle aktører.

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 1.11

Tittel: Fullt fagforeningsfradrag
Fra: Vestre Toten Arbeiderparti

Forslag:

Gi fradrag for hele, betalte fagforeningskontingent fullt ut.

Begrunnelse:

Støtte fullt opp under- og erkjenne det organiserte arbeidsliv.

Merknad:

På grunn av en feil er forslaget ikke oversendt forberedende redaksjonskomité, og foreslås oversendt redaksjonskomiteen for politiske saker som skal arbeide under årsmøtet.

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 1.12

Tittel: Tariffavgift

Fra: Vestre Toten Arbeiderparti

Forslag:

Pålegge uorganiserte arbeidstakere en avgift tilsvarende fagforeningskontingent som kan påberopes av fagforening som organiserer i virksomheten.

Begrunnelse:

Støtte fullt opp under det organiserte arbeidsliv og sikre at alle bidrar til fellesskapet. Summen dette utgjør kan gå til en felles pott for kompetanseheving, tilsvarende OU-midler.

Merknad:

På grunn av en feil er forslaget ikke oversendt forberedende redaksjonskomité, og foreslås oversendt redaksjonskomiteen for politiske saker som skal arbeide under årsmøtet.

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 1.13

Tittel: Sikre utjevning av sykt-barn dager

Fra: Vestre Toten Arbeiderparti

Forslag:

Stille krav til at etter et dokumentert fravær pga. sykt barn må det dokumenteres at den andre forelderen har benyttet sin tilsvarende rett før ny opptjening. På denne måten sikre at det tas ut annenhver periode og en likefordeling av de aktuelle dager.

Begrunnelse:

Sikre likestilt fordeling av fraværperiodene og dermed lik fordeling av belastning for begge foreldre og begge, aktuelle arbeidsgivere. I utredningen av forslaget må man se til dispensasjons eller fritaksordninger.

Merknad:

På grunn av en feil er forslaget ikke oversendt forberedende redaksjonskomité, og foreslås oversendt redaksjonskomiteen for politiske saker som skal arbeide under årsmøtet.

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 1.14

Tittel: Bedre inkludering i bedrifter

Fra: Vestre Toten Arbeiderparti

Forslag:

Utrede og igangsette et prosjekt hvor utvalgte bedrifter i samarbeid med NAV utvikler gode opplæring- og oppstarts rutiner for mennesker som rekrutteres fra arbeidskraftreserven.

Begrunnelse:

I dag er fokuset på introduksjon og opplæring/øving i bedrift. Eksempler på prosjekter som Menn i Helse, ISIFLO m.v. sikrer kvalifisering og overgang, men det er samtidig et behov for ettervern for å sikre at disse menneskene klarer å stå i den jobben det kvalifiseres for.

Merknad:

På grunn av en feil er forslaget ikke oversendt forberedende redaksjonskomité, og foreslås oversendt redaksjonskomiteen for politiske saker som skal arbeide under årsmøtet.

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

2.0 Velferd

Forslag nr. 2.01

Tittel: Dagens anbudsregime er ikke egnet til å sikre kvalitativt gode døgnbehandlingstilbud i tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB)

Fra: Folldal Arbeiderparti

Forslag:

Folldal Arbeiderparti krever mer politisk styring ved anskaffelser av døgnbehandlingsplasser i TSB. Dette for å få en tydeligere retning på anskaffelsen og samtidig hindre anbud som åpenbart har store svakheter i seg.

Begrunnelse:

Vi trenger fortsatt mange kvalitativt gode døgnbehandlingstilbud i tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB). Mangfoldet må speile at pasientgruppa er ulik og har ulike behov. Vi må bl.a. sikre at de som trenger å komme geografisk vekk fra rus- og kримmiljøene de har vært i, får mulighet til det.

Videre må det være fagfolk med helse- og sosialfaglig kompetanse (ikke kun jurister og økonomer) som er med på å definere kvalitetsbegrepet. Kvalitet må vektas høyere enn pris.

Dialog og fysiske besøk mellom helseforetak og tilbydere må være et minimumskrav, slik at helseforetakene vet hva de ulike behandlingsstedene tilbyr. Kommersielle aktører har alltid et fortjenestemotiv, også når det gjelder behandling av rusavhengige, og det er lite forenlig med sosialdemokratisk tankegodt.

Anbud, med fireårs-horisont, gir lite forutsigbarhet både for pasientgruppa, pårørende og medarbeidere. Det kan hindre langsiktig tenking, fagutvikling og rekruttering og føre til manglende investeringer og vedlikehold av utstyr og bygninger.

Reell brukermedvirkning er helt avgjørende, og for denne pasientgruppa har pårørende ofte en svært krevende rolle. Det ser vi lite til i anbudene.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 2.02

Tittel: Arbeidsrettet rehabilitering, bruk kapasiteten på Hernes Institutt

Fra: Elverum Arbeiderparti

Forslag:

Arbeiderpartiet skal jobbe for at plassene ved Hernes Institutt har fullt belegg

Begrunnelse:

Hernes Institutt er en landsdekkende rehabiliteringsinstitusjon innen arbeidsrettet rehabilitering, med mål om å få mennesker i utdanning og arbeid, eller tilbake fra sykemelding. Vi har mange sykemeldte her i landet. Vi har mangel på arbeidskraft, samtidig som vi har mange som av ulike årsaker er utenfor utdanning eller arbeid. Med riktig tilbud vil mange av disse menneskene komme i arbeid, helt eller delvis, og for mange kunne dette være Hernes. Det er behov et variert rehabiliteringstilbud. For mange vil det være riktig med døgntilbud. Dette fordi det kan være riktig å få løftet seg ut av sitt hjemmemiljø, eller at den særegne kompetansen ikke er tilgjengelig i nærheten av der du bor. Til tross for at vi trenger hele folket i arbeid, blir ikke plassene på Hernes nyttet fullt ut. Arbeidsrettet rehabilitering koordineres via spesialisthelsetjenesten, og Hernes institutt mottar henvisninger fra Helse Sør- Øst. Hernes institutt har gode resultater å vise til. At folk kommer i utdanning og arbeid er av stor betydning for den enkelte og for samfunnet, derfor kan vi ikke la disse tilbudene forvitte.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 2.03

Tittel: De med minst må få bedre råd

Fra: AUF i Innlandet

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil heve minstesatsene på de laveste ytelsene, og nedsette en lavtlønnskommisjon som skal se på hvordan mann kan øke de laveste lønningene. Det skal innføres en jobbgaranti for alle under 30 år, og unge uføre skal sikres tilgang til VTA som skal gi støtte og tilrettelegging for arbeid i ordinært arbeidsliv, med mål om varig tilknytning til det åpne arbeidsmarkedet. Det må gjennomføres en tillitsreform i NAV med fokus på å sikre at alle får hjelpen de trenger og at ingen opplever avmakt i møte med et stort system.

Begrunnelse:

De siste årene har mange slitt økonomisk. Med økt rente, økte priser på dagligvarer og økt utrygghet internasjonalt har mange som tidligere har klart seg greit fått smake på hvordan det er å ha dårlig råd. Aller mest krevende har de økte prisene imidlertid vært for de som hadde minst fra før, og blant dem finner vi mange som lever på de laveste ytelsene i velferdsstaten. Det er det på tide å gjøre noe med, og Innlandet Arbeiderparti krever derfor at regjeringen sikrer et skikkelig løft i velferdsstatens varige ytelser.

For lave ytelser tvinger mange til å søke om sosialhjelp, istedenfor å bruke ressurser på å komme seg tilbake i jobb eller utdanning. Dette er også et problem for kommunene, som må bruke tid og ressurser på å gi sosialhjelp til de som egentlig skal kunne klare seg selv. AUF mener derfor det er på høy tid med et skikkelig løft for de på de laveste, varige ytelsene, som for eksempel uføretrygd.

Merknad:**Innstilling:**

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 2.04

Tittel: Midler til utvikling og implementering av velferdsteknologi

Fra: Kongsvinger Arbeiderparti

Forslag:

Det bør innføres midler for å styrke kommunenes arbeid med velferdsteknologi. Dette vil sikre at kommunene har tilstrekkelige ressurser til å implementere og videreutvikle

teknologiske løsninger som kan møte utfordringene knyttet til eldrebølgen og morgendagens helsesystem.

Begrunnelse:

Manglende ressurser: Mange kommuner har ikke kapasitet eller ressurser til å jobbe systematisk med velferdsteknologi i dag. Dette resulterer i at viktige løsninger for å forbedre helse- og omsorgstjenester ikke blir tatt i bruk eller utviklet i tilstrekkelig omfang. Det er viktig med nok økonomiske midler for å sikre at alle kommuner, uavhengig av rammebetingelser, kan jobbe med dette viktige området.

Fremtidens helsesystem: Velferdsteknologi er avgjørende for å utvikle et bærekraftig helsesystem som kan møte fremtidige behov. Teknologiske løsninger som digitale tilsyn, smarthusteknologi og automatisering av helseprosesser kan avlaste helsepersonell, forbedre kvaliteten på tjenestene og gjøre det mulig for flere eldre å bo trygt hjemme lengre.

Eldrebølgen: Med en stadig aldrende befolkning står Norge overfor en betydelig økning i behovet for helse- og omsorgstjenester. Velferdsteknologi er en nødvendig del av svaret på disse utfordringene, og øremerkede midler vil gi kommunene den støtten de trenger for å kunne møte den økte etterspørselen.

Velferdsteknologi legger vi til rette for en fremtidsrettet og bærekraftig helse- og omsorgssektor. Dette tiltaket vil bidra til å sikre bedre tjenester for innbyggerne, samtidig som det avlastar kommunene og helsepersonell.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 2.05

Tittel: Fortsatt økt innsats for gratis tannhelse

Fra: Nord-Odal Arbeiderparti

Forslag:

- Fortsette og øke innsatsen for at tennene skal inn i egenandelsordningen
- Arbeide for ett styrket offentlig tannhelsetilbud, i samarbeid med private aktører
- Øke stillingsprosentene for fylkeskommunale tannleger i Innlandet, normen skal være hele og faste stillinger i fylkeskommunen

Begrunnelse:

Med Arbeiderpartiet i regjering ser vi en styrket tannhelsesatsning. Jobben er så vidt påbegynt, og vi må fortsette innsatsen.

Det er viktig at tennene på sikt skal inn under egenandelsordningen og likestilles med resten av kroppen.

Distriktene i dag sliter med rekruttering til fylkeskommunal tannhelse, da det fortsatt prioriteres private aktører foran de offentlige. Vi har ikke konkurransedyktige betingelser. Flere av de offentlige tannlegene har ikke fulle stillinger, dette må Innlandet Arbeiderparti gjøre noe med.

Målsetningen skal være at tannhelsen skal være offentlig, men supplert av privatpraksis, for å bistå det offentlige.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 2.06

Tittel: Dagens anbudsregime er ikke egnet til å sikre kvalitativt gode døgnbehandlingstilbud i tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB)

Fra: Ringsaker Arbeiderparti og Folldal Arbeiderparti

Forslag:

Ringsaker og Folldal Arbeiderparti krever mer politisk styring ved anskaffelser av døgnbehandlingsplasser i TSB. Dette for å få en tydeligere retning på anskaffelsen og samtidig hindre anbud som åpenbart har store svakheter i seg.

Begrunnelse:

Vi trenger fortsatt mange kvalitativt gode døgnbehandlingstilbud i tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB). Mangfoldet må speile at pasientgruppa er ulik og har ulike behov. Vi må bl.a. sikre at de som trenger å komme geografisk vekk fra rus- og krimmiljøene de har vært i, får mulighet til det.

Videre må det være fagfolk med helse- og sosialfaglig kompetanse (ikke kun jurister og økonomer) som er med på å definere kvalitetsbegrepet. Kvalitet må vektes høyere enn pris.

Dialog og fysiske besøk mellom helseforetak og tilbydere må være et minimumskrav, slik at helseforetakene vet hva de ulike behandlingssstedene tilbyr. Kommersielle aktører har alltid et fortjenestemotiv, også når det gjelder behandling av rusavhengige, og det er lite forenlig med sosialdemokratisk tankegods.

Anbud, med fireårs-horisont, gir lite forutsigbarhet både for pasientgruppa, pårørende og medarbeidere. Det kan hindre langsiktig tenking, fagutvikling og rekruttering og føre til manglende investeringer og vedlikehold av utstyr og bygninger.

Reell brukermedvirkning er helt avgjørende, og for denne pasientgruppa har pårørende ofte en svært krevende rolle. Det ser vi lite til i anbudene.

Merknad:**Innstilling:**

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 2.07

Tittel: Styrking av døgntilbudet til alvorlig psykisk syke

Fra: Ringsaker Arbeiderparti og Folldal Arbeiderparti

Forslag:

Styrk kapasiteten på antall døgnplasser for de med alvorlig psykisk sykdom.

Begrunnelse:

Styrking av poliklinisk tilbud til de med lettere psykisk sykdom og oppfølging etter døgnbehandling har vært positivt. For de med alvorlige psykiske lidelser har imidlertid nedbygging av døgnplasser gitt et dårligere tilbud. De trenger tilpasset og adekvat døgnbehandling over tid; poliklinisk behandling er ikke godt nok. Fagfolk i psykisk helsetjeneste, kriminalomsorgen og politiet har de siste årene advart mot nedbyggingen av døgnbehandling i psykisk helsevesen. Fra 2002 til 2021 har det blitt 2 151 færre døgnplasser for voksne. For pasienter med alvorlige lidelser øker sjansene for feildiagnostisering, da behandlerne ikke får observert og fulgt pasientene tett nok over tid. Samtidig som det har blitt færre døgnplasser, har antallet drap og drapsforsøk begått av psykisk syke gått opp. Mange mener det er en sammenheng. Kriminalomsorgen melder om stadig flere innsatte som er alvorlig syke, men som psykisk helsevesen ikke har kapasitet til å behandle. Ingen blir friske av å sperres inne. Flere dømmes til tvunget psykisk helsevern, men med færre døgnplasser skyves dette *behandlingsansvaret* over på kommunene. Det er svært krevende for kommunene å ta ansvar for de farligste pasientene. Sikkerhetshjem, som skal ivareta pasientens behandlings- og sikkerhetsbehov, samt trivsel og rettssikkerhet, må være et statlig ansvar.

Merknad:**Innstilling:**

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 2.08

Tittel: Gjeninnfør muligheten til å ha ung ufør-tillegget til arbeidsavklaringspenger (AAP)

Fra: Ringsaker Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil:

- gjeninnføre tillegget på 0,44 ganger G slik at minste årlige ytelse er 2.44 ganger grunnbeløpet for medlemmer før fylte 26 år.

Begrunnelse:

Fra 2017 lød Folketrygdloven § 11-21:

§ 11-21 Minsteytelse til et medlem som fikk arbeidsevnen nedsatt før fylte 26 år: For et medlem som får arbeidsevnen nedsatt, se § 11-5, før fylte 26 år på grunn av en alvorlig og varig sykdom, skade eller lyte som er klart dokumentert, *er minste årlige ytelse 2,44 ganger grunnbeløpet*. Dette gjelder selv om medlemmet har vært mer enn 50 prosent yrkesaktiv etter fylte 26 år, dersom kravet settes fram før medlemmet fyller 36 år. Arbeidsavklaringspenger etter denne bestemmelsen kan tidligst gis fra og med den dagen medlemmet fyller 20 år.

Folketrygdloven ble endret med Prop. 10L 20.12.2019 med ikrafttredelse fra 1.1.2020, 1.2.2020 og 1.3.2020.

§ 11-21 ble opphevet med virkning fra 1.2.2020.

Med det ble reglene om ung ufør i arbeidsavklaringspengene endret, og det er ikke lenger mulig å få innvilget tillegget i stønaden.

Personer som blir ufør i ung alder kan ha rett til å få beregnet uføretrygden etter særreglene om ung ufør. Dette er et tillegg til den ordinære uføretrygden. *Ung ufør-tillegget utgjør 0,44 G* og skal kompensere for inntektsbortfall for personer som har fått arbeidsevnen nedsatt i ung alder (før 26 år) på grunn av alvorlig og varig sykdom, skade eller lyte.

Grunnlaget for AAP er 66% av grunnlaget, minimum 2G. Ung ufør-tillegget ville kunne gi unge uføre en minste ytelse på 2,44 ganger grunnbeløpet.

Med endringen i Folketrygdloven gjeldende fra 1.2.2020 ble muligheten for å få dette tillegget fjernet.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 2.09

Tittel: Avlaste kommunenes sosialhjelpsbudsjett

Fra: Ringsaker Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil:

- gi unge under 25 år samme minstesats på AAP som de over 25 år.
- endre folketrygdloven § 11-21. Gi unge under 25 år samme sats på arbeidsavklaringspenger som de over 25 år

Begrunnelse:

Minstesatsen for arbeidsavklaringspenger avhenger av alderen din.

- Hvis du er 25 år eller eldre, er minstesatsen på 2G (2 ganger folketrygdens grunnbeløp, per år).
- Hvis du er yngre enn 25 år, er minstesatsen 2/3 av 2G. Fra og med den dagen du fyller 25 år blir ytelsen oppjustert til 2G. Hvis du er over 25 år og har en inntekt som gir deg et lavere beregningsgrunnlag enn minstesatsen, økes beregningsgrunnlaget til minstesatsen.

Med endring i folketrygdloven Prop. 10 L (2019–2020) med virkning fra 1.2.2020 så ble det med innført en endring til 2/3 av 2G. § 11-20 første ledd nytt tredje punktum lyder: For medlem under 25 år er minste årlige ytelse 2/3 av to ganger grunnbeløpet. Forslaget er at endringen over fjernes fra Folketrygdlovens § 11-21. Redusert sats (84 380 mindre i året enn andre) ble innført fordi det «ikke skulle lønne seg å være syk», slik at satsen på AAP for de under 25 ble satt likt satsen for studielån/stipend.

Det er ikke tatt høyde for at studenter som oftest må jobbe ved siden av studiene for å ha råd til å studere, og at studenter som er for syke til å jobbe ved siden av, får ett ekstra stipend fra lånekassen. Dette ble bekreftet under pandemien, når det ble særordninger for studerende og tilleggs lån ble gitt på grunn av lavere inntekt.

Resultatet av denne politikken er at unge (under 25) som bor for seg selv må ha supplerende sosialhjelp for å overleve. Dette må søkes om jevnlig, og skaper utrygghet hos personer som er syke nok fra før av. I tillegg gir det en unødvendig merkostnad for en allerede hardt prøvet kommuneøkonomi.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 2.10

Tittel: Statlig Finansiering av barnevernet

Fra: Våler Arbeiderparti

Forslag:

Våler Ap oppfordrer til en grundig gjennomgang av dagens finansieringsmodell og en overgang til en ordning der staten tar hele ansvaret for barnevernets finansiering. Dette vil ikke bare styrke barnevernet, men også bidra til å sikre at alle barn får en trygg og omsorgsfull oppvekst.

Begrunnelse:

For å sikre en mer rettferdig og bærekraftig finansiering av barnevernet, foreslår Våler Ap at staten tar et betydelig større ansvar. Dette innebærer at staten må dekke de faktiske utgiftene kommunene har i forbindelse med barnevernstjenester. Barnevernet spiller en avgjørende rolle i å beskytte og støtte sårbare barn og familier. For å kunne utføre denne viktige oppgaven på en effektiv måte, er det nødvendig med tilstrekkelige ressurser og finansiering. Dagens finansieringsmodell legger en uforholdsmessig stor byrde på kommunene, noe som kan føre til varierende kvalitet og tilgjengelighet på tjenestene. Ved å la staten dekke de faktiske utgiftene kommunene har, vil vi kunne sikre en mer ensartet og rettferdig fordeling av ressurser. Dette vil også bidra til å redusere økonomiske ulikheter mellom kommunene og sikre at alle barn, uavhengig av hvor de bor, får den hjelpen de trenger.

Merknad:**Innstilling:**

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 2.11

Tittel: Videreutvikling av lokalmedisinske senter

Fra: Sel Arbeiderparti

Forslag:

Vi skal styrke helsetilbudet i distriktene gjennom mer desentralisering av spesialisthelsetjenester og sømløs integrering av kommunehelse- og spesialisthelsetjenester. Tilbudene skal være styrt av regionenes behov.

Begrunnelse:

De lokalmedisinske sentrene i Innlandet betjener innbyggere med polikliniske spesialisthelsetjenester og dagbehandling i regi av spesialisthelsetjenesten. De lokalmedisinske sentrene avlaster sykehusene våre med gode tjenester både før og etter eventuelle innleggelser på sykehus. Gode spesialisthelsetjenester, dagbehandling og prehospitale tjenester på LMS-ene gir en trygghet og mindre belastning for innbyggere som har en lang reisevei til sykehus. Dette vil også være viktig i en beredskapssammenheng. Innlandet arbeiderparti må jobbe for at tjenestene ved LMS-er blir styrket.

Statsminister Støre varsler en ny helsereform med en felles helsetjeneste med høy kvalitet, sømløs behandling og nedbygging av skottene mellom statlig og kommunalt ansvar og tilbud. Det skal være en sammenheng i tjenestene uavhengig om det er staten, kommunen eller private aktører som tilbyr helsehjelp. En utvidelse av tjenestene på de lokalmedisinske sentrene med flere spesialisthelsetjenester med tilbud som er styrt av regionenes behov, vil både ta ned reisetid, avlaste sykehusene

og bedre tilbudet til innbyggerne. Derfor vil en videreutvikling av blant annet det lokalmedisinske senteret på Otta være avgjørende for økt kvalitet, produktivitet og effektivitet i helsetjenesten vår.

Vårt fylke har erfaringer og forutsetninger for både gi viktige innspill i utvikling av reformen og ta ut effekter i utprøving av nye modeller for organisering og levering av helsetjenester. Innlandet Ap må derfor være offensive i vår respons på dette initiativet.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 2.12

Tittel: Et eldrevennlig samfunn

Fra: Sel Arbeiderparti

Forslag:

- Innlandet Arbeiderparti må jobbe for et eldrevennlig samfunn som tilrettelegger for at den enkelte klarer seg lengst mulig på egen hånd.
- Kommuner som står overfor store demografiske utfordringer, får tilført midler til å utvikle bærekraftige og effektive tjenester.
- Forsterke satsingen på Husbanken for en helhetlig boligpolitikk dimensjonert for fremtidens demografi.

Begrunnelse:

Innlandet fylke vil i nær fremtid stå overfor store demografiske utfordringer som resten av landet får fremover mot 2040. Nord-Gudbrandsdalen er av regionene som rammes først og hardest. Vi står overfor en fremtid med en aldrende befolkning og økt behov for helse- og omsorgstjenester. For å møte utfordringene er det viktig at vi er offensive og planlegger strategisk for å sikre bærekraftige og effektive tjenester.

Vi mener Innlandet Arbeiderparti må jobbe for et eldrevennlig samfunn som tilrettelegger for at den enkelte klarer seg lengst mulig på egen hånd. Et virkemiddel er å utvikle en helhetlig boligpolitikk som dimensjonerer kommunenes bo- og tjenestetilbud med fokus på eldre og sårbare grupper. Husbanken kan være en viktig bidragsyter for offentlig/private løsninger. Det må tilføres midler slik at regioner som rammes hardt av demografi kan utvikle piloter for en bærekraftig boligpolitikk rettet mot eldre der en tar høyde for fremtidig dimensjonering av tjenester.

Med flere eldre øker også forekomsten av demens. En kommune som Sel vil ha en økning i antall personer med demens på over 20 stykker, eller 12.66%, bare fra 2020 til 2025. Det betyr at 178 personer vil være rammet av demens i en kommune med

knappe 5000 innbyggere. Fremover vil det sette et sterkt press på de kommunale helse- og omsorgstjenestene når det gjelder kapasitet og kompetanse. Det er beregnet at en person med demens gjennomsnittlig koster det norske samfunnet 362 800 kroner per år. Det innebærer at de totale helse- og omsorgskostnadene knyttet til demens er på ca. 28 milliarder kroner pr år. En fast person som kan bistå den enkelte med demens har vist seg å være en nøkkelfaktor for å få til systematisk og god oppfølging og tilrettelegging. Dessverre har ikke alle kommuner økonomisk handlingsrom til å rigge seg med velfungerende demenskoordinator/team som kan hjelpe pasienter og pårørende til å leve bedre med sykdommen og til å kunne klare seg bedre selv.

Dersom alle skal ha tilgang på like gode tjenester uansett hvor de bor må Innlandet arbeiderparti jobbe for at kommuner står overfor store demografiske utfordringer får tilført midler til å utvikle bærekraftige og effektive tjenester.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 2.13

Tittel: Eldreombud

Fra: Stor-Elvdal Arbeiderparti

Forslag:

Eldreombudet kreves gjenopprettet.

Begrunnelse:

Ombudsordningen ble avviklet pr. 01.07.2023. Formelt vedtatt ved behandlingen av statsbudsjettet for 2023, hvor midler til videreføring var utelatt fra regjeringens budsjettforslag. (Medførte også opphevelse av lov om Eldreombud)

Arbeiderlaget finner dette som et lite gjennomtenkt vedtak sett i forhold til hvilken aldersgruppe som tydelig er den dominerende i dagens virkelighet. (aldersgruppen 65+) I tillegg en økende andel personer med demens.

Situasjonsfakta som etter vår mening helt klart viser behovet for et eget ombud/talerør for denne samlede gruppen! En gruppe som er sterkt underrepresentert i samfunnets styrende fora, fortsatt har store utfordringer i forhold til digitaliseringen innen offentlige tjenester og øvrig samfunnstjenester. (Post, betalingstjenester, banktjenester, bestilling av helsetjenester og kommunikasjon med disse)

Vi vil også minne om at regjeringens grunngeving først og fremst var av økonomisk karakter. (besparelse på 10,7 millioner årlig. Pensjonistforbundets leder, Jan Davidsen kalte det for smålig!)

De eldre trenger en «vaktbikkje», til å fremme og vokte over gruppens interesser!

GJENINNFØRING KREVES SNAREST! (LES REVIDERT STATSBUDEJETT)

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 2.14

Tittel: Styrking av døgntilbudet til alvorlig psykisk syke

Fra: Folldal Arbeiderparti

Forslag:

Styrk kapasiteten på antall døgnplasser for de med alvorlig psykisk sykdom

Begrunnelse:

Styrking av poliklinisk tilbud til de med lettere psykisk sykdom og oppfølging etter døgntilbud har vært positivt. For de med alvorlige psykiske lidelser har imidlertid nedbygging av døgnplasser gitt et dårligere tilbud. De trenger tilpasset og adekvat døgntilbud over tid; poliklinisk behandling er ikke godt nok. Fagfolk i psykisk helsetjeneste, kriminalomsorgen og politiet har de siste årene advart mot nedbyggingen av døgntilbud i psykisk helsevesen. Fra 2002 til 2021 har det blitt 2 151 færre døgnplasser for voksne. For pasienter med alvorlige lidelser øker sjansene for feildiagnostisering, da behandlerne ikke får observert og fulgt pasientene tett nok over tid. Samtidig som det har blitt færre døgnplasser, har antallet drap og drapsforsøk begått av psykisk syke gått opp. Mange mener det er en sammenheng. Kriminalomsorgen melder om stadig flere innsatte som er alvorlig syke, men som psykisk helsevesen ikke har kapasitet til å behandle. Ingen blir friske av å sperres inne. Flere dømmes til tvunget psykisk helsevern, men med færre døgnplasser skyves dette *behandlingsansvaret* over på kommunene. Det er svært krevende for kommunene å ta ansvar for de farligste pasientene. Sikkerhetshjem, som skal ivareta pasientens behandlings- og sikkerhetsbehov, samt trivsel og rettssikkerhet, må være et statlig ansvar.

Merknad:

Forslaget er identisk med forslag nr 2.07.

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 2.15

Tittel: Endre kap 9.2 i helse og omsorgstjenesteloven

Fra: Søndre Land Arbeiderparti

Forslag:

Fjerne følgende setning fra kap 9.2 i helse og omsorgstjenesteloven; Bruk av inngripende varslingssystemer med tekniske innretninger skal alltid regnes som bruk av tvang eller makt etter reglene i kapitlet her.

Begrunnelse:

Det er KAP 9. i helse og omsorgstjenesteloven.

«Rettssikkerhet ved bruk av tvang og makt overfor enkelte personer med psykisk utviklingshemning»

§ 9-2. Virkeområde

Sier følgende «...Bruk av inngripende varslingssystemer med tekniske innretninger skal alltid regnes som bruk av tvang eller makt etter reglene i kapitlet her»

Det er stikk i strid med samfunnsutviklingen hvor vi ønsker at velferdsteknologi skal være førstevalget og i dagogså er det hos de fleste tjenestemottakere. Dermed blir dette her forskjellsbehandling/diskriminering av en pasientgruppe, som ikke får tilgang til de samme virkemidlene vi bruker hos andre for å øke selvstendigheten i eget liv.

Loven åpner for at man kan fatte et tvangsvedtak for å ta det i bruk, men dette blir ofte brukt som en aktiv brems i flere ledd når tjenesten forsøker å endre seg.

For eksempel så må tjenesten med jevne mellomrom dokumentere og sende inn kompetansen på alle sine ansatte til Stastforvalteren hvis man går i gang med digitalt natt tilsyn med et Kap. 9 vedtak. Hvis det benyttes ufaglærte til å ta imot alarmer må det også søkes dispensasjon for kompetansekravet.

Derimot hvis kommunen ikke fatter et KAP 9 vedtak pga velferdsteknologi, men heller setter inn en ufaglært nattevakt som går fysiske tilsyn på samme pasienten, så er ikke dette et krav.

Dette er bare et lite eksempel på hvordan lovhjemmelen bremser bruk av velferdsteknologi for denne gruppen.

Det er utført gode gevinstkartlegginger ila de siste 10 årene iblant annet prosjekter innunder Nasjonalt velferdsteknologiprogram, som bekrefter at velferdsteknologi er mindre inngripende enn blant annet fysiske tilsyn.

Fagpersonell er også en knapphetsressurs i tilrettelagte tjenester som i resten av MOV, så vi trenger også der at velferdsteknologi muliggjør at vi bruker de varme hendene der det gir mest nytte.

Merknad:

Styret er positive til en gjennomgang av regler for å ta i bruk velferdsteknologi – sikre at dette går smidig, og at det ikke bør være unødig byråkrati knyttet til tvangsvedtak.

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 2.16

Tittel: Tannbehandling må sidestilles med annen sykdom

Fra: Grue Arbeiderparti

Forslag:

Tannbehandling må sidestilles med annen sykdom og legges inn under egenandelstaket som er på legebesøk, fysioterapi, reiser, og blå resept.

Begrunnelse:

Dette forslaget er tatt inn i Arbeiderpartiets partiprogram. Grue Arbeiderparti er opptatt av at saken prioriteres. Å ha en god tannhelse vil bidra til en bedre selvfølelse, dessuten er tannlegebesøk kostbart og rammer de som har minst. Det skal ikke være lommeboken som avgjør vår helsetilstand, det gjelder også tennene. Flere partier er opptatt av denne saken, den må forbli Arbeiderpartiets sak.

Merknad:**Innstilling:**

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 2.17

Tittel: Økt barnetrygd for barn i lavlønnsfamilier.

Fra: Grue Arbeiderparti

Forslag:

For barnefamilier med inntekter under fattigdomsgrensa må barnetrygden økes slik at vi unngår barnefattigdom. Dette er et viktig sosialdemokratisk virkemiddel som må innføres så raskt som mulig.

Begrunnelse:

Forskjellene i samfunnet er etter Grue Arbeiderparti sitt syn for store.

Vi krever at man legger til rette for en bredere og tydeligere omfordeling i samfunnet. Som et virkemiddel ønsker vi at barnetrygden skal bidra til at situasjonen til lavtlønnede barnefamilier bedres.

Merknad:

Styret er opptatt av tiltak for å redusere forskjeller og redusere utfordringer for lavinntektsfamilier. Når det gjelder barnetrygden har Arbeiderpartiet slått ring om at

den skal være en del av de universelle ordningene som skal være like for alle, uavhengig av økonomi, geografi, utdanning etc.

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 2.18

Tittel: Økt minstepensjon

Fra: Grue Arbeiderparti

Forslag:

Pensjonen heves generelt, slik at ingen faller inn under fattigdomsgrensen

Begrunnelse:

Vi lever i en dyrtid hvor mange sliter med å få hverdagen til å gå i hop økonomisk. Grue Arbeiderparti er opptatt av at ingen skal falle inn under fattigdomsgrensen. Dette må være et generelt krav under lønnsforhandlingene. Minstepensjonistene må gis en reallønnsvekst, slik at ingen faller inn under fattigdomsgrensen.

Merknad:

Arbeiderpartiet har innført pensjon fra første krone, som sikrer bedre pensjonsopptjening for 1 million innbyggere. Den nye pensjonsreguleringen Arbeiderpartiet fikk gjennomslag for sikret et historisk oppgjør i 2023 og gjør at pensjonister ikke får reallønnsnedgang når det er reallønnsvekst for lønnstagerne.

Med Ap i regjering har skatten for de med lave inntekter blitt senket og skattene er senket ytterligere for de med lave pensjonsinntekter. De med lav pensjon har fått en skattelettelse på inntil om lag 4500 kroner.

Minste pensjonsnivå og garantipensjonen for enslige er totalt økt med 9000 kroner årlig (fra 1. mai 2025).

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 2.19

Tittel: Godkjenning av dansk KBU som en del av LIS1 I Norge

Fra: Årskvinnekonferansen i Innlandet Ap

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti viser til det gode og målrettede arbeidet i å få økt antall fastleger i Norge. En av de største utfordringene i Norge framover vil likevel være å få tak i nok kompetanse, et grep er så raskt som mulig å utrede og åpne for at danske leger (som har gjennomført KBU) får godkjent jevn god kompetanse, og

godkjenne denne i den grad den tilsvarer kompetansen som oppnås gjennom første del av spesialistutdanningen (LIS1) i Norge. Slik Stortinget ba om i 2022.

Begrunnelse:

Det haster med at leger utdannet i Danmark får godkjent sin kliniske basisutdannelse (KBU) som del av spesialistutdanningens første del (LIS1) i Norge. I en tid der vi mangler leger og vi har en fastlegekrise, så er det ikke bra at kompetente og kvalifiserte kandidater blir stående utenfor og må ta dobbel turnus når de kommer hjem til Norge. I tillegg opptar de LIS1-stillinger som bør gis leger utdannet i Norge. Reglene får konsekvenser for de danske legene som velger å fullføre KBU i Danmark før de kommer seg hjem til Norge. Her får de ikke godkjent KBU som en del av spesialistutdanningen, og legene må søke seg til første trinn i legespesialistutdanningen (LIS1) i Norge. KBU og LIS1 er i stor grad sammenfallende. Legeforeningen mener at myndighetene må gjøre en konkret vurdering av kompetansen som opparbeides gjennom KBU i Danmark, og godkjenne den i den grad den tilsvarer kompetansen som oppnås gjennom første del av spesialistutdannelse (LIS1) i Norge. Helsetjenesten har stort behov for disse legenes kompetanse. Dette er kvalifiserte kandidater som kan bidra til å bedre situasjonen, og spesielt distriktene. Våren 2022 påla Stortinget regjeringen å rydde opp i saken, men så langt har det ikke skjedd noen endringer. President i Legeforeningen, Anne-Karin Rime, mener staten bryter EØS-retten.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 2.20

Tittel: Styrket innsats mot negativ sosial kontroll

Fra: Årskvinnekonferansen i Innlandet Ap

Forslag:

Arbeiderpartiet skal jobbe med å:

1. Styrke innsatsen i skolen som en trygg arena hvor barn og unge får kunnskap om sine rettigheter og hjelp til å håndtere negativ sosial kontroll.
2. Sørge for bedre samordning mellom offentlige aktører for å identifisere og hjelpe dem som utsettes for negativ sosial kontroll.
3. Fremme dialog og samarbeid med utsatte miljøer for å øke forståelsen for samfunnets verdier som frihet og likestilling, og for å motvirke normer som legger grunnlaget for negativ sosial kontroll.
4. Styrke opplæring og kompetanse blant ansatte i offentlige tjenester, slik at de bedre kan identifisere, håndtere og støtte personer som er utsatt for negativ sosial kontroll.

Begrunnelse:

Negativ sosial kontroll er et alvorlig brudd på individets rett til frihet og selvbestemmelse. Denne typen psykisk og sosial vold rammer ofte barn, unge og kvinner og begrenser deres mulighet til å ta selvstendige valg om utdanning, arbeid, venner eller samliv. Kontrollen kan være subtil og vanskelig å oppdage, men konsekvensene er alvorlige – både for enkeltindividet og samfunnet som helhet.

Som Arbeiderparti, står vi fast ved prinsippene om frihet, likestilling og like rettigheter for alle. Vi må anerkjenne at negativ sosial kontroll ofte oppstår i lukkede miljøer og kan være forankret i tradisjoner og verdier som strider mot våre grunnleggende rettigheter. Derfor må vi arbeide målrettet for å bryte ned de strukturer som opprettholder kontrollen, og tilby støtte til dem som er utsatt. Skolen er en nøkkelarena for forebygging, der barn og unge skal lære om sine rettigheter og få verktøy til å håndtere uakseptabel kontroll. Samtidig er det avgjørende med bedre samordning mellom offentlige tjenester for å sikre tidlig identifisering og god oppfølging av utsatte.

Offentlige tjenester som skole, barnevern, politi, IMDI, helsestasjoner, familievernkontor og krisesentre spiller alle viktige roller. Det er avgjørende at disse aktørene har god kompetanse, klare retningslinjer og effektive samarbeidsrutiner for å kunne håndtere saker knyttet til negativ sosial kontroll på en helhetlig måte. Arbeiderpartiet må også gå i front for å fremme dialog med utsatte miljøer, bygge bro mellom ulike grupper og fremme verdier som frihet og likestilling.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 2.21

Tittel: Uforutsigbar finansiering av Nok.-sentrene

Fra: Årskvinnekonferansen i Innlandet Ap

Forslag:

Nok- sentrene må sikres en stabil og forutsigbar økonomi via statlig finansiering, uavhengig av den enkelte kommunes økonomi.

Begrunnelse:

1 av 3 kvinner og 1 av 10 menn blir utsatt for seksuelle overgrep i løpet av livet. Mange av de mest alvorlige overgrepene skjer med barn og unge under 18 år. Seksuelle overgrep kan ha store konsekvenser for den enkelte, både fysisk, psykisk og relasjonelt.

Lavterskeltilbudet til Nok. supplerer kommunenes egne tjenester til vold- og overgrepsutsatte, og bidrar til å forebygge nye overgrep.

Det krever mye av den enkelte kommune å ha god og oppdatert kompetanse på seksuelle overgrep i sitt hjelpeapparat. Riksrevisjonen viste i 2022 at det er mangler i det helhetlige hjelpetilbudet til utsatte for vold i norske kommuner, og manglende kunnskap om vold hos lærere, barnehageansatte og fastleger.

Nok.-sentrene mottar mange henvendelser fra fagpersoner i kommunene, og bidrar til øke kompetansen på vold og overgrep. Sentrene svarer blant annet helsesykepleiere, fastleger, sosionomer, rektorer og lærere på spørsmål i konkrete saker om overgrep og bidrar i mer overordnet planarbeid.

Nok.-sentrene er ideelle stiftelser og foreninger, samlet under en felles paraplyorganisasjon, Nok. Norge. Sentrene finansieres gjennom en samlet innsats fra kommune, fylkeskommune, helseregionene og stat.

Hovedvekten av tilskuddet kommer over statsbudsjett, men denne støtten er betinget av driftstilskudd fra tilstøtende kommuner. Derfor er støtte fra kommuner i sentrenes regioner avgjørende.

Utfordringen med denne modellen er at den er uforutsigbar. Krevende kommuneøkonomi gjør at mange velger å ikke betale, samtidig som antall brukere øker. Mye tid som kunne vært brukt til brukerrettet arbeid eller opplæring, til nytte for den enkelte og samfunnet blir brukt til å sikre finansiering og drift.

Merknad:

Nok-senterne har i dag en offentlig finansiering der kommune, fylkeskommune, helseforetakene og staten bidrar. Hovedvekten av tilskuddet kommer over statsbudsjettet, gjennom en modell der driftstilskudd fra tilstøtende kommuner påvirker statstilskuddets størrelse.

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 2.22

Tittel: Nasjonale tildelingskriterier

Fra: Vestre Toten Arbeiderparti

Forslag:

Nasjonale tildelingskriterier og veiledende saksbehandlingsrutiner for lovpålagte, kommunale helsetjenester.

Begrunnelse:

Pr. i dag praktiseres dette ulikt fra kommune til kommune, dersom det i det hele tatt foreligger. Ved å ha nasjonale kriterier vil man sikre utjevning av forskjeller og likere praktisering av saksbehandlingen. Vi bemerker for øvrig at nasjonal veileder for prioriteringer i kommunale helse- og omsorgstjenester kun sier noe om prioriteringer, og ikke hva som skal ligge innenfor rammen av den enkelte tjeneste.

Merknad:

På grunn av en feil er forslaget ikke oversendt forberedende redaksjonskomité, og foreslås oversendt redaksjonskomiteen for politiske saker som skal arbeide under årsmøtet.

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 2.23

Tittel: Revurdere Statsforvalterens rolle

Fra: Vestre Toten Arbeiderparti

Forslag:

Fjerne eller revurdere statsforvalterens adgang til å overprøve kommunens oppmåling av helse og omsorgstjenester, subsidiært legge statsforvalteren det økonomiske ansvaret ved slik overprøving.

Begrunnelse:

Pr. i dag overprøves en rekke vedtak av Statsforvalteren, mens det er kommunen som må bære kostnaden. Dette røkter ved den kommunale selvråderetten og kan ikke påklages. Dette vitner i seg selv om en mistillit til kommunens saksbehandling, og påfører den kommunale helsetjenesten vesentlige kostnader. Se til pågående prosjekt med frikommuner og bredd ut- eller bygg videre på dette.

Merknad:

På grunn av en feil er forslaget ikke oversendt forberedende redaksjonskomité, og foreslås oversendt redaksjonskomiteen for politiske saker som skal arbeide under årsmøtet.

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 2.24

Tittel: Samordning av tjenestenivåer

Fra: Vestre Toten Arbeiderparti

Forslag:

En eventuell felles helsetjeneste må organiseres slik at det er kommunen og eventuelt felleskap av kommuner har den hele og fulle, demokratiske kontrollen. Dette kan organiseres ved at kommunene gjennom de etablerte helsefellesskapene overtar eierskapet og driftsansvaret for sykehusene.

Begrunnelse:

Helsetjenesten må organiseres slik at demokrati og ikke bedriftsøkonomi legger premisser for drift og organisering.

Merknad:

På grunn av en feil er forslaget ikke oversendt forberedende redaksjonskomité, og foreslås oversendt redaksjonskomiteen for politiske saker som skal arbeide under årsmøtet.

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 2.25

Tittel: Avvikle foretaksmodellen

Fra: Vestre Toten Arbeiderparti

Forslag:

Avvikle foretaksmodellen og erstatte denne med en demokratisk, styrt modell hvor generalforsamling og styre velges av og blant folkevalgte i kommunen. Dette kan organiseres etter representantskapsmodell, mens de regionale helseforetakene kan styres med representantskap utnevnt av de respektive fylker og de nasjonale sykehusfunksjonene av Stortinget.

Begrunnelse:

Se tidligere vedtak fra årsmøtet i Innlandet Arbeiderparti. I en tid hvor demokrati og medvirkning trues er helsetjenesten og sykehusene våre noen av de områdene som må tillegges mer, demokratisk styring og kontroll.

Merknad:

På grunn av en feil er forslaget ikke oversendt forberedende redaksjonskomité, og foreslås oversendt redaksjonskomiteen for politiske saker som skal arbeide under årsmøtet.

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 2.26

Tittel: Kiropraktorer inn i egenandelsordningen

Fra: Vestre Toten Arbeiderparti

Forslag:

Tilbakeføre tilskudd til kiropraktorer og få disse inn under egenandelsordningen.

Begrunnelse:

Kiropraktorer vil kunne avlaste øvrig primærhelsetjeneste og avdempe sykefravær relatert til muskel- og skjelettsykdom.

Merknad:

På grunn av en feil er forslaget ikke oversendt forberedende redaksjonskomité, og foreslås oversendt redaksjonskomiteen for politiske saker som skal arbeide under årsmøtet.

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 2.27

Tittel: Styrket lederkompetanse innen helse og omsorg

Fra: Vestre Toten Arbeiderparti

Forslag:

Etablere et nasjonalt lederprogram for ledere i helse og oppvekst med fokus på økonomifaglig og forvaltningsjuridisk kompetanse, herunder sosial, skole og helserett. Videre stille kompetansekrav til nevnte ledere gjennom lovverk slik man har gjort innenfor blant annet skole og barnevern med frister for når slik kompetanseheving skal være gjennomført. I ordningen må de ligge dispensasjonsmuligheter.

Begrunnelse:

Det er store, lokale og nasjonale ulikheter på den enkeltes kompetanse på disse områdene. En styrking av denne kompetansen vil bidra til å redusere unødvendige kostnader og styrke pasient og bruker sikkerheten.

Merknad:

På grunn av en feil er forslaget ikke oversendt forberedende redaksjonskomité, og foreslås oversendt redaksjonskomiteen for politiske saker som skal arbeide under årsmøtet.

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 2.28

Tittel: Opptappingsplan for lavterskeltilbud

Fra: Vestre Toten Arbeiderparti

Forslag:

Opptappingsplan for etablering og drift av kommunale lavterskeltilbud. Det bør videre fastsettes en nasjonal veileder for hva slike tilbud kan eller bør inneholde.

Begrunnelse:

Ved å spesifisere hva lavterskeltilbud bør inneholde samt sikre stabil drift av disse gjennom for eksempel kommunale sentre eller tjenestepakker vil man avdempe behovet for fordyrende behandling lengre opp i innsatstrappa. Se til arbeidet som er

gjort rundt idrett og aktivitetskontakter, link til plan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv, frivillighet m.m. i for eksempel Vestre Toten.

Merknad:

På grunn av en feil er forslaget ikke oversendt forberedende redaksjonskomité, og foreslås oversendt redaksjonskomiteen for politiske saker som skal arbeide under årsmøtet.

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 2.29

Tittel: Statlige treningssenter

Fra: Vestre Toten Arbeiderparti

Forslag:

Statlig finansierte treningssenter hvor fastleger og annet helsepersonell kan henvise personer med behov for livsstilsendringer. Disse kan også benyttes i rehabilitering og øvrig opptrening på medisinsk grunnlag.

Begrunnelse:

Vil bidra til å vri henvisning til og oppfølging mot lavterskeltilbud uten behov for dyrt behandlingsutstyr og tilsvarende spisskompetanse. Fysisk aktivitet er en av de viktigste livsstilsfaktorene for å forebygge fysisk og psykisk uhelse, og bør tilgjengeliggjøres uavhengig av økonomisk status.

Merknad:

På grunn av en feil er forslaget ikke oversendt forberedende redaksjonskomité, og foreslås oversendt redaksjonskomiteen for politiske saker som skal arbeide under årsmøtet.

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 2.30

Tittel: Videreutvikle avansert, klinisk sykepleie

Fra: Vestre Toten Arbeiderparti

Forslag:

Utrede hvilke lovfestede oppgaver for leger som kan overføres/utføres av sykepleiere med mastergrad i avansert, klinisk sykepleie.

Begrunnelse:

Vil være i tråd med intensjonen bak etableringen av denne videreutdanningen og lette presset på fastlegeordningen.

Merknad:

På grunn av en feil er forslaget ikke oversendt forberedende redaksjonskomité, og foreslås oversendt redaksjonskomiteen for politiske saker som skal arbeide under årsmøtet.

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 2.31

Tittel: Utrede alternative ordninger for sykepleierutdanning

Fra: Vestre Toten Arbeiderparti

Forslag:

Utrede løp for sykepleierutdanning som gir en jevnere balanse mellom praksis og undervisning, med delvis lønn under studiet. Kan innrettes etter 0-4 eller 1-3 modell for yrkesfagløp.

Begrunnelse:

Sikrer tilgang på nødvendig arbeidskraft parallelt med utdanningen og vil kunne gjøre utdanningsløpet mer attraktivt samtidig som det sikrer forståelse av det arbeidet man til slutt skal ut i. Pr. i dag kommer mange rett fra videregående uten tidligere arbeidspraksis eller erfaring, og får et tyngre møte med arbeidslivet etter endt utdanning.

Merknad:

På grunn av en feil er forslaget ikke oversendt forberedende redaksjonskomité, og foreslås oversendt redaksjonskomiteen for politiske saker som skal arbeide under årsmøtet.

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 2.32

Tittel: Vurderingskriterier for sykepleiere

Fra: Vestre Toten Arbeiderparti

Forslag:

Utrede et alternativ/supplement til kun karakterer som grunnlag for opptak til sykepleierutdanningen. Eventuelt se til tilsvarende skikkethetsvurderinger som gjøres blant annet innenfor politi og forsvarsutdanning.

Begrunnelse:

Egnethet og motivasjon for arbeidet bør kontrolleres og vektes ved opptak til en utdanning der man har ansvar for liv og helse, og samtidig forvalter høy grad av makt og tillit.

Merknad:

På grunn av en feil er forslaget ikke oversendt forberedende redaksjonskomité, og foreslås oversendt redaksjonskomiteen for politiske saker som skal arbeide under årsmøtet.

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 2.32

Tittel: Øke antall sengeplasser i psykiatrien

Fra: Vestre Toten Arbeiderparti

Forslag:

Antall sengeplasser i psykiatrien må økes.

Begrunnelse:

Personer med alvorlige psykiske lidelser opplever at det har blitt vanskeligere å få den helsehjelpen de trenger og har krav på. Dette er et direkte resultat av at psykiatrien har mistet 4 av 10 sengeplasser fra 2002 til 2022. Intensjonen var at disse pasientene skulle følges opp av den kommunale helsetjenesten og poliklinisk. Dette fungerer ikke slik det ble forespeilet og den reelle situasjonen er at personer med alvorlige psykiske lidelser mottar helsehjelpen for sent, helsehjelpen som mottas blir gitt på feil behandlingsnivå og behandlingen avsluttes for tidlig. Derfor står vi nå ovenfor en situasjon der poliklinikkene har for lang ventetid på grunn av altfor stor pågang og den kommunale helsetjenesten klarer ikke å håndtere antall innbyggere som blir henvist til kommunal psykisk helsehjelp. Ved å øke antall sengeplasser i psykiatrien vil vi klare å gi personer med alvorlige psykiske lidelser den helsehjelpen de har krav på til rett tid og på rett behandlingsnivå.

Merknad:

På grunn av en feil er forslaget ikke oversendt forberedende redaksjonskomité, og foreslås oversendt redaksjonskomiteen for politiske saker som skal arbeide under årsmøtet.

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

3.0 Klima og miljø

Forslag nr. 3.01

Tittel: En trygg omstilling til lavutslippssamfunnet
Fra: AUF i Innlandet

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil at det skal utarbeides en strategi gjennom trepartssamarbeidet for full omstilling av norsk petroleumsvirksomhet til fornybar industri innen 2050, og at det ikke skal gis ytterligere tillatelser til leting, utvinning, eller anlegg og drift inntil en slik strategi er ferdigstilt. Samtidig må det innføres en permanent stopp i letevirksomhet uten direkte tilknytning til eksisterende infrastruktur.

Begrunnelse:

Norge har forpliktet seg gjennom klimaloven til å bli et lavutslippssamfunn innen 2050, både for å ta ansvar for egne utslippskutt og for å tilpasse oss lavere etterspørsel etter fossil energi sammenlignet med utslippsfri energi. Klimakrisen truer både økosystemer og økonomisk stabilitet. Derfor trenger vi en omstillingsprosess som er både rettferdig og bærekraftig, og som samtidig skaper nye, grønne arbeidsplasser.

I fremtiden vil de tryggeste arbeidsplassene være i industri med lavt klimagassutslipp. Regjeringens kompetanseutvalg har pekt på at høy aktivitet i olje- og gassnæringen i dag fører til at kompetent arbeidskraft ikke frigis til å fylle behovet for arbeidskraft i disse fornybarnæringene. Norge har de beste forutsetningene for å bygge ny, klimavennlig industri, men det krever politisk styring for å sikre at kompetanse og arbeidskraft, som begrensede ressurser, blir brukt riktig for å få til dette.

En ansvarlig omstilling av norsk petroleumsvirksomhet er avgjørende for å unngå en brå og kostbar omstilling senere. Aktiviteten i petroleumsvirksomheten må derfor reduseres mot 2050.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 3.02

Tittel: Opprette naturregnskap
Fra: AUF i Innlandet

Forslag:

For å sikre bærekraftig forvaltning av den norske naturen, skal det gis øremerkede midler til å opprette naturregnskap på kommunalt, fylkeskommunalt, og nasjonalt nivå.

Begrunnelse:

Norge er langt unna å nå de nasjonale målene for naturmangfold. Media har over tid dokumentert hvordan den norske naturen bygges ned bit for bit, på en særdeles lite bærekraftig måte. For å kunne ha et helhetlig og systematisk forhold til hvordan den norske naturen og naturressursene forvaltes, bør det på hvert forvaltningsnivå opprettes naturregnskap for å sikre bærekraftig forvaltning.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 3.03

Tittel: Gratis-turister som forbruker natur og nasjonalparker

Fra: Sør-Fron Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti må arbeide aktivt for å regulere bobil- turismen og villcamping som bevisst overnatter og bruker naturen uten å betale.

Begrunnelse:

Det er en utfordring at flere og flere bobil-turister overnatter gratis ett eller flere døgn uten å betale. De benytter det vakreste eller mest sårbare plassene i naturen, f.eks. nasjonalparker. De benytter ikke tilrettelagte kommunale plasser eller campingplasser. Dette er først og fremst norske eller internasjonale bobil-turister, som er en del av sosiale nettverk. Nettverket anbefaling hvor det er fint å parkere eller tilbringe ett eller flere døgn gratis. De anbefalte stedene er ikke tilrettelagte. Dette er en større og større del av reiselivet som forbruker natur og ikke bidrar til fellesskapet.

Denne form for overnatting eller reise er regulert i våre naboland. I Sverige og Finland må bobiler og andre overnatte på campingplasser eller lignende regulerte steder.

Merknad:

Allemannsretten står sterkt i Norge, og sterkt i Arbeiderpartiet. Muligheten for å bruke utmarka til camping og overnatting er tilgjengelig for alle, uten å innhente tillatelse, forutsatt at bruken av utmarka skjer i tråd med bestemmelsene i frilufsloven. Villcamping er overnatting i utmark i strid med loven, og er dermed allerede forbudt. Mens fricamping er overnatting i utmark innenfor bestemmelsene av loven.

Vurderingen må da være om friluftsløven skal ha ytterligere begrensninger enn i dag, f.eks. med tanke på bobiler.

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 3.04

Tittel: Norsk strøm til norsk pris

Fra: Østre Toten Arbeiderparti

Forslag:

Som en viktig del av samfunnets infrastruktur og i et beredskapshensyn, er det viktig at utbyggingen av nye strømforsyninger intensiveres – bygd på ulike og bærekraftige kilder. Vi må sikre norsk strøm til norske priser for vårt næringsliv og våre husholdninger.

Begrunnelse:

Regjeringens nye Norgesprisløsning er i denne sammenheng en god modell. Norge har hatt høye, børsbaserte strømpriser i snart 4 år og vi hilser den nye fastprismodellen velkommen. Vår produksjon av vannkraft og andre kilder er koblet sammen med Europas gasspriser. Dette kan ikke være en del av våre sosialdemokratiske verdier. Dette også sett i lys av hvordan vår infrastruktur er bygd opp, med strømproduksjon og nett, og hvordan vi har betalt for dette gjennom tidene. Både på lokalt, regionalt og nasjonalt nivå er det behov for et krafttak for utvikling av nye og utslippsfrie energiløsninger.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 3.05

Tittel: Sikre en bærekraftig energiforsyning

Fra: Gjøvik Arbeiderparti

Forslag:

Arbeiderpartiet skal jobbe for å styrke Norges strømnnett for å utnytte hustak og grå arealer til fornybar energiproduksjon.

Begrunnelse:

Et robust og moderne strømnnett er avgjørende for det grønne skiftet. Ved å oppgradere infrastrukturen legger vi til rette for toveis strømkommunikasjon, slik at husholdninger og lokalsamfunn kan produsere, dele og bruke fornybar energi mer

effektivt. Dette inkluderer blant annet solcellepaneler på hustak og ubrukte «brune» arealer.

Et modernisert nett vil sikre at overskuddsstrøm distribueres på en smart og effektiv måte. En storstilt satsing på strømmettet vil ikke bare redusere energisløsing, men også gi staten mulighet til å utvikle en helhetlig strategi for fremtidens energidistribusjon.

For å finansiere dette uten å belaste enkeltabonnenter, bør vi vurdere strategisk bruk av Oljefondet. Investering i strømmett og energidistribusjon vil styrke Norges posisjon som en leder i det globale grønne skiftet, samtidig som det sikrer vår nasjonale energiforsyning.

Dersom vi virkelig ønsker å gjøre Norge klimanøytralt, må vi sørge for et strømmett som fremmer demokratisk energiproduksjon. Vi trenger en nasjonal dugnad for å modernisere infrastrukturen, øke energieffektiviteten og gjøre fornybar energi tilgjengelig for alle. Slik bygger vi et trygt, bærekraftig og rettferdig energinett for fremtiden – der alle bidrar og alle er med.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 3.06

Tittel: Oppgradering og fornying av strømmettet, og mer overordnet styring slik at hele Norge får tilgang på tilstrekkelig strømkapasitet

Fra: Kongsvinger Arbeiderparti

Forslag:

Det bør etableres et nasjonalt program for å sikre økt strømtilgang til regioner som i dag har utilstrekkelig kapasitet. Dette inkluderer investering i utbygging av strømmett, fornybar energiproduksjon og infrastruktur for å møte behovene til både eksisterende og nye bedrifter. Tiltaket vil bidra til å oppfylle Norges klimamål og sikre økonomisk vekst og bærekraftig utvikling i hele landet, samtidig som vi sikrer overordnet styring.

Begrunnelse:

Klimamål: For å nå Norges ambisiøse klimamål er det avgjørende at bedrifter og lokalsamfunn får tilgang til nok strøm fra fornybare kilder. Bedrifter trenger mer energi for å kunne elektrifisere produksjonsprosesser, implementere klimavennlige løsninger og redusere utslipp. Uten tilstrekkelig strøm vil omstillingen til et grønnere næringsliv bli betydelig forsinket.

Økonomisk vekst: Mangel på strømkapasitet hindrer bedrifters muligheter til å etablere seg, vokse og innovere. Dette har direkte konsekvenser for økonomisk

utvikling i regionene det gjelder, noe som igjen påvirker arbeidsplasser, skatteinntekter og Norges samlede konkurranseevne.

Lokale og nasjonale konsekvenser: Bedrifter som opplever strømbegrensninger, kan bli tvunget til å flytte sin virksomhet til andre regioner eller land med bedre kapasitet. Dette er negativt for kommunene og regionene som mister arbeidsplasser og økonomisk aktivitet. På nasjonalt nivå svekker det Norges posisjon som et attraktivt sted for investeringer og næringsutvikling.

Ved å sikre tilgang på strøm for regioner med utilstrekkelig kapasitet, legger vi til rette for bærekraftig utvikling, økonomisk vekst og oppfyllelse av Norges klimamål. Dette tiltaket er nødvendig for å styrke både lokalsamfunn og nasjonal økonomi i en tid med økende behov for grønn energi.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 3.07

Tittel: Støtteordninger til oppgradering av bolig

Fra: Nord-Odal Arbeiderparti

Forslag:

- Arbeiderpartiet oppretter støtteordninger for oppgradering av bolig for å øke energiklassifiseringene
- Bruke Enova som verktøy for støtteordninger til bygningsoppgradering og energieffektivisering
- Det gjeninnføres ordninger for utbygging av energikilder som solcelleanlegg til privatbolig og samtidig tillate økt størrelse på anlegg. På denne måten kan man være en liten energiprodusent, uten en stor økonomisk belastning
- Utvikle måter for å utnytte overskuddskraften
- Jobbe for en forenkling av konsesjonsprosessene for solkraft og øke saksbehandlings resursene til energidepartementet og NVE for solkraft relaterte saker.

Begrunnelse:

Ifølge energikommisjonen til LO og NHO så er det både realistisk og overkommelig å øke kraftproduksjonen med 5-10 TWh innen 2030 for solkraft. Solceller produserer mest kraft i vår, sommer og høst. Dersom utbyggingen av solkraft skal øke trengs det klare og forutsigbare rammer, støtte i form av Enova må økes for både private og bedrifter. Dette er en god mulighet for at hver og en av oss kan gjøre litt mer i forhold til energiproduksjon.

Arbeiderpartiet mener fortsatt at alle skal kunne eie sin egen bolig.

Etter innføring av EUs energipakke 4 ser vi at flere får behov for å oppgradere eldre boliger med lavere energiklassifisering for å møte de nye kravene.

Derfor er det nå behov for støtteordninger som bidrar til at vi sammen kan løfte boligenes økte krav til standard. Arbeiderparti skal være med ett internasjonalt løft med en norske modell.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 3.08

Tittel: Støtteordninger til næringslivet, for omlegging til mer miljøvennlige varer

Fra: Nord-Odal Arbeiderparti

Forslag:

Arbeiderpartiet innfører ordninger som lar næringslivet etablere nye varer til reduserte priser, for å sammen nå den grønne omstillingen av det norske markedet

Begrunnelse:

Bedrifter som i dag ønsker å innovere og skape miljøvennlige varer/produkter til salg, sliter i dag med økte kostander ved innkjøp og etablering. Prisene på ferdig vare/produkt blir derfor dyrere og blir ett mindre attraktivt produkt i markedet, dette gjør det krevende å etablere mer miljøvennlige produkter. Det er viktig for bedrifter og kunne ha høyt volum av varer og produkter, da dette betyr lavere kostnader i verdikjeden.

Dersom man gir bedrifter støtte for videreutvikling og til relansering av nye produkter vil man kunne stimulere til reduserte priser til de får bygd en kundekrets og få bedre kvantumsfordeler.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 3.09

Tittel: Statlig strømselskap

Fra: Våler Arbeiderparti

Forslag:

Opprette et statlig strømselskap med formål om å selge billig strøm, til forutsigbare priser.

Begrunnelse:

I dag har vi over 100 ulike strømselskap i Norge, på tross av at vi er en relativt liten befolkning. Til sammenligning har Storbritannia, et land med nesten 70 millioner innbyggere, 6 forskjellige strømselskap. Det er ikke rart at markedet bærer preg av uforutsigbare priser, når det er så mange som opererer med salg av en så simpel og grunnleggende vare som strøm. For å få en så stabil og lav pris som mulig, burde man gjort salg av strøm til en statlig tjeneste, med et formål om at befolkningen og bedrifter kan kjøpe billig strøm med forutsigbarhet.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 3.10

Tittel: Kutt momsen på nettleien

Fra: Våler Arbeiderparti

Forslag:

Kutt momsen på nettleien fra 25% til 15%.

Begrunnelse:

Strømnettet trenger betydelige oppgraderinger i årene som kommer, og hvis det ikke iverksettes tiltak, vil det velte en stor økonomisk belastning over på norske strømforbrukere. Derfor bør vi kutte momsen på nettleien fra 25% til 15%. Man har allerede bestemt at det skal gjøres tilsvarende på vann og avløp, og siden nettleie har en forventet økning i årene som kommer, vil det ha stor betydning for folk sin lommebok om man reduserer momsen på nettleie.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 3.11

Tittel: Støtte til miljøtiltak

Fra: Sel Arbeiderparti

Forslag:

Det er en nasjonal uttalt målsetting at alle avløpsanlegg skal oppfylle Forurensningsforskriftens rensekrav slik at miljømålene i Vannforskriften kan nås innen 2027, og senest innen 2033. Rensekravene vil utgjøre en betydelig investering for boligeiere i spredt bebyggelse og med gamle renseanlegg. Innlandet Arbeiderparti må jobbe for at enkeltpersoner kan få støtte til å innfri pålagte krav.

Begrunnelse:

Vanndirektivet er et EU-direktiv som legger rammene for forvaltningen av vann. Det er innlemmet i EØS-avtalen og dermed forpliktende også for Norge. I Norge ble vanndirektivet implementert gjennom forskrift om rammer for vannforvaltningen (Vannforskriften) i 2007, som er hjemlet i Plan- og bygningsloven, Forurensningsloven, Vannressursloven og Naturmangfoldloven. Formålet er å beskytte, og om nødvendig forbedre miljøtilstanden i alle vannforekomster (grunnvann, elver/bekker, innsjøer og kystområder). Forurensninger skal fjernes og tiltak skal iverksettes for å styrke miljøtilstanden.

Sel Ap støtter miljøtiltak der formålet er å beskytte og forbedre miljøtilstanden i alle vannforekomster, men vi mener totalkostnaden enkeltpersoner vil bli belastet med blir urimelig høy. Vi mener staten må bevilge midler for å lette kostnadene for enkeltpersoner. Innlandet er et fylke med spredt bosetning og mange innbyggere vil bli rammet av implementering av direktivet. Innlandet Arbeiderparti må jobbe for at staten legger til rette for at innbyggere som blir pålagt store kostnader på nye anlegg kan søke om støtte.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 3.12

Tittel: Nasjonalparkforvaltning

Fra: Sel Arbeiderparti

Forslag:

For å forbedre situasjonen for villreinen må Innlandet arbeiderparti jobbe for at det blir løyvet betydelige statlige midler til kompensierende tiltak der kommunene iverksetter tiltak for å få villreinområde opp på middels kvalitet/gult nivå etter kvalitetsnormen.

Begrunnelse:

KLD jobber nå med å ferdigstille tiltaksplanen for villrein i Rondane, og den ventes å komme på høring på nyåret 2025. KLD har arrangert åpne møter, møter med organisasjoner og med de involverte kommunene for å sikre god involvering. Det var også et eget møte med befarer, etter initiativ fra KLD, med hovedfokus på utfordringene i Sel og på Spranget spesielt, 28.05.24. Her deltok bl.a. Klima og

Miljøminister Eriksen med statssekretær Bjørnstad. Gjennom arbeidet med Miljøkvalitetsnormen for villrein, Stortingsmeldinga og Tiltaksplanene, har utfordringene som villreinen har i Norge blitt løfta opp på nasjonalt nivå. Møtet som ble holdt i Sel kommune viser også at det er nasjonalt fokus på vår kommune og at Spranget identifiserer og adresserer de store utfordringene reinen har i Rondane Nord.

I kvalitetsnormen ble Rondane klassifisert som ett område. Ved å slå sammen Rondane Nord og Sør opplevde vi imidlertid at forskjellene mellom Rondane nord og sør til dels ble «nullet ut» - vi fikk et gjennomsnitt. Vi ser at det er mye større utfordringer i nord enn i sør. Hvis vi klassifiserer villreinområdene adskilt, havner Rondane sør på gult og Rondane nord på rødt, det gjelder kalvevekt, trekkpassasjer og arealunnvikelse. Dette betyr at situasjonen er alvorlig og at det blinker et blodrødt lys som vil kreve et sett av tiltak for å nå målene i Stortingsmeldinga om villrein.

I faggruppas/prosjektgruppas forslag til tiltaksplan blir det foreslått 5 hovedgrep for å kunne forbedre situasjonen for villreinen betydelig. Ett av disse er å restaurere trekket på vest- og østsida av Rondanemassivet. Tiltaka som er foreslått er å flytte – legge ned stier, regulering av åpningstider på turisthytter og selvbetjeningsbuer og åpning og stenging av veier. I tillegg foreslås det å flytte nasjonalparkgrensa ned til Tjønnbakken og derigjennom legg ned parkeringsplassen på Spranget og flytte parkeringa ned til Mysusæter. Sel Ap mener at et viktig tiltak er å flytte parkeringsplassen fra Spranget til Mysusæter. Dette kan bli et godt eksempel på et vinn – vinntiltak.

For å få gjennomslag for inngripende tiltak lokalt er det viktig for Sel AP at det nå blir løyvet betydelige midler til kompensierende tiltak.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 3.13

Tittel: Raskere kraftutbygging og nettutvikling for å sikre industriarbeidsplasser og grønn verdiskaping i Norge

Fra: Søndre Land Arbeiderparti

Forslag:

Arbeiderpartiet skal jobbe for å:

1. Prioritere raskere behandling av solkraftsaker i NVE

- Gi NVE et tydelig oppdrag om å prioritere søknader om bakkemontert solkraft på linje med havvind.

- Etablere en hurtigsporløsning for store solkraftverk (>40 MW), særlig i områder hvor kraftbehovet er størst.
- Gjøre det enklere for industrien å etablere lokal kraftproduksjon i tilknytning til egne fabrikker.

2. Fremskynde nettutbygging for industriformål

- Gi Statnett og nettselskapene mandat til å bygge ut nett proaktivt, før endelige investeringsbeslutninger i industrien.
- La store industriaktører medfinansiere nettilkobling mot garantert tilgang på kapasitet. Sikre at ny kraftproduksjon kobles på nettet raskere, i stedet for å bli stående i kø.

3. Sikre konkurransedyktige vilkår for grønn industri i Norge

- Innføre strategiske støtteordninger for batterifabrikker og datasentre, på linje med USA og EU.
- Sikre at ny kraftproduksjon brukes til norsk industri først, før eksport.
- Gi klare tidshorisonter for kraft- og nettilgjengelighet, slik at industrien kan planlegge langsiktig.

Begrunnelse:

Norge står i en prekær situasjon hvor industriaktører som ønsker å etablere seg, møter store utfordringer på grunn av manglende tilgang til kraft og nettkapasitet. Batterifabrikker, datasentre og annen kraftkrevende industri vurderer i økende grad å etablere seg i land med bedre rammebetingelser, som USA og EU, der krafttilgang og økonomiske incentiver gjør investeringer mer forutsigbare. Samtidig hopper søknader om solkraftverk og annen ny kraftproduksjon seg opp i NVE, uten tilstrekkelig fremdrift. Regjeringens strategier, som «Mer av alt – raskere» og «Norges batteristrategi», har riktige ambisjoner, men implementeringen går for sakte. Vi risikerer å tape konkurransen om grønn industri, kompetanse og arbeidsplasser dersom vi ikke raskt får på plass et kraftsystem som møter industriens behov. Norge har muligheten til å bli en ledende industrinasjon i den grønne økonomien, men det krever at vi handler raskere og smartere. Vi må unngå at vi havner i en situasjon hvor kraftutbygging skjer for sent, industri etableres i utlandet, og vi blir stående igjen som en råvareeksportør av strøm uten den tilhørende verdiskapingen og arbeidsplassene. Arbeiderpartiet må ta ledelsen i å sikre en kraftpolitikk som bygger industri, skaper jobber og trykker norsk økonomi.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

4.0 Internasjonalt, forsvar, beredskap

Forslag nr. 4.01

Tittel: Ny sikkerhetspolitisk virkelighet gir behov for øst-vestakse mellom Norge og Sverige

Fra: Elverum Arbeiderparti, Trysil Arbeiderparti og Åmot Arbeiderparti

Forslag:

Arbeiderpartiet skal jobbe for realisering av Scandinavian Mountains Railways og tilknytning til Rørosbanen, herunder internasjonal finansiering (Interreg.-midler, NATO- midler).

Begrunnelse:

I Sverige jobbes det med å etablere en jernbaneforbindelse Fra Malung til Sälen, *Scandinavian Mountains Railways*.

Svenskene ønsker at den kan forlenges til Trysil, Åmot, Elverum og Hamar. Det betyr at man kan kjøre fra Gøteborg eller Stockholm til Bergen via denne banen. Vi mener at dette er en god sak, som kan ha stor nytteverdi i sivil og militær beredskap. Sveriges medlemskap i NATO gjør at vi kan og bør tenke samarbeid og samferdsel i større grad enn tidligere. I forbindelse med den forestående forsvarssatsingen, vil det være behov for å styrke infrastrukturen med tanke på forflytning av personell og materiell, hvor Åmot representerer et tyngdepunkt.

I turistnæringen vil banen kunne avlaste trafikken på veiene på en klimavennlig måte. Andre næringer, som skognæringen vil også kunne ha nytte av dette.

Sør-Østerdal Interkommunal Politisk Råd (SØIPR) har satt av inntil 500 000 kroner på å utrede mulighetene for jernbaneprosjektet *Scandinavian Mountains Railway* i Norge. Denne utredningen foreligger ikke enda, men vi mener at denne saken må jobbes med langs flere spor.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 4.02

Tittel: En ambisiøs og målrettet bistandspolitikk

Fra: AUF i Innlandet

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil at minimum én prosent av brutto nasjonalinntekt skal brukes på bistand utenfor Norge. Samtidig må klimabistanden skilles ut som en egen

kategori utenfor den ordinære bistanden, som over tid bør trappes opp til 0,3% av BNI. Dette skal på sikt komme i tillegg til en-prosenten til øvrige bistandsformål. Norge må også øke satsingen på utdanningsbistand

Begrunnelse:

Krig, konflikt, klimaendringer og sykdomsutbrudd gjør at behovet for bistand vil øke dramatisk i tiden fremover. Hvorvidt Norge og verdenssamfunnet stiller opp for de som rammes hardest, vil bli et spørsmål om liv og død for mange. t. Når behovet for nødhjelp øker drastisk globalt, er det nærliggende at norske bistandsmidler ikke skal brukes til å dekke flyktningutgifter eller andre utgifter her i Norge, men at en-prosenten skal rettes dit behovet er størst - der Norge kan utgjøre en størst mulig forskjell.

Når olja som bidrar til de globale klimautfordringene har gitt oss et massivt økonomisk handlingsrom, er det helt rimelig at Norge bidrar mer til de som rammes hardest. Derfor ønsker Innlandet Arbeiderparti at klimabistanden skal skilles ut som en egen kategori i bistandbudsjettet, som over tid bør trappes opp til 0,3% av BNI, i tillegg til en-prosenten som skal ligge fast.

Utdanning er i med på å forebygge barnearbeid, barneekteskap, fattigdom og sosial ulikhet. I tillegg utgjør skolen et viktig fristed for barn som bor i områder preget av krig og uro, og er en klok investering for å senke behovet for bistand i fremtiden. Innlandet Arbeiderparti vil at Norge øker satsingen på utdanningsbistand.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 4.03

Tittel: Et rettferdig og sosialdemokratisk asylsystem

Fra: AUF i Innlandet

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti sier tydelig nei til å tillate asylbehandling i tredjeland, og vil at retten til familieliv og tilgang til familiegjenforening skal stå sterkt i familiegjenforeningspolitikken i Norge i henhold til Den europeiske menneskerettskonvensjon artikkel 8. Norge skal også følge anbefalingen fra FNs høykommissær for flyktninger om antallet kvoteflyktninger man tar imot.

Begrunnelse:

De siste årene har flere land i verden, også på vårt eget kontinent, gjennomført en inhuman asyl-, innvandrings- og flyktningpolitikk. Dette inkluderer også Norge.. Hvert eneste år dør det flere tusen mennesker i forsøk på å komme seg til frihet samtidig som flere land strammer inn asylsystemene sine for at færre skal få opphold i landet.

Antallet mennesker på flukt blir aldri mindre av en strengere asylpolitikk, hverken i verden, Europa eller Norge.

Vi har de siste månedene sett diskusjoner om en åpning for asylbehandling i tredjeland, et forslag som vanligvis assosieres med de mest konservative partiene på kontinentet. For Arbeiderpartiet skal det aldri være en løsning å sende de som trenger oss ut av landet for å gi dem hjelp og beskyttelse. Vi skal drive en asylpolitikk tuftet på solidaritet, rettferdighet og verdighet. Arbeiderpartiet har alltid vært tydelige på at vi ikke skal forskjellsbehandle flyktninger, nettopp fordi det bryter med våre menneskerettslige forpliktelser. FN er tydelige på at flyktninger har likt beskyttelsesbehov, og skal ha de samme rettighetene for familiegjenforening. Norge må gå foran og være et fyrtårn for retten til familiegjenforening.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 4.04

Tittel: Sanksjoner Israel!

Fra: AUF i Innlandet

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil innføre en økonomisk boikott av Israel og trekke Oljefondet ut av investeringer som bidrar til okkupasjon. Den humanitære bistanden til Palestina må økes på kort sikt, og Norge må forplikte seg til å støtte gjenoppbyggingen av Gaza på lang sikt. Handel og økonomiske aktiviteter som legitimerer ulovlig okkupasjon eller andre brudd på internasjonal lov må forbys, og Innlandet Arbeiderparti vil sørge for at norske våpen og våpendeler ikke ender opp i Israel.

Begrunnelse:

For Arbeiderpartiet er det avgjørende å arbeide for at folkeretten anses som et rettferdig og legitimt regelverk. Da er det ingen plass til doble standarder. Krigene i Ukraina og Palestina har vist oss hvor alvorlig det er når folkeretten ikke respekteres. Vi må være kompromissløse på at også våre allierte og partnere må respektere internasjonal rett og avgjørelsene i FN.

Vi vil øke støtten til domstolene og institusjonene som forsvarer og styrker respekt for folkeretten. Vi vil kjempe for palestinerne rettigheter og bidra til at en palestinsk stat realiseres og gjenoppbygges. Vår eierskaps-, handels- og investeringspolitikk skal bidra til at folkeretten følges. Næringslivets samfunnsansvar vil følges opp aktivt gjennom veiledninger, støtte og ettersyn for å sikre at aktsomhetskrav følges opp.

Ifølge Den internasjonale domstolen (ICJ) er Israels tilstedeværelse på Vestbredden ulovlig. Dette pålegger alle stater, inkludert Norge, en forpliktelse til å handle. Vi må hindre investeringer som bidrar til å opprettholde denne uholdbare, urettferdige og

ulovlige situasjonen. Norge må gå foran med et klart og tydelig standpunkt – økonomisk boikott og deinvestering fra selskaper som profitterer på okkupasjonen er et nødvendig skritt for å legge press på Israel.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 4.05

Tittel: Arbeiderpartiet støtter internasjonale lover og regler som grunnlag for rettferdighet og fred

Fra: Kongsvinger Arbeiderparti

Forslag:

Arbeiderpartiet forplikter seg til å støtte og opprettholde internasjonale lover, regler og avtaler som grunnlag for en rettferdig og fredelig verdensorden. Norge skal aktivt fremme rettsstatens prinsipper globalt og støtte institusjoner som Den internasjonale straffedomstolen (ICC).

Begrunnelse:

Økende brudd på internasjonale lover: Verden står overfor en rekke konflikter der grunnleggende internasjonale lover og regler brytes. Dette inkluderer krigsforbrytelser, brudd på sivile rettigheter og ignorering av internasjonale avtaler som Genève-konvensjonene. Arbeiderpartiet ønsker at Norge skal være en tydelig stemme for å fremme respekt for internasjonale lover som en vei til varig fred og stabilitet.

Manglende forpliktelse til internasjonale institusjoner: Mange land viser svak vilje til å støtte eller opprettholde avtaler som ICC, og enkelte nekter å arrestere etterlyste ledere, som i eksempelet med Benjamin Netanyahu. Dette underminerer det internasjonale rettssystemet og gir signaler om at enkelte stater kan stå over loven. Arbeiderpartiet mener Norge må styrke sin rolle som pådriver for internasjonal rettferdighet.

Internasjonal solidaritet: Arbeiderpartiets politikk bygger på solidaritet og samarbeid på tvers av landegrenser. Ved å støtte internasjonale lover og regler, viser Norge at rettferdighet og fred ikke kan være forbeholdt enkelte nasjoner, men må gjelde som universelle prinsipper som fremmes og forsvares.

Gjennom dette forslaget ønsker Arbeiderpartiet å bekrefte Norges forpliktelse til å bidra til en rettferdig, stabil og fredelig verdensorden.

Merknad:

Intensjonen i forslaget er i stor grad allerede en del av internasjonal uttalelse, vedtatt av Arbeiderpartiets landsmøte i 2023.

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 4.06

Tittel: Utvidelse av nordisk samarbeid og vestnordisk råd

Fra: Nord-Odal Arbeiderparti

Forslag:

- Arbeide for at Stortinget slutter seg opp om og søker medlemskap/observatørstatus i Vestnordisk råd.
- At Norge skal øke sitt samarbeid og styrke sine bilaterale forhold og engasjement til Island, Færøyene og Grønland.
- Arbeide for at Norge skal doble sine økonomiske aktivitet på Island, Færøyene og Grønland i form av investeringer og handel innen 2030

Begrunnelse:

Nordisk råd spiller en avgjørende rolle som en av de viktigste hjørnesteinene i norsk utenrikspolitikk. Færøyene, Island og Grønland har pleid sine forbindelser og økt sitt samarbeid gjennom Vestnordisk råd. I et stadig mer polarisert og usikkert verdensbilde er nordisk samarbeid viktigere enn noen gang. Det er naturlig at Norge med sine nåværende, historiske og kulturelle forbindelser med disse øyene, øker sin tilstedeværelse med mål om å styrke det nordiske samarbeidet i møte med en stadig mer uforutsigbar verden. Ikke bare vil dette være med å understreke viktigheten av internasjonalt samarbeid og selvstyrrrett, men dette har også potensiale til å legge grunnlaget for sterkere økonomiske tilknytninger og samarbeid med de nordiske øynasjonene og Norge.

Merknad:**Innstilling:**

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 4.07

Tittel: Internasjonal gjeldssletting

Fra: Nord-Odal Arbeiderparti

Forslag:

- Norge som et av verdens største kreditor og utlåner land skal gå i bresjen for å jobbe mot et internasjonalt kompromiss for å slette deler av utenlandsgjeld for utviklingsland.
 - o Skulle landene klare å fatte et eventuelt kompromiss må ikke føringene og betingelense være av en slik art at det ender med å hindre videre økonomisk utvikling for samfunnene det gjelder.

- Utenriksdepartementet skal utrede muligheten til å ta bruk gjeldsletting som virkemiddel og forhandlingsledd for sikre norske interesser.
- Videreutvikle Norges fredsdiplomati til å inkludere gjeldsletting til stater som utenrikspolitisk virkemiddel og målsetting.

Begrunnelse:

Arbeiderbevegelsens viktigste prinsipp og samfunnsoppdrag har alltid handlet om solidaritet og internasjonal solidaritet. Statsgjeld er en av de største hindrene for økonomisk utvikling og velstand i verden, fordi utviklingsland fort fanges i en selvforsterkende negativ gjeldspirale. Dette skaper varig fattigdom, avhengighetsforhold og mistillit mellom landene i verden. Norge nyter stor annerkjennelse som fredsnasjon og fredsmekler. Et naturlig neste skritt er at Norge også skal bidra med å løfte de økonomisk svakeste nasjonene. Vi har en unik posisjon som ett av de større kreditorlandene til å ta initiativ om gjeldsletting til de landene som opplever å være fanget i en negativ gjeldspirale. Ikke bare vil dette vil bidra til å løfte mennesker og nasjoner ut av fattigdom, men også være med å styrke Norges posisjon og forhandlingsevne i verden.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 4.08

Tittel: Solidaritet med palestinerne frihetskamp

Fra: Ringsaker Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil:

- At Norge skal innføre en økonomisk boikott av Israel.
- At det opprettes en langtidsplan for støtte til UNRWA (FNs hjelpeorganisasjon for palestinske flyktninger i Midtøsten).
- At det norske oljefondet trekkes ut av alle Israels folkerettsstridige bosetninger på okkupert land.

Begrunnelse:

I 2025 kommer det et skjebnevalg. Et veiskille mellom internasjonal solidaritet eller et internasjonalt samfunn der vært enkelt land er sin egen lykke smed. Frp har programfestet at de ønsker våpeneksport til Israel, samtidig risikerer UNRWA (FNs hjelpeorganisasjon for palestinske flyktninger i Midtøsten) som gir uvurderlig støtte til de 5,9 millioner palestinske flyktningene i verden, å miste sin støtte fra Norge ved et eventuelt regjeringsskifte. UNRWA står for opprettholdelsen av flyktningleirer,

humanitærhjelp, gratis skole og helsehjelp til flyktninger fra Palestina. Samtidig som vi risikerer en blåblå regjering som ukritisk støtter Israel, har Amnesty kalt det som skjer på Gaza et folkemord. Rett under 50 000 mennesker er drept, og en stor andel er sivile. Norge er nødt til å fortsette sitt arbeid for et fritt Palestina, og Arbeiderpartiet er nødt til å være et klart alternativ til høyresidens «internasjonale» politikk.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 4.09

Tittel: Forsvaret og læresteder

Fra: Tolga Arbeiderparti

Forslag:

- Øke antall lærlinger i Forsvaret.
- Kreve flere lærlinger i anbud i forsvarssektoren..

Begrunnelse:

Forsvaret bør som en stor og viktig statlig arbeidsgiver ta et særlig ansvar for utdanning av unge. Allerede i dag tar de inn mange lærlinger i mange ulike fag, og i både sivile og militære stillinger, men det bør finnes plass til flere. I tillegg til å ansette egne, bør de også i større grad kreve lærlinger når de kjøper inn eksterne tjenester.

Å kombinere læretid med militærtjeneste vil også for mange ungdommer være en svært heldig kombinasjon, hvor både fagutdanning og annen kompetanse ses i sammenheng. I tillegg gir dette Forsvaret gode muligheter til å forme arbeidstagerne de trenger for framtida.

Merknad:

Allerede vedtatt politikk sier at rekrutteringen til Forsvaret skal styrkes gjennom målrettede tiltak for å møte behovet for økt bemanning.

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 4.10

Tittel: Kamp mot kjønnsapartheid

Fra: Hamar Arbeiderparti

Forslag:

Forslag til uttalelse:

Kamp mot kjønnsapartheid

Situasjonen for kvinner har i flere land gått fra vondt til verre. Bl.a. i Iran og Afghanistan praktiseres kjønnsapartheid.

Taliban har fjernet kvinner i Afghanistan fra all samfunnsdeltakelse, og Talibans kvinnepolitikk er snart like ekstrem som på 90-tallet. Dersom en kvinne ikke følger påbudet, vil hennes mannlige verge (hennes ektemann, far eller bror) bli straffet. Det dreier seg om systematiske statlige overgrep mot den kvinnelige delen av befolkningen, som må betegnes som kjønnsapartheid. Alle kvinner må dekke til ansiktet, ikke bare ute på gaten, men i alle sine interaksjoner med menn som ikke er nære slektninger. I tillegg forbys kvinner å forlate hjemmet med mindre det er «nødvendig», og Taliban har innført fullstendig kjønns-segregering i landets parker. Taliban har allerede nektet kvinner å arbeide, med unntak av i helse og undervisning.

Tragisk nok har afghanske kvinneaktivister i flere år opplevd at deres advarsler om Taliban ikke er blitt tatt på alvor. Vestlige analytikere og diplomater har advart mot å ikke stå i veien for fredsprosessen, som likevel kollapset da Taliban tok over landet og vestmaktene rømte. Samtidig er afghanske kvinner blitt fortalt at Taliban har endret seg. Alt dette har vist seg å være ønsketenkning. Den nåværende afghanske staten nekter kvinner og jenter både utdanning, arbeid og bevegelsesfrihet.

Afghanske kvinneaktivister mener at de nå lever med kjønnsapartheid, et begrep som også ble brukt til å beskrive situasjonen sist Taliban hadde makten. Den internasjonale konvensjonen for apartheid fra 1976 beskriver apartheid blant annet som:

Lovmessige eller andre tiltak som har til hensikt å forhindre en eller flere rasemessige grupper fra å ta del i landets politiske, sosiale, økonomiske, og kulturelle liv og en tilsiktet opprettelse av forhold som hindrer gruppen eller gruppenes fulle utvikling, særlig ved å nekte medlemmer av gruppen fundamentale rettigheter og frihet, inkludert retten til å arbeide (..) retten til utdanning, retten til å forlate og vende tilbake til sitt land, retten til statsborgerskap, retten til bevegelsesfrihet, retten til menings og ytringsfrihet ...

Dersom «rase» byttes med «kjønn» er likheten mellom det sørafrikanske apartheidregimets behandling av svarte og Talibans behandling av kvinner slående.

Kjønnsapartheid må anerkjennes som en forbrytelse mot menneskeheten, skriver fredsprisvinner Narges Mohammadi, fra *Evin-fengselet* i Teheran, der hun soner en dom på 12 år for «*propaganda mot staten*». Derfor har hun skrevet et brev til FNs generalsekretær António Guterres, med en liste over 19 kvinnefiendtlige lover som illustrerer segregering og underkastelse av kvinner i Iran. Fredsprisvinneren oppfordrer FN til å anerkjenne kjønnsapartheid som en forbrytelse mot menneskeheten.

Gjennom flere tiår har iranske kvinner blitt utsatt for ulike former for kjønnsbasert diskriminering fra den islamske republikken. Systematisk og målrettet har iranske myndigheter fremmet undertrykking av kvinner og jenter gjennom bruk av statlige virkemidler. De har innført et nettverk av diskriminerende, nedverdiggende og dehumaniserende lover og politisk praksis som er i strid med internasjonal lov. Kvinner blir begrenset og hindret i alle aspekter av livet, fra utdanning og arbeid til klesdrakt og bestemmelse over egen kropp.

Det er ikke bare kvinnene, men hele det iranske samfunnet, som blir rammet av de katastrofale og uopprettelige konsekvensene av denne institusjonaliserte og utbredte diskrimineringen. I et samfunn der halvparten av befolkningen er fratatt sine menneskerettigheter, blir diskusjoner om demokrati, menneskerettigheter, frihet og likhet meningsløse. Kontroll over kvinner blir brukt som et verktøy for å utvide tyranni og undertrykkelse i hele samfunnet, og religion blir brukt som et skalkeskjul for despoti og maktutøvelse.

Umenneskelige handlinger begått av et regime, der en kjønnsgruppe systematisk dominerer og undertrykker en annen, er kjønnsapartheid. På samme måte som apartheid-systemet i Sør-Afrika, resulterer det ikke bare i langvarige politiske, sosiale og økonomiske konsekvenser. Det fører også til stor fysisk og mental skade.

Derfor er det helt avgjørende at kjønnsapartheid anerkjennes som en forbrytelse mot menneskeheten. Slik det internasjonale samfunnet gikk sammen for å fordømme og kriminalisere rasemessig apartheid i Sør-Afrika, må det samme gjøres på grunnlag av kjønn. Det er et arbeid i gang i FNs organer for å få til dette. Pådrivere er over 100 aktivister, jurister og offentlige personer – inkludert tre andre fredsprisvinnere; Shirin Ebadi, Malala Yousafzai og Nadia Murad.

Hamar Arbeiderparti krever at den norske regjering aktivt støtter opp om arbeidet for å nedfelle kjønnsapartheid i internasjonal strafferett og påvirker flere stater til deltakelse i en multilateral prosess. Andre muligheter for å erkjenne kjønnsapartheid som en forbrytelse, og etterforske denne under nasjonal og internasjonal lov, må også utforskes. Det må videre reises tydelig krav til prestestyret i Iran om å løslate fredsprisvinner Narges Mohammadi.

Kvinner i Iran og Afghanistan kan ikke vente lenger på FNs oppmerksomhet og handling. Tiden er inne til å kriminalisere kjønnsapartheid. Det er på tide å stå opp og si ifra!

Begrunnelse:

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 4.11

Tittel: Atomvåpen bringer ingen fred

Fra: Hamar Arbeiderparti

Forslag:

Forslag til uttalelse:

Atomvåpen bringer ingen fred

– *Ideen om at atomvåpen bringer fred, er en vrangforestilling.* Det sier Toshiyuki Mimaki, en av lederne i Nihon Hidankyō, en grasrotbevegelse av atombombe-overlevende fra Hiroshima og Nagasaki, som i år ble tildelt fredsprisen for sine forsøk på å oppnå en verden fri for atomvåpen. De får den også for å demonstrere gjennom vitneforklaring at atomvåpen aldri må brukes igjen, står det i Nobel-komiteens begrunnelse.

– *Hvis Russland bruker dem i Ukraina, for eksempel, vil det ingen ende ta. Politikere må være klar over slike ting,* sier han. Han sa også at barn på Gazastripen nå lever under forhold som minner om Japan på slutten av 2. verdenskrig: – *Det er som i Japan for 80 år siden.*

Etter den kalde krigen og før Berlin murens fall ble det ført reelle forhandlinger om nedrustning mellom supermaktene den gang; USA og Sovjetunionen. De endte opp i en nedrustningsavtale, - INF (Intermediate-Range Nuclear Forces). USAs president Ronald Reagan og Sovjetunionens generalsekretær Mikhail Gorbatsjov signerte INF-avtalen. Inngåelsen av avtalen ble oppfattet som et gjennombrudd i Nedrustningsforhandlingene mellom øst og vest også om andre nedrustningsspørsmål, inkludert nærgående inspeksjon på stedet.

I 2019 trakk Donald Trump USA ut av avtalen og Vladimir Putin svarte med det samme fra Russlands side. Det førte til traktatens sammenbrudd. Nå sitter de samme menn ved roret i hvert sitt land, det lover ikke godt for nye forhandlinger om å ruste ned.

I 1990 ble det inngått en avtale om reduksjon av konvensjonelle styrker i Europa mellom 16 NATO-land og 6 medlemmer av Warszawapakten. CFE-avtalen (Treaty on Conventional Armed Forces in Europe) var den mest omfattende nedrustningsavtale som noen gang er inngått og trådte i kraft i 1992. Hovedhensikten med avtalen var å få redusert slagkraft for konvensjonelle våpensystemer. I 2007 annonserte Russland at de suspenderte sin medvirkning i avtalen, og [Barack Obama](#) klarte ikke å gjenopplive avtalen da han overtok som president. Dermed er heller ikke denne avtalen virksom.

Selv om vi tidligere hadde tro på at framtidens konflikter skulle løses med avtaler og ikke våpen, er verdenssituasjonen i dag preget av pågående kriger, både i våre nærområder og Afrika. Situasjonen er spent både i Asia og Sør-Amerika. Situasjonen for palestinerne er katastrofal, og angrepene på Ukraina virker ustoppelige. Optimismen er snudd til dyp pessimisme og folkerettslige regler satt til side i store

deler av verden. Det er ingen kjente nedrustnings-prosesser i gang. Fortsatt eksisterer bilaterale avtaler mellom USA og Russland vedr. varsling når visse våpentyper brukes (eks. Internasjonalt Ballistisk missil, ICBM). Men hvorvidt disse respekteres vet vi ingenting om.

Altfor mange har resignert, men det krever tiltak og handling fra de nasjoner og folk som både er rike har fred i landet. Norge er ett av dem som kan gjøre en forskjell, bruke sine påvirkningsmuligheter og ikke støtte opp under undertrykkelse og økt spenning.

NATO har vært en pådriver for at medlemslandene skal bruke mer midler til forsvar. Norge har en politisk omforent forsvars-plan som vil kreve betydelige deler av statsbudsjettet de kommende år. Det samme gjelder en rekke andre land, også de som tradisjonelt og etter 2.verdenskrig har vært tilbakeholdne med å ruste opp.

Selv om verdenssituasjonen er spent, strider det mot all fornuft å bruke så store deler av verdens ressurser til våpen og ammunisjon når de sårt trengs til miljøtiltak og å bekjempe sult og fattigdom. Derfor haster det med å komme over i en situasjon hvor det igjen blir mulig og stuereint å snakke om nedrustning og fred i verden. Ettersom krig mellom Israel og Palestinerne er kalt for «alle krigers mor», er det avgjørende å få en stopp på dette og en to-statsløsning som begge parter kan leve med og føle seg trygge på.

For å møte resignasjon og samfunnsmessig apati, har Hamar Arbeiderparti følgende forslag til den norske regjering:

- Øyeblikkelig våpenhvile i Midt-Østen, og igangsetting av forhandlinger om en to-statsløsning der både Israel og Palestina kan leve innenfor trygge grenser. Opprydning og oppbyggingen etter krigs-herjingene må finansieres med hjelp av de arabiske statene. De israelske krigsherrene og Hamas-lederne må stilles rettslig til ansvar for sine handlinger. I mellomtiden må ikke det norske olje-fondet eller andre investere i prosjekter på områder okkupert av Israel.
- Forbud mot atomvåpen. Nobelprisvinnerne i Hibakusha har bidratt stort til etableringen av atomtabuet, leste Nobelkomiteens leder fra begrunnelsen. I 2021 framforhandlet FN en traktat om forbud mot atomvåpen, - et folkerettslig bindende forbud mot anskaffelse av atomvåpen. Norge må slutte seg til denne.
- Som NATO-medlem har Norge selvpålagte bindinger i Base- og atompolitikken. Norge er tjent med lav spenning i Nord-områdene og må holde fast på denne.

Vi ser at atommaktene moderniserer og oppgraderer sine arsenaler. Nye land ser ut til å forberede seg på å skaffe seg atomvåpen, og trusler blir fremmet om å bruke atomvåpen som en del av pågående krigføring.

Fredsprisen 2024 har solid forankring i Alfred Nobels testamente. Årets pris føyer seg inn i en stolt rekke av priser som komiteen tidligere har gitt til forkjempere for kjernefysisk nedrustning og våpenkontroll. Måtte den bli en inspirasjon til å få i gang dette viktige arbeidet.

Begrunnelse:**Merknad:****Innstilling:**

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 4.12

Tittel: Hjelp og støtte til egenberedskap

Fra: Grue Arbeiderparti

Forslag:

Grue Arbeiderparti foreslår at det etableres en ordning hvor man kan få støtte til kjøp eller tildeling av nødvendig utstyr til egenberedskap. Samtidig som det etableres en ordning slik at man kan få rekvisisjon til kjøp av de forbruksvarer det er krav om.

Begrunnelse:

Vi lever i en tidsalder som er preget av krig og uro. I tillegg opplever vi et vær hvor vi ser merkbare endringer. Tendensen er klar, mere og kraftigere vær.

På bakgrunn av dette, har myndighetene iverksatt mange nødvendige beredskapstiltak.

Tiltak som også stiller krav til hver enkelt av oss, med krav om egenberedskap.

Lista over tiltak når det gjelder egenberedskap er lang. Det er ikke alle gitt å ha ressurser og økonomi til å håndtere dette.

Merknad:**Innstilling:**

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 4.13

Tittel: Modell for spesialisert behandling/behandlingssenter for forsvarsveteraner

Fra: Vestre Toten Arbeiderparti

Forslag:

Utrede en modell for spesialisert behandling/behandlingssenter for forsvarsveteraner. Samme senter kan også benyttes for forskning på feltet.

Begrunnelse:

I Danmark har de 5 behandlingssentre av denne typen. Vi har et rekreasjonssenter som ikke driver behandling, og vi vet at svært mange veteraner strever med etterplager og traumer.

Merknad:

På grunn av en feil er forslaget ikke oversendt forberedende redaksjonskomité, og foreslås oversendt redaksjonskomiteen for politiske saker som skal arbeide under årsmøtet.

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 4.14

Tittel: Fortrinnsrett for veteraner

Fra: Vestre Toten Arbeiderparti

Forslag:

Fortrinnsrett på stillinger i det offentlige for veteraner hvis man stiller på ellers like vilkår.

Begrunnelse:

Da viser staten med et godt eksempel at de er en ressurs og at tjenesten bringer med verdifull kompetanse.

Merknad:

På grunn av en feil er forslaget ikke oversendt forberedende redaksjonskomité, og foreslås oversendt redaksjonskomiteen for politiske saker som skal arbeide under årsmøtet.

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 4.15

Tittel: Stillingshjemler i Forsvaret

Fra: Vestre Toten Arbeiderparti

Forslag:

Stillingshjemler for skadde i Forsvaret som kan tildeles avdelinger som etterspør det.

Begrunnelse:

I Danmark har den danske veteraninspektøren 70 hjemler. Her kan man sikre utnyttelse av kompetanse, forhindre utenforskap og bidra til inkludering i ordinært arbeid etter avlagt tjeneste.

Merknad:

På grunn av en feil er forslaget ikke oversendt forberedende redaksjonskomité, og foreslås oversendt redaksjonskomiteen for politiske saker som skal arbeide under årsmøtet.

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 4.16

Tittel: Gjennomgang av erstatningsregelverket
Fra: Vestre Toten Arbeiderparti

Forslag:

Gjennomgang av erstatningsregelverket for veteraner og øvrig tjenestepiktig, samt se på tiltak for å bedre dette og praktiseringen av det.

Begrunnelse:

Det er lang saksbehandlingstid, og deler av regelverket er rettet mot arbeidsuføre eldre veteraner, og spesielt psykiske skader.

Merknad:

På grunn av en feil er forslaget ikke oversendt forberedende redaksjonskomité, og foreslås oversendt redaksjonskomiteen for politiske saker som skal arbeide under årsmøtet.

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

5.0 Utdanning, skole, oppvekst, kultur

Forslag nr. 5.01

Tittel: Gratis barnehage
Fra: Sør-Fron Arbeiderparti

Forslag:

Innføre gratis barnehage for alle barn i hele landet, samt styrke grunnbemanningen i barnehagen.

Begrunnelse:

Det første fellesskapet barna våre møter er ofte i barnehagen. I barnehagen får vi viktig sosialisering og blir en del av et fellesskap. Barnehagen er fylt med pedagogisk læring som er viktig for at barna våre skal få utviklet seg og lære verdifulle ferdigheter, særlig i samspill med jevnaldrende barn. Dessverre er det ikke alle som har råd til å sende ungene sine i barnehagen, og det er det flere årsaker til, men for mange familier handler det om at barnehageprisene er for høye. At kvinner er hjemme for å passe barn i stedet for å jobbe er dårlig for fellesskapet, for likestillingen og for barna våre. I Norge trenger vi at alle arbeidsdyktige hender er i arbeid. Gratis barnehage vil fjerne barrierene som holder mange fra å sende barn i barnehagen, og alle barna våre skal kunne delta i fellesskapet uavhengig av inntekt. Derfor bør vår neste store velferdsreform være gratis barnehage.

Merknad:

Billig barnehage og SFO er viktig for å få flere barn med i fellesskapsarenaene. Det er samtidig viktig at vi sørger for god kvalitet i tilbudene kommunene har for barn og unge. Her er kvalifiserte ansatte og god bemanning avgjørende for et godt tilbud i barnehagene og SFO. Det er flere kommuner som står i og foran store utfordringer med mangel på arbeidskraft. Tilbud som er gratis kan gi kommuner utfordringer mtp planlegging og gjennomføring av bemanning. Det er allerede barnehager i Innlandet som har store utfordringer med å fylle pedagognormen i barnehagene. I omstillingarbeidet som kommunene står ovenfor må Arbeiderpartiet ikke lage en politikk som gjør barn og unges arenaer enda mer sårbare mtp bemanning og kvalitet.

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 5.02

Tittel: Gratis barnehage - fordi alle skal med

Fra: AUF i Innlandet

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil innføre gratis barnehage for alle barn i hele landet, samt styrke grunnbemanningen i barnehagen.

Begrunnelse:

Det første fellesskapet barna våre møter er ofte i barnehagen. I barnehagen får vi viktig sosialisering og blir en del av et fellesskap. Barnehagen er fylt med pedagogisk læring som er viktig for at barna våre skal få utviklet seg og lære verdifulle ferdigheter, særlig i samspill med jevnaldrende barn. Dessverre er det ikke alle som har råd til å sende ungene sine i barnehagen, og det er det flere årsaker til, men for mange familier handler det om at barnehageprisene er for høye. At kvinner er hjemme for å passe barn i stedet for å jobbe er dårlig for fellesskapet, for likestillingen og for barna våre. I Norge trenger vi at alle arbeidsdyktige hender er i

arbeid. Gratis barnehage vil fjerne barrierene som holder mange fra å sende barn i barnehagen, og alle barna våre skal kunne delta i fellesskapet uavhengig av inntekt. Derfor bør vår neste store velferdsreform være gratis barnehage.

Merknad:

Billig barnehage og SFO er viktig for å få flere barn med i fellesskapsarenaene. Det er samtidig viktig at vi sørger for god kvalitet i tilbudene kommunene har for barn og unge. Her er kvalifiserte ansatte og god bemanning avgjørende for et godt tilbud i barnehagene og SFO. Det er flere kommuner som står i og foran store utfordringer med mangel på arbeidskraft. Tilbud som er gratis kan gi kommuner utfordringer mtp planlegging og gjennomføring av bemanning. Det er allerede barnehager i Innlandet som har store utfordringer med å fylle pedagognormen i barnehagene. I omstillingarbeidet som kommunene står ovenfor må Arbeiderpartiet ikke lage en politikk som gjør barn og unges arenaer enda mer sårbare mtp bemanning og kvalitet.

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 5.03

Tittel: SFO skal være for alle

Fra: AUF i Innlandet

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti ønsker å innføre gratis kjernetid i SFO/AKS for fjerdeklassingene, slik at alle elever i barneskolen får gratis kjernetid i SFO/AKS.

Begrunnelse:

Gratis kjernetid har vært et svært effektivt tiltak for å styrke SFO/AKS som en inkluderende fellesskapsarena, der alle har muligheten til å delta, uavhengig av familiens økonomiske situasjon. Det er ikke slik at økonomiske forskjeller og utenforskap opphører i det eleven begynner i fjerdeklasse. SFO/AKS er sentral arena for sosialisering og lek. Arbeiderpartiet har alltid vært den fremste forkjemperen for en sterk velferdsstat som utjevner forskjeller og skaper fellesskap, og det skal vi fremdeles være. Alle skal med, også de i fjerdeklasse.

Merknad:

Billig barnehage og SFO er viktig for å få flere barn med i fellesskapsarenaene. Det er samtidig viktig at vi sørger for god kvalitet i tilbudene kommunene har for barn og unge. Her er kvalifiserte ansatte og god bemanning avgjørende for et godt tilbud i barnehagene og SFO. Det er flere kommuner som står i og foran store utfordringer med mangel på arbeidskraft. Tilbud som er gratis kan gi kommuner utfordringer mtp planlegging og gjennomføring av bemanning. Det er allerede barnehager i Innlandet som har store utfordringer med å fylle pedagognormen i barnehagene. I omstillingarbeidet som kommunene står ovenfor må Arbeiderpartiet ikke lage en

politikk som gjør barn og unges arenaer enda mer sårbare mtp bemanning og kvalitet.

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 5.04

Tittel: Alle med på laget - et sosialdemokratisk frivillighetsløft

Fra: AUF i Innlandet

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil at unge under 20 år skal ha tilgang på et gratis kultur- eller idrettstilbud samme hvor man bor i Norge, samt innføre et nasjonalt kulturkort for unge under 20 år, lærlinger og studenter. Alle norske kommuner skal ha utstyrslager for utlån av sportslig utstyr slik at flere skal ha råd til å delta i organisert idrett, og det skal vedtas en nasjonal gamingsstrategi der det legges konkrete planer for etablering av felles møtesteder for gaming i alle landets kommuner.

Begrunnelse:

Noe av det vakreste med Norge er den sterke frivillighetskulturen over hele landet. Den organiserte idretten, friluftsansjoner, kulturen og fritidsklubbene skaper møteplasser, engasjement, utvikling og muligheten til å tilhøre et fellesskap. For mange unge er fotballen,

fritidsklubben eller korpset der de for første gang opplever mestring og tilhørighet. En sterk frivillighet er nøkkelen til å bygge gode lokalsamfunn i hele Norge, og fyller en rolle hverken markedet eller det offentlige kan fylle.

Det offentliges viktigste oppgave er å sikre frivilligheten gode rammer slik at alle får en plass på laget. For å klare det, trengs sårt flere møteplasser, lokaler og anlegg, tilgang på utstyr og ikke minst flere frivillige med tid og overskudd til å drive virksomheten. Samtidig er økte statlige tilskudd og spillemidler helt avgjørende for å bygge ned barrierer for å delta. Både for å sikre at alle får delta uavhengig av foreldres inntekt, og for å tilrettelegge godt nok for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Arbeiderpartiet mener det er behov for et frivillighetsløft med et kraftig økonomisk løft som anerkjenner frivillighetens avgjørende rolle i forebygging av utenforskap, inkludering og god folkehelse.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 5.05

Tittel: En mer praktisk skole - med mindre test og press!

Fra: AUF i Innlandet

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil erstatte dagens trekkordning i 10. trinn med en ordning der du kan velge skriftlig eksamen selv, samt innføre praktisk og muntlig-praktisk eksamen i fagene på ungdomsskolen, der dette er mulig. Yrkesfag må satses på, og alle elever på yrkesfag skal få gratis førerkort. Eksamen i Vg3 må reformeres, og dagens trekkordning må byttes ut med en ordning der eleven selv kan velge skriftlig eksamen.

Begrunnelse:

Sosialdemokratiet har ved siden av å gi alle arbeid hatt som sitt viktigste oppdrag å gi alle like muligheter i livet gjennom lik rett til utdanning. Over flere tiår har skolesystemet blitt

utviklet mye til det bedre, men noe også til det verre. Arbeiderpartiets skolepolitikk og fellesskolens mål er først og fremst at alle elever skal ha muligheten til å lykkes.

De siste årenes erfaringer, spesielt med avlysning av eksamener under pandemien og utfordringene knyttet til lærerstreiker, understreker behovet for å revurdere vår vurderingspraksis. Det tradisjonelle eksamenssystemet møter ikke lenger dagens utdanningsbehov og reflekterer ikke nødvendigvis elevens reelle kompetanse. Det er på tide å innføre mer rettferdige og effektive vurderingsformer.

Selv om lav motivasjon og mestringsfølelse er et generelt problem, er det tydelige indikasjoner på at dette er overrepresentert blant elever med anlegg for praktiske fag. Dette er ikke overraskende, gitt at nesten hele skoledagen i grunnskolen er viet til teoretiske fag.

Innlandet Arbeiderparti ønsker derfor en grunnskole som i større grad prioriterer praktiske fag, både i fagsammensetning, vurderingsformer og eksamensordninger.

Merknad:**Innstilling:**

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 5.06

Tittel: Styrke satsingen på yrkesfaglige utdanningsløp

Fra: AUF i Innlandet

Forslag:

Sikre et fremtidsrettet arbeids- og næringsliv, gjennom økt satsing på yrkesfaglige løp i den videregående skolen. Insentivene for å velge yrkesfag må styrkes gjennom økte

stipender, moderne og yrkesrelevant utstyr, og en helhetlig satsing på lærernes kompetanse og arbeidsvilkår.

Begrunnelse:

Norge vil mangle 90 000 fagarbeidere innen 2035. Arbeids- og næringslivet må sikres relevant kompetanse gjennom et variert og godt dimensjonert utdanningstilbud. Skal utdanningstilbudet samsvare med den kompetansen fremtidens arbeidsliv trenger, må man i større grad legge til rette for at folk skal kunne ta relevante utdanninger. Dette innebærer blant annet at man må styrke insentivene for å velge et yrkesfaglig løp i den videregående skolen, gjennom for eksempel å øke stipendene, sikre moderne og yrkesrelevant utstyr i skolen, og satse på lærerne.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 5.07

Tittel: Utøyas demokrativerksted

Fra: AUF i Innlandet

Forslag:

At alle 10. klassinger i Norge skal få mulighet til å delta på Utøyas demokrativerksted, og at 22. juli og andre liknende hendelser brukes i undervisningen i grunnskolen.

Begrunnelse:

Vi lever i en tid hvor ytre høyre er på fremmarsj. Autoritære ledere som Donald Trump, Georgia Meloni, Victor Orban og Vladimir Putin utgjør store trusler mot demokratiet.

Radikale høyre-krefter svekker demokratier verden over, bidrar til en mer ustabil verden, og innfører lover som fratar mennesker grunnleggende rettigheter. På samme tid er det flere og flere som blir radikalisert av ytre høyre. I 2024 startet 2011-kullet på ungdomsskolen. Dette er mennesker som ikke har egne minner fra 22. juli. På samme tid radikaliseres ifølge den nasjonale trusselvurderingen for 2024, barn helt ned i 14-årsalderen i Norge. I 2024 avslørte PST-sjefen i Innlandet til HA at vi i Innlandet har hatt 3-4 tilfeller av radikalisering av gutter i ungdomsalderen. Vi har et felles ansvar for å kjempe mot antidemokratiske holdninger, ekstremisme, hat og utenforskap. Med bakgrunn i disse forholdene, er vi nødt til å styrke demokratiopplæringen i grunnskolen, på en måte som oppleves relevant for elevene.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 5.08

Tittel: Ny konverteringsstabell for IB-poeng til studiepoeng

Fra: AUF i Innlandet

Forslag:

At man midlertidig går tilbake til den tidligere konverteringstabellen for IB-poeng til studiepoeng, og at det settes ned en komité for å utarbeide en representativ og rettferdig konverteringstabell av IB-poeng til studiepoeng som skal tre i kraft med tilbakevirkende kraft for alle norske elever med IB-Diplom.

Begrunnelse:

IB er et internasjonalt utdanningstilbud som tilbys i videregående skole. IB har egne læreplaner utarbeidet av the International Baccalaureate Organisation, og forbereder elever på videre utdanning i hele verden, også Norge. Ved inntak til høyere utdanning i Norge regnes IB-poeng om til norske studiepoeng. Dette gjøres gjennom en konverteringstabell administrert av HK-dir. Nylig ble det vedtatt en ny tabell som trer i kraft fra studieåret 2025/2026. Denne nye tabellen devaluerer IB-poeng slik at det for mange vil være uaktuelt å studere i Norge. IB støtter oppunder en mangfoldig gruppe elever, som barn av importerte spesialister og sikrer dem kompetanse, og ferdigheter. I tillegg sikrer den offentlige finansieringen av IB i Norge at alle elever, uansett bakgrunn, har mulighet til å fullføre det prestisjetunge programmet, og stiller likt til høyere utdanning internasjonalt som elever som uteksamineres fra eksklusive privatskoler. Med den nye tabellen møter norske IB-linjer en usikker framtid. Det er uansvarlig av det offentlige å tilby en *studieforberedende* linje som gir kompetanse til videre utdanning, men som devaluerer IB-poeng slik at man ikke kommer inn på studier. Usikkerheten rundt konverteringen vil gjøre det uattraktivt for norske elever å søke IB, og gjøre det uattraktivt for folk med nødvendig spesialkompetanse å flytte til Norge.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 5.09

Tittel: Musikk i Innlandet på statsbudsjettet

Fra: Gran Arbeiderparti

Forslag:

Musikk i Innlandet må få tilskudd over statsbudsjettet på linje med andre fylkers profesjonelle musikksatsinger.

Begrunnelse:

Innlandet har lenge vært det eneste fylke i landet uten en profesjonell musikksatsing. I 2021 ble nyskapingen Musikk i Innlandet etablert med formål å styrke fylkets rike musikkliv uavhengig av sjanger. Det skal bli lettere å leve som profesjonell musiker i Innlandet og publikum skal få tilgang på flere store musikkopplevelser med egne utøvere. Fylket prioriterer satsingen og vertskommunen Gjøvik bidrar økonomisk. Men i motsetning til øvrige fylkers musikerordninger mottar ikke Musikk i Innlandet støtte over statsbudsjettet. Innlandet fylkeskommune satser på kultur, men er et av de fylkene som får minst av de statlige kulturkronene.

Merknad:**Innstilling:**

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 5.10

Tittel: Sikre muligheter for temareiser i grunnskolen

Fra: Kongsvinger Arbeiderparti

Forslag:

Det bør etableres midler for å støtte skolereiser til konsentrasjonsleirer i utlandet, med fokus på å styrke kunnskapen om Holocaust og andre forbrytelser mot menneskeheten. Dette vil gi elever en unik og virkelighetsnær læringsopplevelse som fremmer forståelse, empati og refleksjon rundt farene ved antisemittisme, ekstremisme og brudd på menneskerettigheter.

Begrunnelse:

Økt antisemittisme og høyrebølge: Verden opplever en bekymringsverdig økning i antisemittisme og høyreekstreme holdninger. Dette gjør det viktigere enn noensinne å styrke undervisningen om Holocaust og konsekvensene av rasisme og hatideologier. Besøk til konsentrasjonsleirer som Auschwitz-Birkenau, Dachau og andre minnesteder kan gi ungdom en dypere forståelse av historiske hendelser og deres relevans i dagens samfunn.

Forebygging gjennom utdanning: Skolereiser til konsentrasjonsleirer bidrar til å fremme kritisk tenkning og bevissthet blant unge. Dette kan motvirke fordommer og hat ved å gi elevene en direkte opplevelse av hva som skjer når diskriminering og ekstremisme får lov til å blomstre.

Lik tilgang: Øremerkede midler vil sikre at også skoler med begrensede økonomiske ressurser får muligheten til å tilby slike reiser, uavhengig av økonomien til kommunen. Dette bidrar til å jevne ut sosiale forskjeller og gir alle elever en likeverdig sjanse til å lære om og reflektere over historien.

Ved å støtte skolereiser til konsentrasjonsleirer i utlandet, investerer vi i fremtidens generasjoner og bidrar til et mer opplyst og inkluderende samfunn. Dette tiltaket vil være et viktig bidrag i arbeidet mot diskriminering og for fredelig sameksistens.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 5.11

Tittel: Innføring av søskenmoderasjon mellom barnehage og SFO

Fra: Kongsvinger Arbeiderparti

Forslag:

En søskenmoderasjonsordning bør innføres på tvers av barnehage og skolefritidsordning (SFO) for å redusere den økonomiske byrden for familier med flere barn. Dette vil bidra til økt likestilling og bedre tilgang til barnehage- og SFO-tilbudene for alle familier. På sikt bør det også utarbeides en plan for å gjøre både barnehage og SFO til gratis tilbud, slik at alle barn får like muligheter uavhengig av økonomisk bakgrunn.

Begrunnelse:

Økonomisk avlastning for familier: Barnefamilier opplever ofte en betydelig økonomisk belastning ved å betale for både barnehage og SFO samtidig. Søskenmoderasjon på tvers av tilbudene vil være et målrettet tiltak for å støtte familier og gjøre det enklere for foreldre å kombinere arbeidsliv og familieliv.

Lik tilgang til tilbud: Høye kostnader kan føre til at noen familier velger bort SFO-tilbudet for eldre barn eller reduserer oppholdstiden i barnehage for yngre søsken. Søskenmoderasjon vil bidra til at flere familier kan benytte begge tilbudene, uavhengig av økonomisk situasjon, og sikre at barna får et likeverdig pedagogisk tilbud.

Inkludering og likestilling: Tiltaket vil bidra til å redusere sosiale forskjeller og sikre at flere barn får tilgang til de samme utviklingsmulighetene. Samtidig kan det bidra til økt likestilling ved at foreldre, særlig kvinner, får større mulighet til å delta i arbeidslivet.

Dette forslaget vil fremme både økonomisk rettferdighet og økt deltagelse i barnehage- og SFO-tilbudene, noe som styrker både familiene og samfunnet som helhet.

Merknad:

Arbeiderpartiet har i sitt program uttrykt støtte til søskenmoderasjon i både barnehage og skolefritidsordning (SFO). De ønsker å bevare maksprisordningen og retten til søskenmoderasjon, samt jobbe for søskenmoderasjon for familier som har barn både i barnehage og SFO.

I tillegg har regjeringen, med Arbeiderpartiet i spissen, innført tiltak for å redusere kostnadene for barnefamilier. Fra august 2023 ble ordningen med 12 timer gratis SFO utvidet til å gjelde for 2. trinn, noe som gir familier med barn i både barnehage og SFO en økonomisk lettelse.

Når det gjelder å gjøre både barnehage og SFO gratis for alle på sikt, har ikke Arbeiderpartiet spesifikt forpliktet seg til dette målet i sitt program. De har imidlertid innført gratis barnehage for alle barn i Finnmark og Nord-Troms, samt gjort barnehagen gratis fra det tredje barnet for familier med flere barn i barnehagen samtidig.

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 5.12

Tittel: Utvikling av Campus Kongsvinger

Fra: Kongsvinger Arbeiderparti

Forslag:

Kongsvinger innlemmes som studiested under Høgskolen i Innlandet.

Begrunnelse:

Kongsvinger dekker allerede de funksjoner og kvaliteter som kreves for å bli definert som formelt studiested. Dette vil være med på å underbygge de satsningene Stortinget gjennom flere regjeringer har vedtatt. Departementet har også gjennom tildelingsbrev fremhevet viktigheten av Kongsvinger som Campus, men universitetet bruker lang tid på å gjennomføre dette.

Til tross for den store høgskolesatsningen i Kongsvinger, er vi i dag utenfor den ordinære campusstrukturen til Høgskolen Innlandet og defineres under paraplyen «Andre undervisningssteder».

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 5.13

Tittel: Gratis kjernetid i SFO/AKS for fjerdeklassinger.

Fra: Sør-Fron Arbeiderparti

Forslag:

Gratis kjernetid i SFO/AKS for fjerdeklassinger, slik at alle elever i barneskolen får gratis kjernetid i SFO/AKS.

Begrunnelse:

Gratis kjernetid har vært et svært effektivt tiltak for å styrke SFO/AKS som en inkluderende fellesskapsarena, der alle har muligheten til å delta, uavhengig av familiens økonomiske situasjon. Det er ikke slik at økonomiske forskjeller og utenforskap opphører i det eleven begynner i fjerdeklasse. SFO/AKS er sentral arena for sosialisering og lek. Arbeiderpartiet har alltid vært den fremste forkjemperen for en sterk velferdsstat som utjevner forskjeller og skaper fellesskap, og det skal vi fremdeles være. Alle skal med, også de i fjerdeklasse.

Merknad:

Billig barnehage og SFO er viktig for å få flere barn med i fellesskapsarenaene. Det er samtidig viktig at vi sørger for god kvalitet i tilbudene kommunene har for barn og unge. Her er kvalifiserte ansatte og god bemanning avgjørende for et godt tilbud i barnehagene og SFO. Det er flere kommuner som står i og foran store utfordringer med mangel på arbeidskraft. Tilbud som er gratis kan gi kommuner utfordringer mtp planlegging og gjennomføring av bemanning. Det er allerede barnehager i Innlandet som har store utfordringer med å fylle pedagognormen i barnehagene. I omstillingarbeidet som kommunene står ovenfor må Arbeiderpartiet ikke lage en politikk som gjør barn og unges arenaer enda mer sårbare mtp bemanning og kvalitet.

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 5.14

Tittel: Lik rett til utdanning i Innlandet fylket – ytterligere økt borteboerstipend

Fra: Nord-Odal Arbeiderparti

Forslag:

- Innlandet Arbeiderparti sikrer alle studenter lik rett til utdanningen
- Borteboerstipendene økes ytterligere, til en sats som gjør det forsvarlig for elevene og kunne ha fokus på skolearbeidet
- Det innføres bestillingsruter for borteboerstudenter, der det i dag ikke er ett reelt kollektivtilbud

Begrunnelse:

Etter endringene av skolestruktur ser vi en mulighet for at det i dag blir flere av våre elever som nå må bo borte for å delta og ikke minst fullføre videregående opplæring.

Vi at borteboerne i fylket gjennom flere år, har hatt like gode resultater som de som bor hjemme, men mange opplever at disse elevene har hatt motivasjon for å takle denne forandringen.

Allerede er det for dårlige rammer til borteboere i den videregående skolen.

Det er i dag elever i skolen vår som må ta opp studielån for å fullføre videregående opplæringen eller ha jobb ved siden av skolen for å ha økonomi til å gå på skole. Andre har ressurssterke foreldre, og kan ha alt fokus på skolehverdagen. Vi frykter nå at det ikke er en reel lik rett til opplæring i videregående skolen i Innlandet.

Selv om fylkestinget nå har bevilget tilskudd på 450 kroner til borteboere, må Innlandet Arbeiderparti øke innsatsen for våre elever. Alle elever i videregående skole, skal ha rett til å være en elev.

Det oppleves for mange distriktskommuner at Innlandet fylkeskommune ikke har ett godt nok utbygd kollektivtilbud og for lange avstander, til at det er ett reelt alternativ å kjøre kollektivt. Derfor må etableres bestillingsruter som effektiviserer transporten av elever hjem og tilbake til skolen for helg.

Merknad:

Innlandet Arbeiderparti ved fylkestingsgruppa arbeider med mobilitet kontinuerlig og vil ta med seg dette innspillet i videre arbeid med mobilitet. Det er først når en får den total oversikt over hvor eleven har takket ja til skoleplass, at en får planlagt ferdig skolerutene for de som har rett til skoleskyss. Først da vil en kunne se hvor bestillingsrutene kommer.

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 5.15

Tittel: Styrking av grunnbemanning i barnehagen

Fra: Ringeby, Sør-Fron og Nord-Fron Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti må jobbe aktivt for at bemanningsnormen i barnehagen styrkes slik at det er et tilstrekkelig antall voksne gjennom hele åpningstiden, samtidig som det iverksettes tiltak som bidrar til økt rekruttering av kvalifisert personale.

Begrunnelse:

I 2018 vedtok Stortinget å lovfeste et minimumskrav til grunnbemanning for barnehager. Denne bemanningsnormen var et viktig steg for å sikre gode tjenester for våre yngste barn. Bemanningsnormen gjelder imidlertid for barnehagen i sin helhet, ikke for hver enkelt gruppe og den er oppfylt dersom det er tilstrekkelig antall voksne midt på dagen. Tilstrekkelig antall voksne i barnehagen er viktig for å ivareta barnas behov for trygghet, omsorg, lek og læring. Derfor er det viktig med en styrking av bemanningsnormen slik at det er tilstrekkelig antall voksne hele åpningstiden. Med dagens bemanningsnorm kan det være 1 voksen som tar imot 14 barn om morgenen, samtidig som bemanningsnormen er oppfylt. Vi ønsker å styrke bemanningsnormen slik at den gjelder i barnehagens åpningstid, samtidig som det må iverksettes tiltak for å sikre økt rekruttering av personale i barnehagen.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 5.16

Tittel: Styrket økonomisk trygghet for alvorlig syke studenter

Fra: Hamar Arbeiderparti

Forslag:

Arbeiderpartiet går inn for å styrke økonomisk trygghet for studenter som rammes av alvorlig sykdom, gjennom følgende tiltak:

1. **Utvidet støtte fra Lånekassen ved alvorlig sykdom:** Innføre en ordning hvor studenter som dokumenterer alvorlig sykdom, for eksempel kreft, beholder basisstøtte fra Lånekassen i inntil 12 måneder selv om de tar permisjon fra studiene.
2. **Omlegging av støtte til stipend:** Sørge for at basisstøtten til alvorlig syke studenter i permisjon automatisk omgjøres til stipend for å hindre gjeldsbelastning.
3. **Boutgifts støtte:** Opprette en særskilt bostøtteordning for studenter med dokumentert alvorlig sykdom, for å dekke deler av boutgiftene under sykdomsperioden.
4. **Rask saksbehandling:** Sikre at søknader om økonomisk støtte behandles raskt og effektivt for å unngå unødig ventetid for studenter i en sårbar situasjon.
5. **Informasjon og veiledning:** Lånekassen og utdanningsinstitusjonene skal ha tydelig informasjon og veiledning om rettigheter og muligheter for økonomisk støtte ved alvorlig sykdom.

Begrunnelse:

Studenter som rammes av alvorlig sykdom som kreft, står i en sårbar situasjon hvor økonomisk trygghet er avgjørende for å kunne fokusere på behandling og bedring. Dagens regelverk innebærer at studenter som tar permisjon fra studiene mister utbetalinger fra Lånekassen umiddelbart, noe som skaper store økonomiske utfordringer. Dette rammer spesielt de som har høye boutgifter og ingen annen inntekt. Det er behov for en ordning som ivaretar disse studentene og sikrer økonomisk stabilitet i en krevende livssituasjon.

Med de foreslåtte tiltakene vil Arbeiderpartiet sikre at studenter som rammes av alvorlig sykdom får nødvendig økonomisk trygghet og kan fokusere på helse og behandling uten å bekymre seg for økonomiske konsekvenser.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 5.17

Tittel: Et utdanningstilbud tilpasset arbeidslivets behov og en mer tilspisset demografi

Fra: Trysil Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderpartiet vil nedsette et utvalg som skal evaluere det nye lærerplanverket med mål om at det skal være mulig å tilby relevant utdanningstilbud for videregående opplæring i distrikter med et smalt elevtallsgrunnlag.

Begrunnelse:

Fagfornyelsen var et nødvendig grep for å oppdatere læreplanverket i videregående opplæring for å sikre at undervisningen var faglig oppdatert og relevant for elevene i forberedelse til videre studier eller læretid i bedrift. Resultatet er et mer spesialisert utdanningsløp, særlig innen yrkesfagene. Denne spesialiseringen har nå begynt å få utilsiktede konsekvenser i lys av at stadig flere fylkeskommuner opplever et lavere antall ungdommer i aldersgruppen 16-18 år. Færre elever gir utslag i at færre linjer blir iverksatt det påfølgende skoleåret, ev. skolenedleggelse slik Innlandet nettopp har erfart. Resultatet er at stadig flere elver må flytte på hybel i en tidlig alder. Kombinasjonen av en bred vifte av tilbud innen yrkesfagene og en mer krevende demografi gjør at distrikter rammes ekstra hardt. Der man tidligere har kunne kombinert fellesfag på tvers av spesialiseringer innen yrkesfagene, er denne mulighet snevrere etter Fagfornyelsen. Vi må ha mer kunnskap om omleggingen av læreplanverket også har bidratt positivt til kompetansen hos elevene. Dersom en mer spesialisert undervisning heller ikke bidratt til å styrke forutsetningene for lærlingene. Med bakgrunn i dette mener Trysil Arbeiderparti at det er på å tide å evaluere Fagfornyelsen. Det bør i tillegg vurderes kompenserende tiltak for fylkeskommuner som opplever en særlig krevende demografiutvikling i årene som kommer.

Merknad:

Kan sees i sammenheng med forslag nr 5.18 fra Våler Arbeiderparti.

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 5.18

Tittel: Dimensjonering av studietilbudet

Fra: Våler Arbeiderparti

Forslag:

Styrke satsingen på oppbyggingen av fagkompetanse, og neddimensjonere akademisk utdanning som ikke tilsvarer arbeidslivets behov.

Begrunnelse:

Skal vi lykkes med å skape et rettferdig samfunn med like muligheter og stor verdiskaping, må vi bruke de menneskelige ressursene vi har på rett plass. Vi må rett og slett ha nok folk til industrien, i helsevesenet, som lærere og bønder, for å nevne noen. Selv om de fleste kan ha en anerkjennelse av dette, er det et digert gap mellom hvor vi trenger folk, og hva vi utdanner folk til. Skal du «bli noe» må du helst ha høyere utdanning. Om man er flink på skolen er det nærmest en selvfølge at man velger studiespesialiserende. Samtidig som vi vil mangle flere ti talls tusen fagarbeidere i årene fremover, sender vi en altfor stor mengde med ungdom i sin mest produktive arbeidssalder på unødvendige studier. Studieplassene må i større grad tilpasses arbeidslivets behov, slik at vi både kan fortsette å finansiere en velferdsstat, samtidig som folk får meningsfylte oppgaver. Det må også innebære at noen av de største pengene som i dag brukes på universiteter og høyskoler, fordeles over på å bygge opp yrkesfaglig kompetanse. Det betyr mer midler til en praktisk ungdomsskole, mer verktøy og redskaper, oppgradert utstyr til yrkesfag, og en neddimensjonering av akademisk utdanning som ikke er i nærheten av å være forenlig med hvor mange arbeidsplasser det finnes innenfor fagfeltet.

Merknad:

Kan sees i sammenheng med forslag nr 5.17 fra Trysil Arbeiderparti.

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 5.19

Tittel: Økt grunnbemanning i barnehager

Fra: Vestre Slidre Arbeiderparti, med støtte fra de andre partilaga i Valdres

Forslag:

Vi ønsker økt grunnbemanning i barnehagene, slik at vi har nok ressurser til å gjennomføre en arbeidsdag på forsvarlig måte. Vi trenger å ha flere på avdeling større deler av dagen. Dagens ordning med norm på 6 plasser pr. voksen er sårbart i yttervaktene.

Begrunnelse:

Dagens ordning med en norm på 6 plasser pr. voksen er sårbart og krevende i yttervaktene, samt under matpauseavvikling, møter, plantid m.m.

Eks. Tidligvakten er alene med barna fram til mellomvakt kommer på jobb. I denne tiden skal vi gi barna nærhet så de er trygge, de skal spise frokost – uten å sette fast noe i halsen, mottak av barn hvor barn synes det er sårbart å ta avskjed med foreldrene, og gjerne bleieskift før mellomvakt kommer på jobb.

Større barn trenger veiledning i lek og konflikter, trenger hjelp til å gå på do og kle på seg.

Den tiden vi bruker på møter, matpause og plantid blir man borte fra avdeling, og det kan bli vanskelig å få dagen til å gå opp for å dekke alle behov som barna har. At barna får en god start på livet, betyr mye for hvordan de vil få det senere i livet.

Merknad:

Bør sees i sammenheng med forslag nr 5.21.

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 5.20

Tittel: Gratis kjernetid i SFO/AKS for fjerdeklassingene

Fra: Årskvinnekonferansen i Innlandet Ap

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti ønsker å innføre gratis kjernetid i SFO/AKS for fjerdeklassingene, slik at alle elever i barneskolen får gratis kjernetid i SFO/AKS.

Gratis kjernetid i SFO må finansieres av staten, dette er et velferdsgode med viktige langtidsvirkninger for barn og foresatte.

Begrunnelse:

Gratis kjernetid har vært et svært effektivt tiltak for å styrke SFO/AKS som en inkluderende fellesskapsarena, der alle har muligheten til å delta, uavhengig av familiens økonomiske situasjon. Det er ikke slik at økonomiske forskjeller og utenforskap opphører i det eleven begynner i fjerdeklasse. SFO/AKS er sentral arena for sosialisering og lek. Arbeiderpartiet har alltid vært den fremste forkjemperen for en sterk velferdsstat som utjevner forskjeller og skaper fellesskap, og det skal vi fremdeles være. Alle skal med, også de i fjerdeklasse.

Merknad:

Billig barnehage og SFO er viktig for å få flere barn med i fellesskapsarenaene. Det er samtidig viktig at vi sørger for god kvalitet i tilbudene kommunene har for barn og unge. Her er kvalifiserte ansatte og god bemanning avgjørende for et godt tilbud i barnehagene og SFO. Det er flere kommuner som står i og foran store utfordringer med mangel på arbeidskraft. Tilbud som er gratis kan gi kommuner utfordringer mtp planlegging og gjennomføring av bemanning. Det er allerede barnehager i Innlandet som har store utfordringer med å fylle pedagognormen i barnehagene. I omstillingarbeidet som kommunene står ovenfor må Arbeiderpartiet ikke lage en politikk som gjør barn og unges arenaer enda mer sårbare mtp bemanning og kvalitet.

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 5.21

Tittel: Gratis barnehage og styrke grunnbemanning i barnehagene

Fra: Årskvinnekonferansen i Innlandet Ap

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil innføre gratis barnehage for alle barn i hele landet, samt styrke grunnbemanningen i barnehagen.

Gratis barnehage må finansieres av staten, dette er et velferdsgode med viktige langtidsvirkninger for barn og foresatte.

Begrunnelse:

Det første fellesskapet barna våre møter er ofte i barnehagen. I barnehagen får vi viktig sosialisering og blir en del av et fellesskap. Barnehagen er fylt med pedagogisk læring som er viktig for at barna våre skal få utviklet seg og lære verdifulle ferdigheter, særlig i samspill med jevnaldrende barn. Dessverre er det ikke alle som har råd til å sende ungene sine i barnehagen, og det er det flere årsaker til, men for mange familier handler det om at barnehageprisene er for høye. At kvinner er hjemme for å passe barn i stedet for å jobbe er dårlig for fellesskapet, for likestillingen og for barna våre. I Norge trenger vi at alle arbeidsdyktige hender er i arbeid. Gratis barnehage vil fjerne barrierene som holder mange fra å sende barn i barnehagen, og alle barna våre skal kunne delta i fellesskapet uavhengig av inntekt. Derfor bør vår neste store velferdsreform være gratis barnehage.

Merknad:

Billig barnehage og SFO er viktig for å få flere barn med i fellesskapsarenaene. Det er samtidig viktig at vi sørger for god kvalitet i tilbudene kommunene har for barn og unge. Her er kvalifiserte ansatte og god bemanning avgjørende for et godt tilbud i barnehagene og SFO. Det er flere kommuner som står i og foran store utfordringer med mangel på arbeidskraft. Tilbud som er gratis kan gi kommuner utfordringer mtp planlegging og gjennomføring av bemanning. Det er allerede barnehager i Innlandet som har store utfordringer med å fylle pedagognormen i barnehagene. I omstillingarbeidet som kommunene står ovenfor må Arbeiderpartiet ikke lage en politikk som gjør barn og unges arenaer enda mer sårbare mtp bemanning og kvalitet.

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 5.22

Tittel: Nasjonalt tilsyns og varslingsorgan for barnehager

Fra: Vestre Toten Arbeiderparti

Forslag:

Etablere et nasjonalt tilsyns og varslingsorgan for barnehagesektoren

Begrunnelse:

Pr. i dag er det kommunen selv som har ansvar for å føre tilsyn med kommunale og private barnehager. Statsforvalteren kan jfr. § 55 i barnehageloven kun i særlige tilfeller føre tilsyn med at barnehagene drives i samsvar med loven med forskrifter. Samtidig tyder ulik forskning på at en betydelig andel barn ikke har en god opplevelse i barnehagene, se bla. «Trygt for oss» (Forandringsfabrikken, 2022) som finner at 17% av barna kjenner ikke at noen voksne i barnehagen er glade i dem og at 5% av barna er usikre på om noen voksne i barnehagen er glade i dem. Et nasjonalt tilsyns- og varslingsorgan på lik linje med helsetilsynet og melde.no vil sikre at alvorlige avvik og uønskede hendelser kan meldes til eksternt tilsynsorgan, som så beslutter hvor vidt det skal åpnes tilsyn eller ikke. Dette vil styrke rettsikkerheten til barna og deres foreldre, samtidig som det bidrar til å øke kvaliteten i barnehagene.

Merknad:

På grunn av en feil er forslaget ikke oversendt forberedende redaksjonskomité, og foreslås oversendt redaksjonskomiteen for politiske saker som skal arbeide under årsmøtet.

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

6.0 Distrikt, landbruk, kommuneøkonomi**Forslag nr. 6.01**

Tittel: Verdisetting av areal til jord-, skogbruk og friarealer.

Fra: Grue Arbeiderparti

Forslag:

Vi må utarbeide et verdisystem som ivaretar arealnøytralitet uten store økonomiske konsekvenser for kommunene. Særlig utfordres arealer regulert til friområder, jord og skogbruk av næringsutviklingen.

I tillegg bør det i større grad enn i dag være regionale prosesser der fordeler og ulemper fordeles bedre, til alles beste og i et lengre perspektiv.

Begrunnelse:

Skal naturen få en bedre beskyttelse må vi kartlegge og verdisette natur- og areal på en annen måte enn i dag. Kommuner binder i dag opp slike arealer i stort omfang, noe som gir mye tilbake til fellesskapet.

Samtidig må hver enkelt kommune legge opp sine egne arealprosesser til andre formål. Grunnen til dette er at hver enkelt kommune er avhengig av å skape

muligheter til økt vekst. Med å frigi flere tilgjengelige områder til ulik næringsutvikling, hyttebygging eller boligområder.

Samtidig ser vi et framtidig behov for sammenhengende områder uten store inngrep. Vi har et naturtap som i mange tilfeller ikke er reversibelt, og med stort tap av biologisk mangfold.

Alt dette skjer som oftest uten regionsvis samordning, eller at vi ser det i en større sammenheng.

De som i det lange løp taper på dette er våre etterkommere. Vi har en generasjonskontrakt å forvalte og følge opp.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 6.02

Tittel: Tilleggsbevilgning i RNB 2025 til kommunesektoren

Fra: Eidskog Arbeiderparti

Forslag:

Det gis en betydelig tilleggsbevilgning i RNB 2025 til kommunesektoren (kommuner og fylkeskommuner) som reduserer den særegne negative økonomiske situasjonen kommunesektoren er i. En del av økningen i frie inntekter må forbeholdes kommuner med lave skatteinntekter og uten høye inntekter utenfor inntektssystemet.

Begrunnelse:

I NOU 2024: 23 (2024, s. 9) er det estimert at kommunesektoren vil få et netto driftsresultat på -1 prosent for 2024 og det vil trolig bli enda mer negativt. I 2023 var resultatet 0.8 prosent og da gikk om lag 45 pst. av kommunene med underskudd. Størst underskudd var det for skattesvake kommuner i 2023. Kommunegruppa som hadde skatteinntekter før utjevning på under 80 pst. av landsgjennomsnittet var gjennomsnittlig netto driftsresultat på – 0.17 pst. i 2023, mens for kommunene som hadde over 120 pst. av landsgjennomsnittet var det tilsvarende resultatet på 6.84 pst. (SSB, 2024). Det er store økonomiske forskjeller mellom kommunene og det skaper enda større sosiale forskjeller mellom mennesker.

Regnskapstallene for 2024 kommer 15. mars 2025 og da vil det komme et skred av underskudd og økning i kommuner på ROBEK-lista. Dette vil bidra negativt i valgkampen (på mange måter) for regjeringa og gi andre partier en sak de kan løfte. Andre partier vil kunne sette kommuneøkonomi opp mot andre formål som klima eller innvandring.

For å unngå dette bør det varsles i forkant eller i sammenheng med RNB 2025 at kommunesektoren får en tilleggsbevilgning for å unngå store kutt i helt sentrale

velferdstjenester og arbeidsvilkårene for arbeidstakerne. Dette vil kunne dekke deler av tidligere års underskudd og vil også føre til at færre kommuner kommer på ROBEK-lista, som er en liste med de som er veldig opptatt av. Dette er spesielt for i år, siden det mest sannsynlig vil være det dårligste økonomiske resultatet siden 1980-tallet.

Tilleggsbevilgning kan effektiviseres ved at deler av summen fordeles mer til skattesvake kommuner uten høye inntekter utenfor systemet. Samme metode ble gjort i sammenheng med revideringen av inntektssystemet (Fordeling gjennom tabell C i rammetilskuddet) i høst 2024. Det betyr at alle kommuner får økt frie inntekter, men de med lave skatteinntekter og uten høye inntekter utenfor systemet for noe mer. Det er også i de kommunene hvor hver krone er mer effektivt med tanke på resultatet.

Forslaget er tråd med:

- Arbeiderpartiets partiprogram 2021-2025 s.8: *Sørge for en sterk og forutsigbar kommuneøkonomi for å sikre vår fellesvelferd og vekst og bosetting i hele landet*
- Hurdalsplattformen s.32: *Styrke kommunenes frie inntekter.*

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 6.03

Tittel: Mer rettferdig refusjon for ressurskrevende tjenester

Fra: Eidskog Arbeiderparti

Forslag:

- Kommunene må få dekket en større andel av utgifter til ressurskrevende tjenester, gjennom lavere innslagspunkt eller økt kompensasjonsgrad
- Ordningen må også gjelde for brukere eldre enn 67 år og som var i ordning før dette tidspunkt
- Innbyggergrensen på tilleggskompensasjonen må heves til 10 000 innbyggere

Begrunnelse:

Over tid har den kommunale egenandelen/innslagspunktet ved refusjon relatert til utgifter til ressurskrevende tjenester økt mer enn kommunedeflatoren. Spesielt under regjeringen Solberg. Hvis innslagspunktet kun hadde vært økt med kommunedeflatoren fra 2013 til 2025, så ville det vært om lag 300 000 kroner lavere per bruker i 2025.

Så lenge brukergruppen øker i antall og det kun en andel av de direkte lønnsutgiftene knyttet til den direkte tjenesten som refunderes kommunene vil de årlige utgiftene øke. I tillegg holdes utgifter til administrasjonsarbeid, opplæring og reise utenfor tilskuddsordningen. Det er derfor vesentlig at innslagspunktet ikke øker mer enn deflator og det burde vært redusert.

Refusjonsordningen avsluttes når brukere passerer 67 år. Det gjør imidlertid ikke behovet for tjenesten, de økonomiske forpliktelsene eller brukernes rettigheter. For en mer treffsikker ordning for den enkelte kommune må personer over 67 år inngå i ordningen. Midler bevilget til dette området har også over tid ikke har blitt benyttet fullt ut. I perioden 2016 til 2023 ved nysaldering av statsbudsjettet har det blitt omdisponert nær 3,5 mrd. kroner til andre formål. Midler som burde tilfalt ordningen.

Konsekvensen av at kommunen skal betale en større andel av utgiftene til denne brukergruppen går på bekostning av andre lovpålagte områder, som f.eks. skole og barnehage. Oppgaver som ikke er lovpålagte og av forebyggende art blir sterkt nedprioriter med en krevende kommuneøkonomi. På lang sikt samfunnsmessig er dette uheldig. Fra Finansdepartementet og andre blir det ofte argumentert for at det er for kostbart å endre ordningen, men dette er kostnader som blir dekket i dag av kommuner. De kostnadene er spesielt krevende å dekke for lav-inntektskommuner med relativt færre innbyggere. Konsekvensen for de kommunene er at de må redusere omfanget av andre kommunale tjenester, eller for å si det mer direkte; i kommuner med mange med lave inntekter, uføre og pensjonister får mindre midler til lovpålagte kommunale tjenester. Dette er usolidarisk og skaper større forskjeller.

Saken tas opp igjen selv om deler av dette ble vedtatt på årsmøtet i 2023, fordi det har vært liten utbedring av ordningen og samtidig en forverring. Innlandet Ap ber nasjonale tillitsvalgte fra fylkeslaget å løfte saken.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 6.04

Tittel: En mer effektiv distriktpolitikk

Fra: Eidskog Arbeiderparti

Forslag:

Bruk av Distriktsindeksen fra KDD som hovedkriteriet for distriktstiltak

Begrunnelse:

Over lang tid har Distriktsindeksen fra Kommunaldepartementet blitt benyttet som kriteriet for å allokere distriktstiltak. Dette gjelder tiltak som:

- Distriktstilskudd i rammetilskuddet

- Avgrensning av differensiert arbeidsgiveravgift
- Investeringsstilskudd

Distriktsindeksen består i dag av 4 variabler som er ulikt vektet og som til sammen skildrer kommuner med distriktsutfordringer. Hvor de med lav verdi har høye distriktsutfordringer. Distriktsindeksen går fra 0-100.

Fra 2018 kom SSB med Sentralitetsindeksen som erstattet en tidligere sentralitetsindeks fra NIBR. Sentralitetsindeksen går fra 0-1000, og med 6 sentralitetskategorier. Hvor kategori 6 er de minst sentrale kommunene. Sentralitetsindeksen inngår også i Distriktsindeksen og er vektet høyt (40 prosent). I motsetning til Sentralitetsindeksen så inngår også utvikling i både arbeidsmarkedet og befolkningen i Distriktsindeksen. Gjennom dette skildrer Distriktsindeksen bedre samfunnsutviklingen i distriktskommuner

I nyere tid har flere distriktstiltak blitt allokert gjennom Sentralitetsindeksen kategorier, istedenfor Distriktsindeksen. Dette gjelder tiltak som:

- Lavere pris på barnehage
- Husbankens distriktstiltak
- Sletting av studiegjeld

Det er forskjeller mellom distriktskommuner med hensyn til utviklingstrekk og utfordringer. Med en kategorisk allokering av tiltak gjennom en enkelt indikator blir fordelingen mindre effektiv og målrettet. Samtidig har Sentralitetsindeksen en sentral utfordring ved at den underestimerer avstander, ved at den ikke tar hensyn til rushtrafikk (SSB, 2020/4, s.11). Kommuner kan derfor framstå som mer sentrale enn de faktisk er. Det er derfor behov for en mer målrettet og effektiv allokering av distriktstiltak.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 6.05

Tittel: En mer aktiv boligpolitikk i distriktene
Fra: Eidskog Arbeiderparti

Forslag:

En mer aktiv boligpolitikk i distriktene innføres. Dette gjennom:

- Økt rentefradrag på boliglån i kommuner med en lav verdi på distriktsindeksen (under 55) på lån. Det må dokumenteres at lånet benyttes til boligbygging eller reell og nødvendig rehabilitering av bolig.
- Utrede muligheten for redusert merverdiavgift på byggevarer til innbyggere i kommuner med en lav verdi på distriktsindeksen (under 55). Det må

dokumenteres at lånet benyttes til boligbygging eller reell og nødvendig rehabilitering av bolig.

- Utvide Husbankens mulighetsrom i distriktskommuner til sentralitetskategori 4 og vurdere heller å benytte distriktsindeksen som tildelingskriteriet.
- Rentekompensasjon og øremerka tilskudd til kommunale boliginvesteringer for distriktskommuner, utover det boligsosiale aspektet.
- Gi mulighet for rente- og mva. kompensasjon for boliger bygget av boligstiftelser til personer også utenfor omsorgssektoren.

Begrunnelse:

Gjennom NOU 2020: 15 «Det handler om Norge» ble det vist at det er boligmangel i de minst sentrale kommunene og at dette er en reell faktor som begrenser rekruttering av arbeidskraft i privat og kommunal sektor. Nesten samtidig viste NOU 2020: 12 «Distriktsnæringsutvalget» at verdiskapningen i privat sektor i de mindre sentrale gruppene (4- 6) hadde høyest prosentvis vekst. Verdiskapningen ville mest sannsynlig vært enda høyere med enklere tilgang på arbeidskraft, men som blir holdt tilbake på grunn begrenset tilgang på bolig.

Bolig er også en kilde til ulikhet og formuesulikheten i Norge har økt kraftig, og at dette i hovedsak var relatert til utviklingen i boligprisene. 70 prosent av all privat formue i Norge er bolig (Aaberge og Stubbhaug, 2018). Prisforskjellen på bolig mellom by og land har blitt større og større (Aasjord og Berg Erichsen, 2022).

En sentral årsak til boligmangel i distriktene er at byggekostnadene kan gjerne være høyere enn boligverdien. Dette bidrar til at folk ikke får lån til boliginvesteringer eller ønsker å ta opp lån på grunn av den økonomiske risikoen. Samtidig som at entreprenører heller bygger fritidsboliger i distriktskommuner eller ønsker å redusere risikoen med å bygge i allerede pressområder. Den høye veksten i byggekostnadene er hovedsakelig drevet av økte priser på byggematerialer, som har økt med 75 pst. fra 2015 til 2024 (SSB, 2024).

Selv med «lave» boligpriser er boligkostnadene betydelige høyere i distriktene, sammenlignet med boligverdien. Dette bidrar mest sannsynlig til lavere verdiskapning og bosetting. Det er derfor behov for en mer aktiv boligpolitikk som bidrar til lavere boligkostnader i distriktene. Reduserte boligkostnader ved investering eller nødvendig oppussing for innbyggere, ideelle boligstiftelser og kommuner i distriktene vil bidra til mer boligbygging og rehabilitering i distriktskommuner.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 6.06

Tittel: Styrk kommuneøkonomien!

Fra: AUF i Innlandet

Forslag:

Overføringene til kommunene må økes, slik at den enkelte kommune gjøres i stand til å gi innbyggerne robuste velferdstilbud av høy kvalitet.

Begrunnelse:

Norske kommuner er grunnmuren i velferdssamfunnet vårt. Det er her vi sørger for at barnehagen har nok ansatte til å gi barna en trygg start på livet, at læreren i klasserommet har tid til å se hver enkelt elev, at vi sikrer verdighet for eldre og gode helse- og omsorgstjenester for alle. Likevel ser vi at kommunene stadig må kutte i viktige velferdstjenester fordi de mangler penger. Dette er ikke en tilfeldighet – det er et resultat av politiske prioriteringer. Høyresidas kuttpolitikk og kommersialisering av velferden svekker fellesskapet og setter de mest sårbare i en utsatt posisjon. Sterke kommuner er nøkkelen til et rettferdig samfunn. Arbeiderpartiet må sikre et reelt løft for kommuneøkonomien.

Merknad:

Bør sees i sammenheng med forslag nr 6.02

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 6.07

Tittel: Styrking av kommuneøkonomi for å forebygge utenforskap

Fra: Kongsvinger Arbeiderparti

Forslag:

Kommuneøkonomien må styrkes for at kommunene skal ha midler til forebyggende tiltak. Det bør etableres økonomiske midler til forebyggende tiltak på nasjonalt, regionalt og kommunalt nivå for å bekjempe utenforskap. Utenforskap er en av landets største samfunnsutfordringer, men kommunenes økonomiske situasjon hindrer dem i å iverksette nødvendige tiltak for å løse problemet. Midler skal sikre at kommunene har ressurser til å styrke lavterskeltilbud, forebyggende arbeid rettet mot barn og unge, samt støtte frivillige organisasjoner som arbeider med psykisk helse, rusforebygging og sosial inkludering.

Begrunnelse:

Utenforskap som samfunnsutfordring: Utenforskap er en av de største utfordringene i dagens samfunn og rammer både individer og lokalsamfunn hardt. Personer som faller utenfor utdanning, arbeidsliv og sosiale arenaer opplever ofte dårligere helse, økt risiko for rusavhengighet og psykiske lidelser, samt lavere livskvalitet. Dette har ikke bare alvorlige konsekvenser for de berørte, men også store økonomiske og sosiale kostnader for samfunnet som helhet.

Kommunenes økonomiske utfordringer: Til tross for at forebyggende tiltak kan redusere utenforskap og spare samfunnet for store kostnader på lang sikt, har mange kommuner ikke økonomisk handlingsrom til å prioritere disse tiltakene.

Stramme kommunebudsjetter fører til at forebyggende tjenester blir nedprioritert, og nødvendige tiltak uteblir. Midler vil sikre at kommunene har kapasitet til å iverksette tiltak som styrker inkludering og forebygger at mennesker faller utenfor samfunnet.

Forebygging som investering: Tidlig innsats er avgjørende for å forhindre utenforskap og sikre at mennesker får mulighet til å delta aktivt i samfunnet. Ved å styrke lavterskeltilbud, skape flere inkluderende møteplasser og samarbeide med frivillige organisasjoner, kan vi redusere de langsiktige kostnadene forbundet med sosial eksklusjon. Investering i forebygging gir ikke bare økonomisk gevinst, men bidrar også til økt livskvalitet og et mer inkluderende samfunn.

Ved å sikre økonomiske midler til forebygging av utenforskap, sikrer vi at kommunene får ressursene de trenger til å møte denne utfordringen. Dette er en nødvendighet for å skape et mer bærekraftig, trygt og inkluderende samfunn, der alle har mulighet til å delta og bidra.

Merknad:

Bør sees i sammenheng med forslag nr 6.02 og 6.06.

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 6.08

Tittel: Sikre at kommuner som tar imot flyktninger ikke blir økonomisk straffet i inntektssystemet når befolkningsveksten skyldes flyktninger og ikke innflyttere fra andre deler av Norge.

Fra: Kongsvinger Arbeiderparti

Forslag:

Det må sikres at kommuner som tar imot og integrerer flyktninger, ikke straffes økonomisk gjennom det kommunale inntektssystemet. Endringer i systemet bør vurderes for å kompensere kommuner som gjør en betydelig innsats for integrering.

Begrunnelse:

Kongsvinger kommune er et tydelig eksempel på hvordan dagens inntektssystem kan virke mot sin hensikt. Som beskrevet i *Kommunal Rapport* [\(1\)](#), har Kongsvinger gjennomført et effektivt integreringsarbeid som har gitt flyktninger tilgang til varig arbeid og boliger. Dette har likevel resultert i økonomiske tap for kommunen fordi deres gode resultater reduserer grunnlaget for statlige tilskudd og inntektsutjevning.

Denne mekanismen i inntektssystemet straffer kommuner som lykkes med å integrere flyktninger. I stedet for å bli belønnet for sin innsats, risikerer kommunene å få svekket økonomi, noe som gjør det utfordrende å opprettholde viktige tjenester både for flyktninger og øvrige innbyggere.

Ved å justere inntektssystemet kan vi sørge for at kommuner som Kongsvinger ikke blir økonomisk straffet for sitt arbeid. Dette vil bidra til å opprettholde motivasjonen for å drive med integrering og sikre at flyktningarbeidet styrker både lokalsamfunn og nasjonen som helhet.

Merknad:**Innstilling:**

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 6.09

Tittel: Kommuneøkonomien må styrkes

Fra: Sør- Odal Arbeiderparti

Forslag:

Det må utarbeides en forpliktende plan / strategi for kommuneøkonomien fremover, som gir kommunene forutsigbarhet og mulighet til å planlegge for fremtiden.

Kommunene må få tilført mer midler gjennom øremerkede overføringer, for å sikre god drift av lovpålagte tjenester.

Begrunnelse:

Mange kommuner er nødt til å drifte lovpålagte tjenester på et minimumsnivå på grunn av trang økonomi. Kommunene klarer ikke å konkurrere om arbeidskraften da de ikke makter å opprettholde samme lønnsnivå som i det private. Dårlig økonomi og konsekvensene det gir for de lovpålagte tjenestene er ikke tilfeldig, men et resultat av politikk.

Merknad:

Balansen mellom øremerkede midler og frie midler er også et spørsmål om graden av lokalt selvstyre; jo mer som øremerkes, jo mindre handlingsrom for lokale folkevalgte. Styret opplever det nye inntektssystemet for kommunene som kom med Ap i regjering og som har effekt fra 2025, er et mer rettferdig og mer forutsigbart system som omfordeler sterkere fra rike kommuner til inntektssvake kommuner enn det systemet vi til nå har hatt.

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 6.10

Tittel: Sikre likeverdig tilbud for mottakere av særlig ressurskrevende tjenester

Fra: Sør-Odal Arbeiderparti

Forslag:

Kompensasjonsordningen for særlig ressurskrevende tjenester må styrkes, slik at staten tar en høyere andel av utgiftene enn de 80% som er over innslagspunktet. Ordningen må fortsatt gjelde for personer som mottar slike tjenester når de passerer 67 år.

Begrunnelse:

Sør-Odal Arbeiderparti er en forkjemper for en rettferdig utjevningsspolitikk i kommune- Norge, og at innbyggere med behov for omfattende hjelp får god helsehjelp uansett hvilken kommune de bor i. Finansiering etter ordningen for særlige ressurskrevende tjenester faller bort når bruker passerer 67 år. Dette er krevende for kommunene å finansiere da trykket på eldreomsorg er stort. Dette er krevende for kommunene da totale utgifter til eldreomsorg øker kraftig i årene som kommer. Statens andel av finansieringen må derfor øke. Samtlige kommuner i Norge må kompenseres ytterligere med enklere og mer treffsikre tilskuddsordninger for å sikre mottagere av særlig ressurskrevende tjenester et likeverdig tilbud.

Arbeiderpartiet skal være en garantist for å ta vare på de svakeste i vårt samfunn, og vi skal stå opp for de som ikke klarer å kjempe for egne rettigheter. Derfor må kommunene få tilstrekkelige ressurser slik at de er i stand til å gi denne brukergruppen gode tjenester og verdige liv. Det vil gjøre at kommunene er i stand til å gi et godt og likeverdig tilbud til mennesker med omfattende, varige hjelpe- og pleiebehov også etter at disse har nådd pensjonsalder.

Merknad:**Innstilling:**

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 6.11

Tittel: Støtteordninger ved rovvilt angrep

Fra: Nord -Fron Ap, Sør-Fron Ap og Ringeby Ap

Forslag:

Innlandet Ap må jobbe for gode økonomiske støtteordninger for opprydding etter rovviltangrep for landbruket/bonden/skadelidende.

Begrunnelse:

Gjeldende rovviltpolitikk har ei todelt målsetting. Det skal sikre bærekraftige rovviltbestander, og en fremdeles aktiv og allsidig bruk av utmarksressursene og levende lokalsamfunn.

Nå har det seg slik at det blir rovvilt angrep både med overholdte bestandsmål og når vi får streifdyr slik som ulv. Dette skjer både i kjente og ikke kjente områder for rovvilt, og vil sannsynlig skje i fremtiden. Dette fører med seg store konsekvenser og belastninger.

Dette skaper mange uheldige følger for den bonden som blir rammet, både økonomisk, fysisk og psykisk.

Når ulykka er ute, skal det mobiliseres ressurser for å hente hjem/avlive skadde og drepte dyr for dokumentasjon. Dyr skal etterses og resterende besetning evt. hentes hjem til gården for ivaretagelse etter et slik angrep.

Det finnes ingen ordning verken i kommunal eller statlig regi som ivaretatt godtgjøring for en slik mobilisering godt nok. Dette er hjelp og tiltak som oftest blir gjort på dugnad fra beitelag, venner og familie til den skadelidde.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 6.12

Tittel: Ressurskrevende brukere

Fra: Vestre Toten Arbeiderparti

Forslag:

Statlig fullfinansiering av ressurskrevende brukere

Begrunnelse:

Dette er den gruppen av kommunale tjenestemottakere som isolert sett gjør størst belastning på de kommunale budsjettene, og som kommunen i svært liten grad har adgang til å påvirke selv. I en slik ordning må statlig organ ha anledning til å evaluere vedtaket, og samtidig fastsette oppmåling av tjenesten.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 6.13

Tittel: Vann og avløp, revidert EU-avløpsdirektivet

Fra: Trysil Arbeiderparti

Forslag:

I forbindelse med innføringen av det reviderte EU-avløpsdirektivet må det innføres statlige finansierungsordninger som gjør det mulig for kommunene å gjennomføre de store investeringene som dette medfører.

Begrunnelse:

Det reviderte EU-avløpsdirektivet representerer en vesentlig skjerping av kravene for avløpsvannshåndtering, med særlig vekt på beskyttelse av menneskers helse og miljøet, samt å nå målet om klimanøytralitet og nullforurensning i 2025. Når det revidert direktiv, blir gjeldende for norske kommuner etter innarbeidelsen EØS-avtalen vil dette få stor betydning for den enkelte kommune gjennom lovpålagte krav. Mange kommuner står foran store investeringer innen vann og avløp for å kunne klare å tilfredsstille de nye kravene som det reviderte avløpsdirektivet pålegger. Det er spesielt de nye rensekravene for å redusere utslippene som blir en stor utfordring. Vi vet disse investeringene ligger innenfor selvkostområdet, men med de krav som nå stilles, er det urimelig at alle utgifter skyves over på brukerne. Her bør/må det komme statlig finansieringsordninger. Støtteordningene kan innrettes mot nye investeringer og/eller renovering av gamle renseanlegg til kommunene eller det kan gis subsidier til abonnentene som for eksempel reduksjon i mva. Staten må gjennom statsforvalteren eller andre instanser veilede kommunene i denne omstillingen. Dette er kompetanse som ikke hver og en kommune greier å matche alene. Kommunen trenger hjelp og veiledning – ikke bare pålegg.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 6.14

Tittel: VA – Opprydding spredt avløp

Fra: Ringebu, Sør-Fron og Nord-Fron Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti må arbeide aktivt for å ta opp med statsforvalteren og andre statlige myndigheter forslag om å få etablert en statlig finansieringsordning for opprydding av spredte avløp. En slik ordning bør omfatte både tilskudd og gunstige lån. Kommunene bør kunne ta ansvaret for å administrere ordningen.

Begrunnelse:

Det er EUs vanndirektiv som ligger til grunn for opprydding i spredt avløp. Vanndirektivet har blitt gjort gjeldende i Norge gjennom EØS-avtalen. Vanndirektivet har som generelt mål at alle vannforekomster som et minimum skal opprettholde eller oppnå "god tilstand" i tråd med nærmere angitte kriterier. Gjennomføring av tiltakene vil kunne bli svært dyrt for den enkelte eier av eiendom som får pålegg om tiltak. Kostnadene vil kunne stå i et åpenbart misforhold til eiendomsverdien og eierens betalingsevne. Tiltakene vil dermed kunne true opprettholdelse av mange boplasser med såkalt "spredt avløp".

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 6.15

Tittel: En sosialdemokratisk landbrukspolitikk

Fra: Tolga Arbeiderparti

Forslag:

- Sikre økonomisk vekst i landbruket som helhet.
- Særlig satse på små og mellomstore bruk.
- Styrke tilskuddsordninger for både beitebruk og aktiv setring.
- Føre en aktiv kanaliseringpolitikk for å sikre matproduksjon i hele landet og økt selvforsyning.

Begrunnelse:

Mat (og rent vann) er det eneste vi mennesker er helt avhengige av å få. En god matpolitikk handler derfor om helt eksistensielle behov. Landbrukspolitikk er derfor også både beredskapspolitikk og helsepolitikk, og er kanskje det aller viktigste vi som samfunn gjør. Videre er det både distriktspolitikk siden vi har matproduksjon over hele landet, men også viktig bypolitikk: folk i Oslo klarer seg ikke uten matproduksjonen ellers i landet. Dette er altså i kjernen av «by og land, hand i hand».

En ren Arbeiderparti-regjering med landbruksminister fra vår region er en enestående mulighet til å gjennomføre en fremtidsretta, sosialdemokratisk landbrukspolitikk som ser helheten og sikrer landbruket de betingelsene som skal til for å opprettholde – og videreutvikle – en trygg og bærekraftig matproduksjon over hele landet.

Merknad:**Innstilling:**

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 6.16

Tittel: Matberedskap – og levende lokalsamfunn

Fra: Vestre Slidre Arbeiderparti, med støtte fra de andre partilaga i Valdres

Forslag:

Mat og rent vann må være prioritet nummer 1, uavhengig av stand og stilling, geografisk, kulturell, religiøs eller politisk tilhørighet. Vi vil ha et Nasjonalt senter for

Fjellandbruk som skal være med å bidra til et lønnsomt og bærekraftig landbruk i fjellområdene plassert her i Valdres på Løken gård. Utgangspunktet må være fjellbygdenes særtrekk og fortrinn og med fjellbondens behov i sentrum.

Begrunnelse:

Med økt fare for flom og katastrofer, trenger vi ha en helhetlig plan for matvareberedskap om en krise rammer oss. Dette er et politisk ansvar, og vi må legge til rette for at vi kan dyrke mat i hele landet.

Fjellandbruket trenger en spesiell oppmerksomhet, ellers står vi i fare for å miste mye av landbruket i fjellregionen. Vi må styrke og motivere til økt matvareproduksjon i landbruket for å få større matsikkerhet og levende lokalsamfunn. Vi må få større selvforsyningsgrad og utnytte de ressursene vi har der vi bor. Fjellandbruket har mye å hente på å hente forenheter i utmarka. Det er viktig å utnytte de fortrinnene vi har til melk og kjøttproduksjon. Det bør stimuleres til korn- og grønnsaksdyrking på flatbygdene.

Vi må legge til rette for at de unge motiveres til å overta og drive gårdene videre. Rekruttering i jordbruket er et samfunnsansvar. Å produsere mat for andre må være både lønnsomt og attraktivt. Et levende lokalsamfunn leverer mye mer enn mat og matberedskap. Det leverer verdier, kultur og levende lokalsamfunn med vilje og evne.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 6.17

Tittel: Investeringstilskudd for nitrogenfjerning

Fra: Gjøvik Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti forventer at regjeringen innfører betydelige investeringstilskudd for nitrogenfjerning fra avløpsrenseanlegg innenfor Oslofjordens nedbørsfelt.

Begrunnelse:

I alle kommuner som ligger innenfor Oslofjordens nedbørsfelt, er det varslet at det kommer krav om nitrogenfjerning ved utslipp av kommunalt avløpsvann, for å forbedre den økologiske tilstanden i fjorden.

En stor del av forurensningsforskriftens bestemmelser om avløp, er en implementering av EUs avløpsdirektiv, som Norge er forpliktet til å etterleve gjennom EØS-avtalen. Dette betyr at dersom det avdekkes at nitrogen i ulike kjemiske former bidrar til økt eutrofiering, er Norge forpliktet til å sikre at kommunalt avløpsvann blir behandlet for å fjerne nitrogen.

Flere kommuner står allerede overfor store kostnader knyttet til fornying og utbedring av vann- og avløpsnett, med betydelige avgiftsøkninger til innbyggerne. Når kravene om nitrogenfjerning ved kommunale renseanlegg innføres, vil de kommunale gebyrene økes ytterligere, noe som vil gjøre det vanskelig å få gjennomført dette tiltaket.

For at dette miljøtiltaket skal være gjennomførbart, må staten bidra i betydelig grad. Det er behov for store investeringstilskudd til ombygging og oppgradering av kommunale renseanlegg. Dette for å sikre at kravene kan etterleves uten at kostnadene blir uoverkommelige for kommunene og innbyggerne.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 6.18

Tittel: Kommuneøkonomi generelt, distriktskommuner spesielt

Fra: Stor-Elvdal Arbeiderparti

Forslag:

Begrunnelse:

Perioden 2022-2024 har, for ualminnelig mange kommuner, bydd på ekstremt store utfordringer i de enkeltes økonomiske resultater.

Derav også krav om store/krevende økonomiske innsparinger i de enkeltes budsjetter, med det til følge at innbyggernes tilbud er/blir sterkt redusert fra kommunenes side.

Dette samtidig med at mange opplever en meget stram personlig økonomi. Gjennomgående med særdeles usosial belastning som resultat for innbyggerne i de fleste distriktskommuner.

Noe av utfordringene kan selvsagt forklares med dagens situasjon i verden rundt oss, men samtidig et resultat av villet politikk fra sentralt hold i den norske regjering og storting.

I Innlandet fylke kan en peke på svært utfordrende mangler i offentlig samferdselstilbud, som også innbefatter enorme etterslep av vedlikeholdsmidler til vårt omfattende fylkesveinett. Noe som igjen virker negativ i forhold til næringsliv, både eksisterende som nyetableringer. (tenk bosetning og befolkningsutvikling som økonomiske plussfaktorer)

Arbeiderlagets medlemmer har p.t. ikke oversikt over om, de fra sentralt hold, foreslåtte reduksjoner i personbeskatningen vil føre til lavere skatteinntekter for

kommunen? Om det påføres lavere kommunale inntekter av dette, vil det vel bare føye seg inn i sentrale myndigheters praksis med overføring av ansvar for å løse samfunnsoppgaver, til kommunene uten medfølgende økonomisk kompensasjon over tid.

I en større sammenheng er/vil ACER-avtalen (strømkostnader/el-omsetning uten norsk kontroll/styring) og «det grønne skiftet» (transportkostnader og kostnader til infrastruktur grunnet krav om elektrifisert tungtransport og anleggsmaskiner) kreve uante kostnadsøkninger! Dette også ytterligere belastende for kommuner som, i de fleste tilfeller over tid, har nedprioritert vedlikehold av infrastruktur grunnet press i kommuneøkonomien. (Tysnes i lastebileierforbundet hevder at en ny el-lastebil i 60 tonnns klassen vil koste 2-2,4 millioner mer i anskaffelse, enn en tilsvarende dieseldreven?)

Det mest sannsynlige er at «regninga» for dette, blir dyttet over på forbrukere/innbyggere, som følge av økte transport- og maskinkostnader ved enhver type anleggsvirksomhet!

Arbeiderlaget er meget bekymret for utviklinga, vi ber derfor kommunepartiet vedta å ta våre bekymringer på alvor og fremme disse som forslag til Innlandet Arbeiderparti sitt årsmøte.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 6.19

Tittel: Utjevning av inntekter i takt med økt oppgaveoverføring

Fra: Vestre Toten Arbeiderparti

Forslag:

Øke andel av tilbakeført skatt til kommunene.

Begrunnelse:

Pr. i dag tilbakeføres kun ca. en tredjedel av de totale skatteinntektene til kommunen. Hoved andelen av offentlige tjenester ytes i kommunen, og en rimeligere fordeling av inntektene vil gi mindre behov for usosiale avgifter og lokale skatter (eiendomsskatt).

Merknad:

På grunn av en feil er forslaget ikke oversendt forberedende redaksjonskomité, og foreslås oversendt redaksjonskomiteen for politiske saker som skal arbeide under årsmøtet.

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 6.20

Tittel: Økte kommunale overføringer

Fra: Vestre Toten Arbeiderparti

Forslag:

Øke kommunens frie inntekter med 50%.

Begrunnelse:

Vekst i tjenester og økt antall og omfang av lovpålagte oppgaver over flere år tilsier at kommunens frie inntekter må økes betraktelig for å opprettholde et visst handlingsrom og gjennomføringsevne.

Merknad:

På grunn av en feil er forslaget ikke oversendt forberedende redaksjonskomité, og foreslås oversendt redaksjonskomiteen for politiske saker som skal arbeide under årsmøtet.

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

7.0 Øvrige temaer

Forslag nr. 7.01

Tittel: Behold postombringingen

Fra: Folldal Arbeiderparti

Forslag:

Ordningen med postombringing må beholdes med minimum levering én dag pr. uke.

Begrunnelse:

Postutvalget forslår at vi ikke lenger skal få post levert hjem i postkassen, men at hovedregelen skal være at mottaker selv må hente posten på et såkalt «hentepunkt». Forslaget vil ramme hver enkelt av oss, og det vil særlig ramme sårbare grupper som eldre, funksjonshemmede og ikke-digitale grupper i befolkningen. Noe som kan bidra til at de kan miste viktig informasjon. Vi har forståelse for at Posten, på grunn av nedgang i postvolum og endrede kundebehov, ser seg nødt til å vurdere omstilling og endret tjenestetilbud. Omlegging fra postlevering annenhver dag til én dag i uken vil spare fellesskapet for store kostnader, samtidig som alle - i hele landet - er sikret hjemlevering av post. Dersom noen har behov for hyppigere tilgang til posten, kan

hentepunkt velges som supplement til hjemlevering. Forslaget om å utvikle det eneste landsdekkende fysiske distribusjonsnett som vi har i Norge, er et grunnleggende og irreversibelt valg som vil svekke nasjonens beredskapsevne.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 7.02

Tittel: Ungdomskriminalitet

Fra: AUF i Innlandet

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil øremerke midler til sommerjobber i kommunene, og legge til rette for flere deltidsjobber for unge under 18 år. Lavterskeltilbudene for psykisk helse må sikres for alle ungdommer, og oppfølgingstjenesten må styrkes.

Målgruppen må prioriteres til å være ungdom mellom 16 og 24 år i hele landet.

Bemanningen i kriminalomsorgen må styrkes, og det må etableres egne fengsler for unge innsatte mellom 18 og 24, som målretter seg mot førstegangssøknader og innsatte overført fra ungdomsenhetene.

Begrunnelse:

Felles for ungdommer som begår kriminelle handlinger, er at de har vært i kontakt med barnevernet i løpet av oppveksten, deres foreldre har i snitt lavere utdanningsnivå, inntekt og mottar oftere trygdeytelser. Et overveldende flertall av barn og unge som begår kriminalitet har vokst opp med levekårsutfordringer. De kommer oftere fra hjem med rus, vold, ustabile boforhold og fraværende foresatte. Samtidig har de oftere psykiske problemer de ikke har

fått hjelp med, og mislykkes i en skole som ikke følger dem opp. Det anslås å være omkring 200 barn i Norge som er i aktiv kriminalitet og står for mye av økningen. Det er en liten gruppe i samfunnet som står for økningen av ungdomskriminalitet.

I et samfunn bygget på sosialdemokratiske verdier løser vi våre utfordringer i fellesskap. Vi vil alltid møte utenforskap med hjelp før straff. Noen barn og ungdommer begår likevel så alvorlige kriminelle handlinger at samfunnet må reagere. Da må reaksjonen komme raskt, og skape endring hos den enkelte. Det krever et samarbeid mellom et fellesskap som skal stille opp, og ungdom som tar ansvar for egne handlinger.

Merknad:

Arbeiderpartiets gjeldende politikk knyttet til ungdomskriminalitet er blant annet:

- Barne- og ungdomskriminalitet skal raskere få konsekvenser, straffene skal bli strengere og kriminalomsorgen bedre.

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 7.03

Tittel: Likestillingas neste steg

Fra: AUF i Innlandet

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil sikre mer praktisk læring, mindre stillesitting, en mer sømløs overgang fra barnehage til grunnskole og et sterkere lag rundt eleven. Det må arbeides for å øke antallet menn i helse, og etableres en strategi for hvordan å rekruttere flere mannlige helsesykepleiere. Psykiske helsetilbud rettet spesifikt mot gutter må styrkes, og Innlandet Arbeiderparti vil arbeide for at flere fysiske møtesteder der menn og kvinner kan få bruke praktiske ferdigheter også i fritiden gjøres tilgjengelig for unge.

Begrunnelse:

Det er ingen tvil om at menn i dagens samfunn møter en del kjønnskillinger som skaper problemer fordi man er mann. Dette blir synlig allerede i oppveksten, og forsterkes for mange gjennom skoleløpet. Særlig gutter med flere sårbarhetsfaktorer er utsatt. Likestilling er ikke et nullsumsspill og det er på tide at sosialdemokratiet møter dette med reell politikk.

Innlandet Arbeiderparti mener at alle unge har hoder og hender fellesskapet trenger. Alle unge menn har egenskaper å tilføre fellesskapet, men for ofte møter man et fellesskap som ikke spiller oss gode. Skal det skje, må velferdsstatens forskjellige etater legges til rette for menn med behov for hjelp i hverdagen.

Ofte løftes psykisk uhelse som en av de større utfordringene knyttet til menns utfordringer. Dette må man løse fra begge ender, både gjennom forebygging, men også med et ordentlig tilbud for de som sliter. Det vi ser er at lavterskeltilbud tiltenkt alle, dessverre ofte virker utilgjengelige for menn. Da er det viktig å tenke nytt i målrettede tiltak for psykisk helsetilbud for menn.

Å møte menn sine utfordringer handler ikke om mindre fokus på kvinners utfordringer. Likestillingens neste steg er en anerkjennelse av at utfordringene ikke kan møtes helt likt, og at det noen ganger er klokt å se på disse for hvert kjønn, for å lettere komme frem til løsninger som monner.

Merknad:**Innstilling:**

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 7.04**Tittel:** Blodgivning for alle**Fra:** AUF i Innlandet**Forslag:**

Innlandet Arbeiderparti vil få fortgang i prosessen om å tillate homofile å donere blod, og legge til grunn Folkehelseinstituttet sin vurdering av karantenetiden på seks måneder siden siste nye sexpartner i et nytt regelverk.

Begrunnelse:

I fjor tydet alt på at man endelig hadde fått gjennomslag for å tillate blodgivning for homofile etter samme regler som heterofile. Gleden ble dessverre kortvarig, da man i januar utsatte implementeringen på ubestemt tid. Til tross for et stort behov for mer blod, og en gruppe i befolkningen der mange også har et ønske om å bidra, så har ting siden den gang stått helt stille.

Forskning fra blant annet Norge og Sverige har vist at homofile i stabile parforhold har like lav risiko for smitte som heterofile par. At homofile i slike livssituasjoner da skal pålegges å avstå fra sex et helt år, for å kunne gi blod, sier seg selv at er ulogisk.

Et nytt regelverk må få til å både være kunnskapsbasert, men samtidig sørge for at flere kan bidra med å gi blod. Prinsipielt er det også for skeive i Norge viktig å bli anerkjent som likeverdige, og at fordommer fra fortiden ikke skal få henge igjen på ubestemt tid. Forskning og faglige diskusjoner må legges til grunn, men det kan ikke somles bort når det er vist politisk vilje til å endre regelverket. Å likestille homofile og heterofile i regelverket er mulig, og Arbeiderpartiet bør som tidligere være pådriveren for dette.

Merknad:

Her er det varslet endring fra regjeringen:

<https://www.helsedirektoratet.no/nyheter/menn-som-har-sex-med-menn-ma-vente-med-a-gi-blod>

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 7.05**Tittel:** En sosialdemokratisk forebyggings- og behandlingsreform**Fra:** AUF i Innlandet**Forslag:**

Innlandet Arbeiderparti vil at personer som blir tatt for ulovlig rusmiddelbruk eller med mindre mengder ulovlige rusmidler til eget bruk, ikke påføres straff, men får tilbud om hjelp og behandling. For Innlandet Arbeiderparti er det viktig at barn og unge ikke

skal få behandlingstilbud ment for voksne, men få tilbud om behandling som tilpasses deres behov. Det offentlige rusbehandlingstilbudet i kommunene og helseforetakene må styrkes og bygges ut, og anbudsmodellen i helseforetakene må endres slik at kvalitet, fagkompetanse og innhold ikke vektes ned til fordel for pris.

Begrunnelse:

Rusmiddelavhengighet er et helseproblem, og må behandles som det. Ruspolitikken må legges opp slik at alle som bruker ulovlige rusmidler, reelt sett har samme tilgang til offentlige helsetjenester og velferdstilbud som andre. Det er ikke tilfeldig hvem som bruker ulovlige rusmidler eller hvem som utvikler et problematisk forhold til rus. De aller fleste med en rusmiddelavhengighet har opplevd traumer i barndommen, omsorgssvikt eller har et udiagnostisert psykisk helseproblem. Arbeiderpartiet erkjenner at ruspolitikken som har vært ført i Norge har vært feilslått. 25. oktober 2024 la regjeringen fram en forebyggings- og behandlingsreform for rusfeltet. Arbeiderpartiets mål er at færrest mulig begynner med rus, og at de som sliter med rus får den hjelpen de trenger for å leve gode liv. Forebyggingsarbeidet må derfor være todelt; forebygging av bruk og skadeforebyggende overfor rusbrukere.

Merknad:

Dette er Arbeiderpartiets gjeldende politikk:

- Foreslå en ny, samlet straffebestemmelse om bruk, erverv og innehav av mindre mengder narkotika til egen bruk, og avklare hvilke narkotikaovertridelser som faller inn under den nye straffebestemmelsen og om dagens mengdegrenser bør reduseres.

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 7.06

Tittel: Unge må få bedre råd!

Fra: AUF i Innlandet

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil øke frikortgrensa til 130 000 kr, og styrke gratisprinsippet i skolen. Lappen må bli gratis for alle som fullfører yrkesfaglig utdanning, stipendene i videregående på økes. Innlandet Arbeiderparti vil innføre et nasjonalt ungdomskort på kollektivtransport, og innføre gratis idrettstilbud for alle unge.

Begrunnelse:

I dyrtid er det alltid sosialdemokratiets jobb å ivareta vanlige folks personlige økonomi etter beste evne. Dyrtid rammer dem med minst aller hardest, og da er det vårt ansvar å sikre at fellesskapet hjelper til. Sosialdemokratiet tror på universelle velferdsløsninger og tiltak som gjør det lettere for unge å fullføre skolen, komme seg i jobb og gjør det lettere å velge grønt. Nå er tiden inne for å vise at det er sosialdemokratiet som er best egnet for å ta vare på lommeboka til folk flest. Å

avlaste familiers økonomi handler ikke bare om å utvide velferden, men også om å gjøre konkrete grep som løfter unges økonomi, og avlaster foreldres økonomiske bekymringer.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 7.07

Tittel: Kampen mot "kjøp og kast"

Fra: AUF i Innlandet

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil gjøre det billigere å reparere enn å kjøpe nytt, samt fjerne moms på reparasjoner og utleie av klær, tur- og sportsutstyr, verktøy og elektronikk. Det må gis insentiver til oppstart av reparasjonsverksteder for forbruksvarer, og stilles krav til åpenhet fra produsenter av forbruksvarer om innhold, arbeidsforhold og miljøkonsekvenser knyttet til produksjonen.

Begrunnelse:

Norge har i dag et enormt forbruk, noe som ikke vil være forenelig i overgangen til et mer fornybart samfunn som vi er på vei inn i. Målet må være å ombruke, gjenvinne og ta vare på ressursene i alt som produseres i en sirkulærøkonomi.

Sirkulærøkonomien lar ressursene gå i sirkler, heller enn at de forbrukes. Den innebærer også å kontrollere bruken av ikke-fornybare ressurser som mineraler og metaller, samtidig som vi klarer å balansere bruken av fornybare ressurser.

Den sirkulære økonomien innebærer at det lønner seg å reparere heller enn å kjøpe nytt, at det stilles krav til holdbarhet på det som produseres og at avfallet brukes som nye ressurser heller enn å bli sett på som en byrde. På lang sikt vil en sirkulær økonomi bidra til at det skapes minimalt med avfall, fordi alle ressursene går i sirkler der nye produkter oppstår når gamle blir ødelagt. Derfor er det viktig at det er lønnsomt for bedrifter og aktører å produsere produkter som er laget for å være sirkulære.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 7.08**Tittel:** En boligpolitikk for alle**Fra:** AUF i Innlandet**Forslag:**

Innlandet Arbeiderparti vil bygge opp en sosial leieboligsektor gjennom å samarbeide med kommuner, næringsliv og ideelle om å satse på allmennboligprosjekter som bidrar til flere og rimeligere leieboliger. Leietakernes rettigheter må styrkes, gjennom å innføre en ny husleielov med styrket oppsigelsesvern og bedre beskyttelse mot ulovlige leieøkninger, samt å opprette et uavhengig organ som kan gi utleier pålegg om å sikre at boligen oppfyller lovens krav.

Begrunnelse:

Innlandet Arbeiderparti mener det er grunnleggende urettferdig at det kun er de mest velstående av oss som kan klare å komme seg inn på boligmarkedet som ung, og vil at det skal bli lettere å komme inn på boligmarkedet for alle, uavhengig av inntekten din eller av inntekten til foreldrene dine. For at alle skal ha en reell mulighet for å komme seg inn på boligmarkedet krever det en boligpolitikk som svekker muligheten for å gjøre bolig til et investeringsobjekt.

Alle skal kunne eie sitt eget hjem, men det må også være trygt og rimelig å leie. 1 million nordmenn er i dag leietakere, da må leietakers rettigheter bli ivaretatt, og sikre at vi har et profesjonalisert, rettferdig og forutsigbart leiemarked.

Merknad:**Innstilling:**

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 7.09**Tittel:** Universelt utformet kollektivtilbud for alle**Fra:** AUF i Innlandet**Forslag:**

Innlandet Arbeiderparti vil jobbe for at kollektivtilbudet blir universelt utformet og tilgjengelig for alle, bevilge mer ressurser, og pålegge kollektivselskap å ta med seg mennesker uavhengig av funksjonsevne på lik linje med andre passasjerer.

Begrunnelse:

Alle skal ha like muligheter til å delta i samfunnet, uavhengig av funksjonsevne eller bakgrunn. Derfor er det viktig å sikre at kollektivtilbudet er universelt utformet og tilgjengelig for alle. Slik det er i dag møter både mennesker med nedsatt funksjonsevne, eldre og barn ulike utfordringer med kollektivtransport. Derfor er det viktig at man jobber for et universelt utformet kollektivtilbud, slik at alle, uavhengig av mobilitet, kan reise trygt og uavhengig med kollektivtransport.

Merknad:

Styret i Innlandet Ap ønsker å behandle samferdselssaker i representantskapet både i juni 2025 og i september 2025.

Innstilling:

Oversendes styret for forberedelse til behandling i representantskapet i juni og september.

Forslag nr. 7.10

Tittel: Ny boligpolitikk

Fra: Nord-Odal Arbeiderparti

Forslag:

- Vil øke lånerammene til husbanken slik at det blir enklere for unge etablerere og enslige til å søke om husbanklån og/eller tilskudd for å kjøpe eller bygge en bolig.
- Vil øke bevillingene til boligbyggerlagene kan bygge mer
 - Legge til rette for at boligbyggerlagene kan selge bolig under markedspris
 - Øke mulighetene for at boligbyggerlagene også kan etablere rene utleie enheter
- Utnevne boligansvaret til en minister som gis ansvar for å gjenreise en rettferdig boligpolitikk.
 - Statsråden skal stille krav til boligkvalitet og prissetting
 - Statsråden skal stille tydelige forventinger til utbyggere, boligbyggerlag, banker og arkitektbransjen.
 - Statsråden skal legge til rette for leie til eie ordninger

Begrunnelse:

Det finnes ikke nok boliger i landet. Det at det ikke bygges nok fører til at hvert år settes det nye prisrekorder og det blir stadig vanskeligere å komme inn på boligmarkedet. Det blir mer og mer tydelig det er ett behov for statlig innsats for å bedre markedet. Når markedet ikke viser seg egnet til å svare på samfunnets utfordringer, må Arbeiderpartiet som et ansvarlig styringsparti ta ansvar for felleskapets beste. Tilgang til en trygg, god bolig og tak over hodet er ikke et spekuleringsobjekt, men en grunnleggende menneskerettighet til å leve trygge gode liv. Derfor må lånerammene og tilskuddene til husbanken rustes kraftig opp slik at alle med kan søke om husbanklån for å bygge hus av god kvalitet eller kjøpe sin første bolig. Bevillingene til boligbyggerlagene må rustes opp, slik at lagene kan selge boenheten til sine medlemmer til under markedspris eller etablere flere utleieenheter, til de som ikke ønsker å eie selv.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 7.11

Tittel: Økt satsing på botilbud for eldre

Fra: Østre Toten Arbeiderparti

Forslag:

Forslaget fremmes med henvisning til regjeringens offensive boligpolitikk og vedtak fra fjorårets årsmøte, der økt fokus på Husbanken og den sosiale boligpolitikken var ett av vedtakene. I takt med en sterkt endret demografi, øker behovet for boliger for eldre. Derfor må det satses sterkere på boligutbygging i form av bofellesskap med tilhørende fellesfunksjoner for gruppa eldre. Markedet alene løser ikke disse utfordringene og kommunene må derfor ta et sterkere grep rundt den sosiale boligbyggingen. For å bidra til boligpriser, gjennom eie eller leie, må Husbankens virkemidler utnyttes i sterkere grad og rettes også mot utleieboliger.

Begrunnelse:

Mange eldre har ikke økonomi til å finne løsninger på det ordinære boligmarkedet og for å sikre gode botilbud til alle, uavhengig av økonomi, må kommunene legge til rette for bofellesskap til overkommelige priser. Dette må sikres gjennom en klart uttrykt kommunal boligpolitikk, Husbankens virkemidler, krav og forenklinger i reguleringsplaner og en økt andel utleieboliger.

Merknad:**Innstilling:**

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 7.12

Tittel: Styrking av kollektivtilbudet i Gjøvik-/Totenregionen og mot Gardermoen

Fra: Østre Toten Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti og Fylkeskommunen skal arbeide aktivt for å styrke kollektivtilbudet internt i Gjøvik-/Totenregionen og mot Gardermoen. I deler av Gjøvik-/Totenregionen er kollektivtilbudet svært dårlig og hindrer bruk av kollektivreiser i et betydelig og integrert arbeidsmarked. Dette medfører en svært høy privatbilbruk.

Begrunnelse:

Gjøvik/Toten har en svakt utviklet infrastruktur og et kollektivtilbud som ikke tilfredsstiller kravet til fleksibilitet og miljøhensyn i våre transportbehov. Med det

bosettingsmønsteret som er i vår region sett opp mot en stor konsentrasjon av arbeidsplasser, gir dette et omfattende pendlingsmønster som i all hovedsak medfører en betydelig privatbilbruk. Dersom vi skal nå målet om en mer miljøvennlig transport i vår region, er det behov for et vesentlig bedre utbygd kollektivtilbud.

Dette gjelder også vår regions manglende bussforbindelse mot Gardermoen som hovedflyplass og arbeidsmarkedsområde.

Merknad:

Styret i Innlandet Ap ønsker å behandle samferdselssaker i representantskapet både i juni 2025 og i september 2025.

Innstilling:

Oversendes styret for forberedelse til behandling i representantskapet i juni og september.

Forslag nr. 7.13

Tittel: En helhetlig og økt satsing på Fylkesveg 33

Fra: Østre Toten Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti skal arbeide aktivt for at Fylkesveg 33 gis en helhetlig strategi og satsing på strekningen Gjøvik-Minnesund. I dette ligger behovet for et nært og kontinuerlig samarbeid med Akershus fylkeskommune. En slik helhetlig strategi må legges til grunn i Handlingsplan for fylkesveger i begge fylkeskommuner og parsellvis utbygging må skje på bakgrunn av kost-/nyttberegninger, trafikkbilde og behov.

Begrunnelse:

Fylkesveg 33 er en svært viktig vegforbindelse mellom Gjøvik/Toten og E6 ved Minnesund. Tungtrafikkandelen tilsier at dette er en viktig transportåre for en region med stor vareproduksjon fra industri og landbruk, med tilhørende behov for uttransport. Da er det nødvendig at det legges en helhetlig strategi for den samlede vegstrekningene Gjøvik-Minnesund før en foretar parsellvise utbedringer. Fylkesveg 33 utfyller sammen med Rv 4 det samlede transportbehovet fra en region med spesielt høy verdiskapning.

Merknad:

Styret i Innlandet Ap ønsker å behandle samferdselssaker i representantskapet både i juni 2025 og i september 2025.

Innstilling:

Oversendes styret for forberedelse til behandling i representantskapet i juni og september.

Forslag nr. 7.14

Tittel: Rettigheter til mennesker med nedsatt funksjonsevne

Fra: Gjøvik Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti krever at partiet i regjering, uten ytterligere plunder og heft, tar de nødvendige skritt for innlemmingen av FN-konvensjonen om rettigheter til mennesker med nedsatt funksjonsevne i den norske menneskerettsloven.

Begrunnelse:

I partiprogrammet vårt står det at vi vil innlemme FN-konvensjonen om rettigheter til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD) i den norske menneskerettsloven. Dette programmet ble vedtatt for 4 år siden. Intet har i realiteten skjedd. Blir dette stående så er det diskriminering, intet mindre, intet mere. FNs barnekonvensjon er innarbeidet, likeledes FNs kvinnekonvensjon. Disse er innarbeidet fordi barn og kvinner defineres som sårbare og følgelig trenger ekstra beskyttelse. Denne sårbarheten bestrides ikke. Mennesker med nedsatt funksjonsevne har en sårbarhet fullt på høyde med barn og kvinner. Vi kan ikke vente lenger på innarbeidelsen av CRPD i norsk menneskerettslovgivning.

Merknad:

Regjeringen meldte 5. februar at de vil ta FNs konvensjon om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne inn i menneskerettsloven.

Innstilling:

Forslaget vedtas

Forslag nr. 7.15

Tittel: Forbud mot oppskyting av privat fyrverkeri

Fra: Gjøvik Arbeiderparti

Forslag:

Arbeiderpartiet skal jobbe for et nasjonalt forbud mot oppskyting av privat fyrverkeri.

Begrunnelse:

Hvert år fylles himmelen med gnistrende lys og eksplosjoner på nyttårsaften, men bak showet ligger alvorlige konsekvenser. Fyrverkeri forårsaker årlig skader på mennesker og dyr. Brannskader, øyeskader og hørselsskader rammer både voksne og barn, mens dyr opplever ekstremt stress. Kjøledyr rømmer, og ville dyr mister orienteringen.

Fyrverkeri fører også til branner som skader eiendom og belaster brann- og helsevesenet. I tillegg bidrar det til alvorlige miljøproblemer, med utslipp av giftige stoffer som forurensar luft, vann og natur. Plast- og metallrester fra fyrverkeri brytes langsomt ned og skader dyrelivet.

Det er tid for endring. Vi kan feire nyttår uten fyrverkeri gjennom alternativer som lasershow, lysoppvisninger og sosiale arrangementer med mat og musikk. Flere byer har allerede tatt i bruk slike løsninger.

Ved å velge miljøvennlige og trygge alternativer kan vi redusere ulykker, beskytte dyr og forbedre miljøet. La oss starte en ny tradisjon som gjør nyttårsaften trygg og bærekraftig – til glede for alle.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 7.16

Tittel: Kampen mot ungdomskriminalitet

Fra: Lillehammer Arbeiderparti

Forslag:

Vi må bli bedre til å forebygge Ungdomskriminalitet. Skape bedre samhandling mellom ulike etater som jobber med barn og unge, som Grunnskoler, Videregående skoler, utekontakter, Barnevern, NAV, politi, og kommunen som helhet. Få ungdommer som havner utenfor samfunnet inn igjen i utdanning eller jobb.

Begrunnelse:

De siste årene har ungdomskriminaliteten økt drastisk. Økningen har vært størst i de større byene, men vi ser økt ungdomskriminalitet også i vårt område. Denne utviklingen må vi i arbeiderpartiet ta på alvor, og aktivt forebygge og forhindre. Det er mange måter vi kan forebygge ungdomskriminalitet, men mye av det handler om å sørge for at ungdom ikke kommer på utsiden av samfunnet til å begynne med. Dette arbeidet starter allerede den dagen ungene våre blir født. Å forhindre at ungdom faller utenfor handler om at alle skal bli inkludert i felleskapene vi har i samfunnet. Fellesskapet i barnehagen, skolen, fritiden og i idretten er avgjørende for å forhindre at ungdommer faller utenfor. Det bør derfor være en målsetning i Norge om at flest mulig får deltatt i barnehagen og idretten. Her er det mye velferdsstaten kan gjøre som blant annet å sørge for at idretten har lave kontingentsatser slik at det ikke er økonomien som gjør at folk faller ut.

I tillegg til å forebygge ungdomskriminalitet, så må vi også klare å forhindre den. For å forhindre ungdomskriminalitet må vi sørge for at nettverket rundt ungdommene våre blir stort nok og godt nok koordinert sammen. Det innebærer at kommunikasjonen mellom ulike etater som jobber med ungdom, som Grunnskoler, videregående skoler, utekontakter, nav, ruskontakter, politi, barnevern og nærliggende kommuner, må bli bedre. Dette for å kunne gjennomføre tiltak som virker og at man får en felles oversikt over hvordan ungdomsmiljøet er i ulike regioner. At ulike etater samarbeider vil gjøre det lettere å gripe inn for å forhindre at ungdommer gjør

kriminelle handlinger. Vi er også nødt til å klare å gripe tak i ungdommer som faller utenfor samfunnet. Det handler om at de skal få mulighetene til å reintegrere seg inn i samfunnet. Her er ungdomsløftet som skal få alle unge inn i utdanning eller jobb viktig.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 7.17

Tittel: Pressestøtte og NRK

Fra: Gjøvik Arbeiderparti

Forslag:

Arbeiderpartiet skal jobbe for å styrke pressestøtten og sikre NRK som statlig finansiert allmennkringkaster.

Begrunnelse:

Den redaktørstyrte pressen er avgjørende for det norske demokratiet. For å sikre en mangfoldig og uavhengig mediesektor må pressestøtten styrkes, og NRK bevares som en statlig finansiert, reklamefri allmennkringkaster. Forslaget om å privatisere NRK, blant annet fremmet av FrP, vil true denne uavhengigheten og den frie offentlige debatten.

I en tid med falske nyheter og økt kommersiell påvirkning er behovet for en uavhengig presse viktigere enn noensinne. Uten redaktørstyrte medier risikerer vi journalistikk styrt av private aktører med egeninteresser, slik vi ser i USA. NRK spiller en unik rolle som garantist for bred og balansert nyhetsdekning, fri fra kommersielle og politiske påvirkningsforsøk.

Et sterkt medielandskap krever mer enn NRK. Lokale og nasjonale medier må ha stabile økonomiske rammer, og pressestøtten er avgjørende, særlig for mindre aktører uten store kommersielle inntekter. For å sikre en balansert og mangfoldig mediedekning må pressestøtten styrkes og fordeles rettferdig, samtidig som monopoldannelse motvirkes.

Å investere i pressestøtte er å investere i demokratiet. Privatisering av NRK må avvises, og redaktørstyrte medier må sikres gode vilkår for å opprettholde en fri og kritisk presse – en forutsetning for et sterkt demokrati.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 7.18

Tittel: Grunnrenteskatt på persondata

Fra: Våler Arbeiderparti

Forslag:

Innføre grunnrenteskatt på persondata.

Begrunnelse:

Noen av de aller største selskapene i verden tjener kolossale summer på oppbevaring og salg av persondata. For at man skal ha et samfunn med rettferdig fordeling, er det nødvendig at de med størst inntjening også bidrar til fellesskapet. Hvis ikke blir belastningen unødvendig stor for mindre bedrifter og privatpersoner. Med en grunnrenteskatt på persondata ville de største selskapene i verden blitt med på spleiselaget, istedenfor dagens situasjon hvor alt overskuddet går tilbake til de eierne. Grunnrenteskatt på persondata gjør at selskaper som er vesentlige aktører i norsk økonomi også bidrar tilbake.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 7.19

Tittel: Styrking av kollektivtransporten i Innlandet

Fra: Kongsvinger Arbeiderparti

Forslag:

Det må sikres tilstrekkelig finansiering og en bærekraftig anbudsprosess for kollektivtransporten i Innlandet. Videre må det arbeides for en mer distriktsvennlig fordelingsnøkkel av midler fra regjeringen, slik at kollektivtilbudet blir mer tilgjengelig for hele fylket.

Begrunnelse:

I desember 2024 ble anbudsprosessen for kollektivtransporten i Glåmdal avlyst, og Innlandstrafikk inngikk en midlertidig ettårig avtale med operatør i påvente av en ny anbudsprosess. Som påpekt av Iselin Vistekleiven (Ap), leder for samferdselsutvalget i Innlandet fylkeskommune, har kollektivtrafikken i fylket vært underfinansiert over flere år.

Denne underfinansieringen har ført til et begrenset kollektivtilbud, spesielt utenfor skoleskyssen, som utgjør 75 % av det eksisterende tilbudet. I tillegg har den økonomiske situasjonen medført utfordringer for de ansatte i sektoren, blant annet i form av ufrivillig deltid.

Kostnadsberegninger fra tilbydere i anbudsprosessen viste at merkostnadene lå 30–50 % høyere enn opprinnelige beregninger, noe som gir et mer realistisk bilde av hva det faktisk koster å drifte kollektivtransporten i Innlandet og Glåmdal.

Videre må det tas hensyn til det politiske vedtaket i fylket som sikrer at 80 % av stillingene skal være heltidsstillinger. Dette er et viktig tiltak for å sikre gode arbeidsvilkår og rekruttering til en samfunnskritisk yrkesgruppe.

For å nå regjeringens, kommunenes og fylkeskommunens mål om det grønne skiftet, er det avgjørende å tilrettelegge for økt kollektivbruk. Dette krever en målrettet innsats for å forbedre tilbudet og gjøre det mer attraktivt for innbyggerne.

En grundig gjennomgang av regjeringens fordelingsnøkkel for kollektivmidler er nødvendig for å sikre et mer distriktsvennlig kollektivtilbud i Innlandet. Det må jobbes både lokalt og på fylkesnivå for å styrke kollektivtransporten og sikre nødvendig finansiering for å løfte tilbudet i hele fylket.

Merknad:

Styret i Innlandet Ap ønsker å behandle samferdselssaker i representantskapet både i juni 2025 og i september 2025.

Innstilling:

Oversendes styret for forberedelse til behandling i representantskapet i juni og september.

Forslag nr. 7.20

Tittel: Gangbru over Kongsvinger Sentrum

Fra: Kongsvinger Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Fylkeskommune må umiddelbart bidra til at gang- og sykkelbru over Glomma, kollektivknutepunkt ved Kongsvinger stasjon og et forbedret bybusstilbud realiseres for å sikre trygg ferdsel for gående og syklende i lys av de store endringene som nå skjer i bysentrum.

Begrunnelse:

I løpet av de neste månedene flytter Statistisk sentralbyrå (SSB) inn i stasjonsområdet med sine 300 ansatte. Samtidig er det etablert et stort forskningssenter på motsatt side av Glomma. Disse endringene vil ha en betydelig innvirkning på trafikkbildet i sentrum, særlig for gående og syklende. For å sikre trygg ferdsel og redusere biltrafikken, er det avgjørende å få på plass en egen gang- og sykkelbru over Glomma.

I tillegg til SSBs etablering ligger flere utdanningsinstitusjoner på motsatt side av elven, inkludert Sentrum videregående skole, Øvrebyen videregående skole, Kongsvinger ungdomsskole, NTG-ungdomsskole, NTG-videregående skole og Science Park. Et forbedret bybusstilbud er nødvendig for å sikre at arbeidsplasser og studieplasser i sentrum blir lett tilgjengelige uten bruk av privatbil.

Ved byggingen av E16 ble det avtalt at Statens Vegvesen skulle bidra med avbøtende tiltak i Kongsvinger, inkludert en gang- og sykkelbru over Glomma med utgangspunkt i Kongsvinger stasjon. Innlandet Fylkeskommune har også forpliktet seg gjennom ATP-prosjektet Kongsvinger 2050 til å delta i et spleiselag for å finansiere denne infrastrukturen.

Handling må tas nå. I andre byer har Innlandet Fylkeskommune bidratt aktivt til å få på plass slike løsninger – det samme må skje i Kongsvinger. Gang- og sykkelbrua vil knytte byen sammen og gi en trygg transportløsning for skoleelever, studenter, arbeidstakere, turgåere, turister og byens innbyggere generelt. Under ByLab-verkstedet i Kongsvinger-2050-prosjektet kom det tydelig fram at dagens bru, med høy biltrafikk, oppleves som usikker og utrygg, særlig blant barn og unge.

Redusert biltrafikk – økt trygghet

Med en ny gang- og sykkelbru vil mange foreldre slippe å kjøre barna til skolen på grunn av farlige skoleveier.

Merknad:

Styret i Innlandet Ap ønsker å behandle samferdselssaker i representantskapet både i juni 2025 og i september 2025.

Innstilling:

Oversendes styret for forberedelse til behandling i representantskapet i juni og september.

Forslag nr. 7.21

Tittel: MVA – Ikke konkurransevidende satser ved salg av mat

Fra: Sør-Fron Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti må arbeide aktivt for lik MVA sats ved salg av mat. Forskjellig MVA satser ved salg av mat inne i serveringsstedet eller utenfor er konkurransevidende og favoriserer fast Food-kjeder der det er tilrettelagt for å ta med seg maten.

Begrunnelse:

Per i dag er det mange forskjellige MVA satser ved salg/kjøp av mat. En sats i matbutikk, en annen sats dersom maten spises på stedet, en tredje sats dersom maten spises utenfor salgsstedet og ikke MVA dersom maten selges som kulturopplevelse.

Dette er konkurransevidende til fordel for fast Food-kjeder og negativt for restauranter som skaper arbeidsplasser. I tillegg stimulerer denne ordningen til kreativitet for å unngå bruk av riktig MVA sats.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 7.22

Tittel: E16 Kongsvinger – Kløfta må fullføres

Fra: Sør-Odal Arbeiderparti

Forslag:

Det må utøves politisk styring på Nye Veier AS for at de ca 30 km som gjenstår av E16 Kongsvinger – Kløfta må ferdigstilles. Eksisterende E16 Slomarka-Nybakk gjennom Sør-Odal og Nes må også få en oppgradering med trafiksikkerhetstiltak fordi den er ulykkesbelastet, har stor trafikk, har flaskehalser og gamle bruer, fordi den vil være stamvei med stor trafikk i mange år framover.

Begrunnelse:

E16 er en viktig internasjonal, nasjonal og regional transportkorridor i øst-vest akse mellom Oslo og Stockholm. E16 sin betydning i beredskapssammenheng har blitt mye mer aktuell etter Russlands invasjon i Ukraina og et mer utrygt Europa. Med Sverige og Finland som NATO medlemmer er det nordiske forsvarssamarbeidet enda viktigere. Grensen mellom NATO og Russland forlenget med 130 mil og denne korridoren blir strategisk viktig øst/vest forbindelse. Store deler av strekningen på E16 har flaskehalser, svake bruer og krevende kurvatur som vil gjøre transport av militært materiell svært vanskelig eller umulig.

Stadig hyppigere ekstremvær gjør denne akse viktig for beredskap ved skader på andre akser nord-sør, da den binder sammen Nord-Norge og Østlandet gjennom Sverige. Vegen er viktig for næringsliv og befolkning i sørfylket og deler av Värmland. En ferdigstilt veg vil underbygge Oslo Lufthavn Gardermoen og nærområdet som vekstmotor.

Strekningen er utbygget med 4-felt i hver ende. Det gjenstår 30 km midt på som må ferdigstilles. Strekningen ligger inne i Nye veiers portefølje, det bør den fortsatt gjøre. Det må tenkes helhetlig rundt konsekvenser for sideveinett og framtida for nåværende E16 på strekningen som gjenstår, slik at samfunnet totalt sett får igjen mest mulig for pengene.

Merknad:

Styret i Innlandet Ap ønsker å behandle samferdselssaker i representantskapet både i juni 2025 og i september 2025.

Innstilling:

Oversendes styret for forberedelse til behandling i representantskapet i juni og september.

Forslag nr. 7.23

Tittel: Utbygging av infrastruktur for alternative drivstoffkilder til tungtransporten

Fra: Nord-Odal Arbeiderparti

Forslag:

- Norge må garantere at kravene i AFIR/AFDIR (EU forordningen om alternativ drivstoff) opprettholdes og at utbygging av alternativ drivstoff infrastruktur iverksettes som beskrevet i avtalen.
- Staten legger til rette for en forsvarlig utbygging for aktører, der vi må vurdere økonomiske intensiver for igangsettelse
- Det må legges til grunn for at det skal være minst to el-ladestasjoner for tungtransport, med rikelig av plass hver 50 km.
- Det må legges til grunn for utbygging av flere alternative drivstoffkilder, som f.eks hydrogenpumpestasjon der det vil være behov for det.

Begrunnelse:

Skal vi komme i mål med det grønne skiftet, må det legges til rette for at transportnæringen også skal kunne bruke miljøvennlige løsninger. I dag står tungtransporten for omlag 30% av utslippene. Det er en forutsetning at varer transporteres, dette også i ett nullutslippssamfunn. Det er ett potensiale for å frakte mer gods på bane, men det vil fortsatt være behov for transport langs vei.

I dag ikke infrastruktur til å gå over lav-utslippslastebiler og på lengre sikt maskiner, noe som gjør det urealistisk og kutte ut fossilt drivstoff på lang tid. Det må derfor bygges ut en forsvarlig infrastruktur.

Det er i dag for høye kostnader å bygge ut, f.eks ladestasjoner til lastebiler, som gjør det for dyrt og ulønnsomt å investere i nye kjøretøy for næringslivet og transportselskapene.

Arbeiderpartiet må derfor sørge for at våre nasjonale og internasjonale klimaforpliktelser følges opp ved å virkelig starte arbeidet.

Merknad:

Styret i Innlandet Ap ønsker å behandle samferdselssaker i representantskapet både i juni 2025 og i september 2025.

Innstilling:

Oversendes styret for forberedelse til behandling i representantskapet i juni og september.

Forslag nr. 7.24

Tittel: Nok ressurser til Bane NOR

Fra: Nord-Fron Ap, Sør-Fron Ap og Ringebu Ap

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil jobbe for at Bane NOR ivaretas med nok ressurser for å intensivere arbeidet med å sikre/stenge usikra planoverganger.

Begrunnelse:

Planoverganger oppstod når jernbanen ble bygd og behovet for adkomsten til områder der eiendommer ble delt i to var sterkt til stede.

Med økende trafikk med tog, med større fart på tog, og med økt ferdsel over planovergangen har risikoen for ulykker økt betraktelig opp gjennom åra

Norge har vi 1230 usikra planoverganger, et tog kan bruke så mye som opptil en km for å stoppe om nødvendig når det oppstår uventa situasjoner.

I 2023 ble det langt ned 120 overganger, samtidig var det i 2023, 815 uønska hendelser og i 2024 var det 317 uønska hendelser på planoverganger på landsbasis.

Bare på Dovrebanen var det 49 hendelser, på rørosbanen var det 59 hendelser (jf. Bane NOR sin egen statistikk)

Når ulykka er ute, er det ofte med store materielle skader og noen ganger går liv tapt. Spm. blir også i forhold til mobilitet, trenger vi like mange overganger som tidligere?

Med ønske om flere togavganger, raskere togtider og sikre ferdsel må jobben med å fjerne og samle og sikre overganger hvor det er hensiktsmessige intensiveres.

Merknad:

Styret i Innlandet Ap ønsker å behandle samferdselssaker i representantskapet både i juni 2025 og i september 2025.

Innstilling:

Oversendes styret for forberedelse til behandling i representantskapet i juni og september.

Forslag nr. 7.25

Tittel: Fokus på digital inkludering og trygghet for eldre

Fra: Ringsaker Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil:

- ha økt fokus på digital inkludering og trygghet for eldre.
- at et regjeringen vurderer å utsette forslaget om redusert postombæring til flere eldre har fått mulighet til å bli digitale brukere gjennom målrettet opplæring og støtteordninger.
- at det må satses på økt finansiering av kurs og opplæringstilbud for eldre, blant annet gjennom økt støtte til organisasjoner som Seniornett og lignende initiativer, gratis eller rimelige kurs i regi av kommuner, frivillige organisasjoner og bibliotek, og tilgang til veiledning i bruk av digitale tjenester på fysiske møteplasser som eldresentre og servicekontorer.

- Offentlige instanser må sikre at viktig informasjon fortsatt er tilgjengelig via tradisjonelle kanaler som telefon og brev, slik at ingen faller utenfor.
- At det skal arbeides for en nasjonal beredskapsplan som ivaretar befolkningen i tilfelle cyberangrep eller tekniske feil i digitale systemer.

Begrunnelse:

Over 600 000 mennesker i Norge har ifølge Seniornett ikke tilstrekkelig digital kunnskap. En stor andel av disse er eldre, som dermed står uten mulighet til å kommunisere digitalt, blant annet med det offentlige. Dette skaper betydelige utfordringer, da stadig flere offentlige tjenester kun er tilgjengelige digitalt. Skattemeldinger, fakturaer, helseopplysninger, legetimer og resepter sendes digitalt, noe som ekskluderer de som ikke mestrer disse verktøyene.

Samtidig foreslår regjeringen å redusere postombæringen til et minimum, noe som ytterligere forverrer situasjonen for ikke-digitale brukere. I en situasjon med cyberangrep blir derfor brev og andre informasjonen via regelmessig postombæring viktig.

I en urolig verden kan en krisesituasjon, som bla et cyberangrep, ramme de digitale systemene og sette mange mennesker i en sårbar situasjon. Det er derfor viktig å sikre at flere eldre får nødvendig opplæring og tilgang til alternative løsninger for å håndtere en stadig mer digital hverdag.

Forslaget skal bidra til å sikre en rettferdig digital omstilling der alle, uavhengig av alder og teknologisk kompetanse, får muligheten til å delta i samfunnet på like vilkår.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 7.26

Tittel: Ny gjennomgang av regler for skattlegging av naturalytelser

Fra: Ringsaker Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil:

- At regler for skatt på naturalytelser gjennomgås på nytt
- At satsen for gave for lang tjenestetid over 20 år øker til 10 000
- At det etableres en særregel for den tradisjonelle gullklokken skal kunne gis etter 25 års tjenestetid uten at arbeidstaker blir skattlagt av fordelene av gaven, istedenfor gave på inntil kr 10 000.

Begrunnelse:

I forbindelse med Solberg-regjeringene ble reglene for skattlegging av naturalytelser strammet til. Det ble vanskeligere å gi ansatte naturalytelser uten at de ansatte måtte skattlegges for fordelene av naturalytelsene. Etter at Støre-regjeringen tiltrådte ble reglene gjennomgått og lempet på, slik at det i større grad var mulig å gi naturalytelser uten at arbeidstaker skulle skattlegges av fordelene.

Det kommer likevel tilbakemeldinger om at det regelverket fortsatt oppleves som smålig, og at det ikke gis tilstrekkelig rom for å anerkjenne ansatte som har hatt lang og tro tjeneste for samme arbeidsgiver. Andre eksempler det kan være nyttig å se på er skatt på rabatter og klippekort for kommunale ansatte til kommunale svømmehaller.

Videre bør en se på om det er mulig å ha én sats for km-godtgjørelse på bil. En bør også se på om skatt på fordel ved å ha mobil fra arbeidsgiver er en fordel, da arbeidstaker i praksis blir tilgjengelig hele tiden.

Regelverket bør derfor ses på på nytt og vurdere om det ytterligere kan lempes på, og redusere det som oppfattes som unødvendig byråkrati.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 7.27

Tittel: Sikre nasjonalt eierskap av Fagernes Lufthavn, Leirin

Fra: Nord-Aurdal Arbeiderparti med støtte fra de andre partilaga i Valdres

Forslag:

Unngå salg av Fagernes Lufthavn, Leirin. Sikre fortsatt nasjonalt eierskap av flyplassen.

Begrunnelse:

Fagernes Lufthavn, Leirin ble bygget i 1987 og eies av Avinor AS som igjen eies av den norske stat. Helt siden nedleggesen i 2018 har det florert drømmer og visjoner om å bruke flyplassen til noe nytt. Alt fra solcellepark til anlegg for bil- og motorsport. Å vurdere salg av flyplassen til private aktører, slik Avinor ønsker, mener vi vil være sikkerhetsmessig uklokt. Speiselt nå om dagen i en urolig verden.

Lengden på rullebanen er 2060 meter og er dermed i stand til å motta større flytyper som hele serien av Boeing 737, Boeing 757-200, Airbus A319, A320 og A321 for nevne noen.

En idé kan være å la forsvaret ta over eieskapet, og på den måten sikre videre nasjonalt eierskap og videre flyplassdrift.

Merknad:

Styret i Innlandet Ap ønsker å behandle samferdselssaker i representantskapet både i juni 2025 og i september 2025.

Innstilling:

Oversendes styret for forberedelse til behandling i representantskapet i juni og september.

Forslag nr. 7.28

Tittel: E 16 Fagernes-Hande

Fra: Vang Arbeiderparti, med støtte fra de andre partilaga i Valdres

Forslag:

Innlandet AP må arbeide videre med å få prosjektet E 16 Fagernes- Hande realisert. I NTP 2025-36 er prosjektet nevnt som et utviklingsprosjekt, men det må nå avsettes midler i statsbudsjettet til å iverksette planlegging av prosjektet. Kommunedelplanen fra 2014 kan benyttes som grunnlag, og en kan derfor få rask fremdrift i planleggingen. Nord-Aurdal kommune er i ferd med å revidere kommunedelplan for areal, og dette må sees i sammenheng.

Begrunnelse:

Statens vegvesen har de senere årene brukt flere milliarder med å ruste opp stamvegen mellom Oslo og Bergen, E 16 over Filefjell. I 2025 starter prosjektet Lomen-Hausåker opp. Men den kanskje største flaskehalsen, vegen gjennom regionsenteret i Valdres, står igjen. Prosjektet Fagernes-Hande har gått inn og ut av NTP, litt ettersom hvilken regjering vi har hatt. Nå er tålmodigheten til oss i Valdres og alle som kjører øst-vest strukket langt nok. Vi krever handling! Siden anbefalt linje i hovedsak følger vedtatt kommunedelplan fra 2014, og det er politisk enighet om ny løsning, er det ikke behov for en omfattende planprosess/planmidler for å revidere kommunedelplanen. Vegen deler regionsenteret i to og trafikkavviklingen er ofte svært krevende og trafikkfarlig. Beredskapsmessig er det også på høy tid å få satt prosjektet ut i livet. SVV har kommet med en revidert plan for løsning, alt ligger til rette for å kunne gjennomføre prosjektet, men det må til politisk vilje. Så å si alle partier talte varmt om E 16 Fagernes- Hande i sine forslag til NTP, men en klarte altså ikke samle seg om felles enighet. Nå må det skje!.

Merknad:

Styret i Innlandet Ap ønsker å behandle samferdselssaker i representantskapet både i juni 2025 og i september 2025.

Innstilling:

Oversendes styret for forberedelse til behandling i representantskapet i juni og september.

Forslag nr. 7.29

Tittel: Husbankens samfunnsoppdrag

Fra: Løten Arbeiderparti

Forslag:

Husbanken må inn som aktør på leiemarkedet for bolig.

Begrunnelse:

« Husbanken sitt samfunnsoppdrag er å forebygge at folk blir vanskeligstilte på boligmarkedet, og medvirke til at vanskeligstilte kan skaffe seg og beholde en egen bolig. Husbanken forvalter økonomiske virkemiddel som bostøtte, tilskudd og lån. I tillegg støtter de opp om kommunene, frivillig sektor, byggsektoren og andre, gjennom å utvikle kunnskap og kompetanse.»

Dette står å lese på Husbankens egen nettside,

Å eie sin egen bolig er noe som står sterkt i Norge, i januar 2023 gjaldt dette hele 82 % av landets befolkning. Men samtidig må vi ta innover oss at det er en del som aldri vil få den muligheten, og disse vil med all sannsynlighet bli stadig flere, i alle aldersgrupper og med ulik bakgrunn. Dermed vil behovet for flere utleieboliger stige, både på det private markedet og når kommunene skal bosette flyktninger og andre vanskeligstilte. Og her må Husbanken på banen, også i forhold til leiemarkedet.

Bostøtten må økes, og komme flere til gode. En løsning kan være å beregne den ut ifra nettoinntekt istedenfor bruttoinntekt som nå. Det må iverksettes tiltak for å anskaffe eller bygge flere boliger kun til utleie. Dette kan skje via et samarbeid mellom private aktører, kommunen og Husbanken. Leiekostnadene må være overkommelige, også for dem som av ulike grunner står utenfor arbeidslivet. Noen av disse boligene må være med livsløpsstandard slik at eldre leieboere kan bli boende hjemme lengst mulig.

Merknad:**Innstilling:**

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 7.30

Tittel: Fjerne mva på brukte varer

Fra: Hamar Arbeiderparti

Forslag:

Se på muligheten for å fjerne merverdiavgiften (MVA) på salg av brukte varer, alternativt andre muligheter for å fremme bærekraft og sirkulær økonomi.

Begrunnelse:

For å fremme gjenbruk, sirkulær økonomi og bærekraftig forbruk foreslås det å fjerne merverdiavgift (MVA) på salg av brukte varer. Dette tiltaket vil gjøre det mer økonomisk attraktivt for både næringsdrivende og privatpersoner å kjøpe og selge brukte produkter, redusere miljøbelastningen og styrke markedet for gjenbruk.

Fjerning av MVA på brukte varer vil bidra til å redusere forbruket av nye produkter, redusere klimautslipp og fremme miljøvennlige handlevaner. Dette vil styrke norsk næringsliv innenfor gjenbruk og reparasjon, samtidig som det gir forbrukerne rimeligere og bærekraftige alternativer.

Hamar Arbeiderparti peker på følgende punkter som bør vurderes:

1. Fjerning av MVA på brukte varer: All omsetning av brukte varer, inkludert klær, møbler, elektronikk og kjøretøy, fritas for merverdiavgift (MVA) uavhengig av om salget skjer mellom næringsdrivende eller mellom privatpersoner.
2. Forenkling av regelverk: Det utarbeides et forenklet regelverk som gjør det enkelt for næringsdrivende å selge brukte varer uten MVA-plikt.
3. Styrking av sirkulær økonomi: Fjerning av MVA på brukte varer skal inngå som en del av en nasjonal strategi for å fremme sirkulær økonomi og redusere miljøbelastning.
4. Støtteordninger til gjenbruksnæringen: Staten vurderer å etablere støtteordninger og insentiver for virksomheter og organisasjoner som bidrar til økt gjenbruk og bærekraftig forbruk.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 7.31

Tittel: Posten i postkassa
Fra: Hamar Arbeiderparti

Forslag:

Posten må beholde postombæring i postkassene.

Begrunnelse:

Det å beholde Posten og motta fast postlevering hjem eller til samlestativer, må opprettholdes og være en svært viktig del av posttjenesten fortsatt.

Forslaget om at man skal hente posten i butikk er heller ikke et godt nok alternativ, det er mange mennesker som vil ha problemer med en slik løsning.

Det bør i hvert fall testes ut postombæring en gang pr. uke som et alternativ før man kutter helt.

I tillegg bør Posten se på hvordan tjenesten kan utvikles videre og om de kan tilføres flere/andre samfunnsoppgaver.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 7.32

Tittel: Utbedring av Røros- og Solørbanen

Fra: Tolga Arbeiderparti

Forslag:

Det er stort behov for utbedring av Røros- og Solørbanen, både av mindre tiltak som kan gjennomføres på kort sikt, og større, mer langsiktige tiltak. Eksempler på tiltak:

- Elektrifisering av hele banestrekningen.
- Nye persontog.
- Flere og lengre kryssningsspor.

Begrunnelse:

- Av hensyn til både klima, naturinngrep og trafiksikkerhet er det svært hensiktsmessig å flytte mer transport av både folk og varer over på bane.
- Gjennom en utbedring av Røros- og Solørbanen får man i praksis et dobbeltspor hele vegen fra Oslo til Trondheim, ved at tog kan kjøre både Gundbrandsdalen og Østerdalen.
- Større forsvarssatsning i Østerdal garnison tilsier økt behov for persontransport til og fra Elverum og Rena. Dette kan med fordel utføres med tog, men krever en utbedring av Rørosbanen.
- De siste årene har Dovrebanen hatt flere lengre perioder med driftsstans pga. ras og flom. Disse utfordringene vil med årene trolig bare bli større, og den beredskapsmessige betydningen av to baner mellom Oslo og Trondheim blir dermed enda større.

Merknad:

Styret i Innlandet Ap ønsker å behandle samferdselssaker i representantskapet både i juni 2025 og i september 2025.

Innstilling:

Oversendes styret for forberedelse til behandling i representantskapet i juni og september.

Forslag nr. 7.33

Tittel: Øke fribeløpet på formuesskatten

Fra: Søndre Land Arbeiderparti

Forslag:

Øke fribeløpet på formuesskatten fra dagens 1 760 000,- til 4 000 000.

Begrunnelse:

Formuesskatten er en omfordelende skatt, den fordeler godt fra de som har mest til både kommune og stat. Formuesskatten er viktig for å unngå nullskatteyttere i Norge. Kutter vi ut formuesskatten vil 80% av kuttet gå til de 1% rikeste. Vi støtter derfor opp under formuesskatten, men ser at med et så lavt fribeløp som vi har nå treffer den også noen minste pensjonister som sitter med formuen sin i eget hjem.

Formuesskatten rammer også noen mindre bedrifter hardt, det kan tvinge eier til å ta ut utbytte av firmaer som ikke går i pluss for å betale formuesskatten. Vi mener at om fribeløpet vil det føre til å denne skjevheten minkes betraktelig.

Merknad:**Innstilling:**

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 7.34

Tittel: Videreutvikling av Statens Barnehus (barnehusene) med ambulant tilbud

Fra: Folldal Arbeiderparti

Forslag:

Utvikle ordningen slik at barnehusene også kan ha et ambulant tilbud – der fagpersonen reiser ut til kommunen hvor barnet oppholder seg og gjennomfører avhør der.

Begrunnelse:

Erfaringer tilsier at det er viktig å videreutvikle ordningen med barnehusene med et ambulant tilbud. I dag er geografi og organisering en stor belastning for barna. Det er ikke til barnets beste å kjøre timevis til avhør i en bil med fremmede, selv om barnet har med en voksenperson det kjenner. Trolig vil det være tryggere og bedre å kunne være i egen bygd. For de litt eldre barna/ungdommene er det naturlig nok helt legitimt

heller å ville reise til Hamar for avhør på barnehuset enn å være nettopp i eget hjemmemiljø. Selv om det ikke er kostnadene og ressursbruken som skal være avgjørende, koster det kommune og stat mye å benytte politi til transport, politi og kommunalt ansatte som bruker mye tid på organisering og samordning, følgetjeneste hvor det er med en eller to voksne personer som kjenner barnet osv. Ved et ambulant tilbud skal selvsagt avhørene også utføres av de som har kompetanse og kunnskap på området, men det vil være bedre for barnet, bedre ressursutnyttelse og mer praktisk å flytte en voksen person enn et helt apparat. Det vil også være mulig å gjennomføre flere avhør samme dag, selv om det er ulike saker. I de sakene hvor geografien ikke er avgjørende, er det naturlig at avhør foretas på barnehuset.

Merknad:

Innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for politiske forslag

Forslag nr. 7.35

Tittel: Forbedret infrastruktur til Elverum og Rena Garnison i forbindelse med Forsvarsløftet

Fra: Åmot Arbeiderparti

Forslag:

For å sikre en effektiv jernbanetransport nord -syd fra Trondheim til Gøteborg, uavhengig av Dovrebanen og terminaler i Oslo området, må Rørosbanen og Solørbanen moderniseres.

Når en ny jernbaneforbindelse mellom Norge og Sverige skal bygges må den ta hensyn til at Elverum og Rena garnison, Regionfelt Østlandet og Landsørkje flyplass blir knyttet til en slik tverrforbindelse.

Begrunnelse:

Etter Stortingets samlede enighet om Forsvarsløftet i ny langtidsplan for forsvarssektoren 2025-2036 og Totalberedskapskommisjonens anbefalinger blir det en formidabel utbygging av forsvaret og den sivile beredskapen i årene fremover. God infrastruktur er avgjørende i denne sammenheng.

Jernbaneforbindelsen mellom Norge og Sverige har sitt utspring i turisme og nye klimakrav fra EU. Etter at Sverige ble medlem av NATO er det et behov for frakt av utstyr og soldater til skytefeltet i Älvdalen. For NATO og de allierte er Regionfelt Østlandet av stor interesse det er derfor naturlig at dette sammen med Landørkje flyplass blir tilknyttet en slik tverrforbindelse.

Merknad:

Styret i Innlandet Ap ønsker å behandle samferdselssaker i representantskapet både i juni 2025 og i september 2025.

Innstilling:

Oversendes styret for forberedelse til behandling i representantskapet i juni og september.